

08-1988 [K-0301] CXG - Sphinx Commander

Iedere verzamelaar komt vroeg of laat een schaakcomputer tegen waarvan hij of zij weet dat het een zeer zeldzaam exemplaar moet zijn. Lange tijd was het bij verzamelaars onduidelijk of een "Chess 3018 Commander" wel ooit echt op de commerciële markt was verschenen. Graag vertel ik u het complete verhaal in dit uitgebreide item over deze spraakmakende computer!

Een zeer zeldzame schaakcomputer... CXG 3018 Sphinx Commander

De Commander is ondergebracht in de behuizing van zijn voorgangers, de CXG Chess 3000 en 3008. De eerste modeluitvoeringen van de Chess 3000 en 3008 hadden schaakprogramma's van Richard Lang en Kaare Danielsen. De CXG Chess 3018 modeluitvoering kreeg de naam 'Commander'. Het schaakprogramma is geschreven door de Nederlander Frans Morsch. Zoals ik persoonlijk van hem mocht vernemen heeft Frans voor CXG alléén programma's geschreven met een 65C02 CPU. Dus alle CXG modellen met een 68000 CPU zijn door een andere programmeur geschreven!

Dit item is ingedeeld in 6 hoofdstukken...

- Pagina 2 – 10:** Het grote Commander mysterie!
- Pagina 11 – 14:** Hans van Mierlo komt in het bezit van een Commander!
- Pagina 15 – 21:** We gaan terug naar 1987 om het geschiedkundige verhaal over de CXG Commander te reconstrueren.
- Pagina 22 – 61:** De literatuur in chronologische volgorde + brochures.
- Pagina 62 – 66:** H. Peperkamp geeft een beschrijving van de CXG Galaxy.
- Pagina 67:** Technische beschrijving van de Commander + weblinks.

Het grote Commander mysterie!

Met de bovenstaande tekst wil ik dit onderwerp laten beginnen, want er is zo vanaf het jaar 2005 heel veel onduidelijk geweest omtrent een CXG Sphinx Commander met modelnummer 3018. Laat ik beginnen met Steve Blincoe, een bekende en grote verzamelaar uit New York die een oproep deed naar meer informatie op een forum.

Question To The Newcrest/CXG Experts...

Sphinx 40-LE (Limited Edition)

<https://www.flickr.com/photos/10261668@N05/sets/72157600923816793/with/859078974/>

Geschrieben von Steve Blincoe am 11. Juni 2005 13:48:39:

Dear Fellow Collector's. In an old product brochure for the CXG computers there is listed a computer called the CXG Commander - model 3018. I have never seen this computer and i know of no collector that will admit to having one. The specs are almost identical to the Sphinx 40 (model 3038) but with a 65CO2 Processor not shown in the brochure is the Sphinx 40-LE (Limited Edition) my LE does not show a model number and the manual is the same one as for the Sphinx 40 on Kurt's page for the CXG computer he shows the 3018 but not the LE. **So the question's are... does any collector have a 3018 (?) or, has anyone actually seen a Sphinx 3018? Was it ever actually released? Is it possible that the 40 LE is in reality the 3018?**

Late Spring Regards
Steveb

Geschrieben von Robert Weck am 13. Juni 2005 11:00:27:

Als Antwort auf Question To The Newcrest/CXG Experts geschrieben von Steveb am 11. Juni 2005 13:48:39:

I am not absolutely sure about the nr. (i'm also not sure if there is one on mine), but I will look at it this evening. IIRC, when i got it, i identified it as "Sphinx Commander" (at this time there was a thread about it in Kurt's old forum) **It has the same board as the Sphinx 40, only the keyboard and displays (next to each other, not one below the other as in the Sphinx 40) are different. The program is from the Dominator 2.00 with some modifications. This was easy to see, as it has some typical "Dominator-bugs"!**

En zo begon de grote zoektocht naar de (originele) CXG Commander! Want niet alleen Steve Blincoe heeft een zeldzame Sphinx in zijn collectie, maar ook Tom Luif uit Amsterdam! Tom is in mei 2009 overleden, maar ook van hem heb ik enige correspondentie mogen ontvangen. Het gaat natuurlijk om de onderstaande schaakcomputer, die hij als "Commander" omschrijft!

[← previous](#)
[next one →](#)
[intro page](#)
[the computers](#)
[home page](#)
[weblog](#)
[Dutch page](#)
[other sites](#)
[sale & swap](#)
[e-mail @](#)

COMMANDER

Computer name:	CXG Commander
Manufacturer:	Newcrest Technology
Dates from:	1988
Dimensions:	40 x 40 x 6.5 cm
Power supply:	Adapter
Processor:	6502C, 4 MHz
Memory:	32KB ROM, 8KB RAM
Programmer(s):	Frans Morsch
Rating:	average to strong club level (Elo 1880)
Other details:	Wooden board with reed contacts Control panel under board LEDs on all 64 squares

3 EXAMPLE GAMES:

White: Fritz 8 (1 ply)
Black: CXG Commander (\pm 10 seconds / move)
(Result: won by black)

```
1.e4 e5 2.f4 exf4 3.Nf3 d6 4.d4 g5 5.h4 g4 6.Ng1 Bh6 7.Nc3 Nc6 8.Nd5 Bg7 9.Bb5 Bd7 10.Ne2 f3 11.gxf3 gxf3 12.Bxc6 bxc6 13.Bg5 fxe2 14.Qxe2 Qb8 15.Ne3 Qxb2 16.Rd1 Bxd4 17.Qd2 Bc3 18.a4 h6 19.Bf4 Nf6 20.Nc4 Bxd2+ 21.Bxd2 Qxc2 22.Ne3 Qxe4 23.Kf2 Qxa4 24.Ra1 Ne4+ 25.Kg2 Qd4 26.Rhd1 Nxd2 27.Re1 Qxh4 28.Nf5+ Qe4+ 29.Rxe4+ Nxe4 30.Nd4 c5 31.Re1 f5 32.Nc2 a5 33.Ne3 a4 34.Ra1 a3 35.Kf3 Be6 36.Kf4 Ra4 37.Kf3 h5 38.Rh1 f4 39.Nc2 Bg4+ 40.Kg2 f3+ 41.Kg1 f2+ 42.Kg2 Rg8 43.Kh2 Bf3 44.Ra1 Rg2+ 45.Kh3 Ng5# An animation of the game can be seen if you have Java installed.
```

Hein Veldhuis – 14 maart 2006:

Hallo Tom,

Die CXG computers zijn inderdaad lastig te dateren en te beschrijven! Ik ga er werk van maken! Robert Weck ken ik persoonlijk. Ook hij krijgt later bericht. Ik ben er al een paar dagen mee bezig. Je hoort zo spoedig mogelijk van mij. Een ding staat voor mij vast: Je hebt geen Sphinx Galaxy! Niet zo heel moeilijk want de Sphinx Galaxy heeft een kunststof behuizing. Wel zou er in jou model een Sphinx Galaxy programma kunnen zitten. Maar welke versie? Om de juiste programmaversie op te vragen (althans bij de Dominator) houdt men de pion- en paardtoets ingedrukt, terwijl je de computer vervolgens gewoon aanzet. In de display kan men dan de operationele versie aflezen. Zoals je waarschijnlijk wel weet hebben de Commander, Galaxy en de Dominator hetzelfde schaakprogramma van Frans Morsch. Zou je mij enige gedetailleerde foto's van jou "Galaxy" kunnen sturen? Vooral de lade met bedieningsknoppen zijn belangrijk. Kunnen de modules eruit? Doe dat dan en fotografeer ze! Staat er een jaartal op de handleiding? Ook van Robert ontvang ik graag wat foto's. Zou je hem willen berichten?

Groet, Hein Veldhuis

Tom Luif – 15 maart 2006:

Dag Hein,

Geweldig dat je er zo'n werk van maakt! Ik heb gedaan wat je vroeg. Als ik de machine opstart met pion- en paard-toets ingedrukt zie ik op de linkerdisplay het woord tEst en de code 2:04 aan de rechterkant. Zoals je op m'n site kunt zien, heb ik wel een plastic uitvoering van de Galaxy Mk 2, maar dat is een heel zwakke machine, waarschijnlijk een programma 4KB of zo, denk ik als ik hem zie spelen. Ik heb gelijk vanavond wat foto's gemaakt, maar met flits maak je niet zulke mooie foto's als met daglicht. De foto's hang ik aan dit bericht. Het moduul dat je op CXG_003/CXG_005 ziet heeft een plastic uitschroefbaar rond dekseltje aan de achterkant waarachter zich een grote knoopcel bevindt (zie CXG_004). Helaas is de enige Galaxy handleiding die ik heb er eentje die door Wegam is gemaakt. En die hebben meestal geen datering. Goed Hein, ik kreeg de indruk dat Robert Weck al contact met jou had opgenomen, maar ik zal hem schrijven.

Groeten en veel succes,
Tom Luif

Ook van Robert Weck, een Duitse verzamelaar uit Regensburg ontving ik een e-mail met de vraag of ik antwoorden kon geven op zijn mysterieuze Sphinx 40. De vraag was, wat voor een CPU en wat voor een programma er in zijn Sphinx zit. Het enige wat ik kon aangeven was dat als er een 68000 CPU in zit, dat het dan géén Frans Morsch programma kon zijn!

Robert Weck – 15 März 2006:

Hello Hein, ich habe die Mail von Tom Luif bekommen! Rein zufällig haben Bernhard und ich letzten Sonntag bei meinem Galaxy/Commander einen Reed-Schalter ausgetauscht und bei dieser Gelegenheit auch gleich ein paar Bilder gemacht. Die interessantesten habe ich angehängt! Ich hätte auch noch ein paar Bilder vom Innenleben des Brettes (der Platine mit den LED's und den Reedkontakte); wenn du die auch noch möchtest, dann gib mir Bescheid, ich schicke sie dir gerne! **Wie du auf dem Bild 'CXG-68K-Platine' siehst, hat man anscheinend teilweise die Hardware vom 68000-40 verwendet!** Leider haben wir nur Bilder vom herausgezogenen Tastaturmodul gemacht; solltest du auch noch welche vom Displaymodul brauchen, dann kann ich noch welche machen! Ich habe auch versucht, das Tastaturmodul zu öffnen, aber es reichte nicht, die Schrauben herauszudrehen; da wäre wohl was kaputtgegangen, wenn ich das Gehäuse mit Gewalt aufgemacht hätte, deshalb habe ich das aufgegeben. Übrigens: Tom schrieb was von "pawn and bishop keys"; meinst du vielleicht pawn and knight? Damit macht der Commander/Galaxy/Dominator einen Selbsttest und zeigt die Versionsnummer an (bei mir 2.00; kannst du auch dem Bild 'Selbsttest' sehen. Ich hoffe, die Bilder sind für dich brauchbar! Und solltest du Probleme haben, meine Mails zu verstehen, kann ich auch gerne auf Englisch schreiben.

viele Grüße,
Robert

P.S.: Ich möchte gerne einen Artikel für die Schachcomputer-Wiki schreiben, deshalb wäre es gut, den richtigen Namen des Computers zu kennen...

CXG-Selbsttest: Version 2.00...

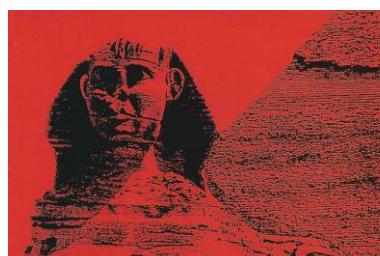
Robert Weck – 15 March 2006: CXG-68K-Platine??

Robert Weck – 20 August 2007: When i opened my Commander board, there was even something about "68000" written inside, but it was definitely working with the 6502 module. CXG simply recycled the Sphinx 40 boards...

Het technische verschil tussen de 'Commander' van Luuk Hofman en Robert Weck ...

Op de afbeelding hierboven staat het CXG Sphinx 'Commander' model afgebeeld, welke in het bezit is van Luuk Hofman uit Duivendrecht. Dit model komt uit de nalatenschap van Tom Luif. Wat voor een model het precies is, was onduidelijk. Luuk had in 2006 en 2007 al met Tom Luif daarover een discussie, maar toen bleef het een klein mysterie! Zoals we anno 2014 weten moet het een Sphinx 40 Plus zijn met een Dominator 2.04 programma! Het 2.04 programma kwam in het 4^e kwartaal van 1989 beschikbaar...

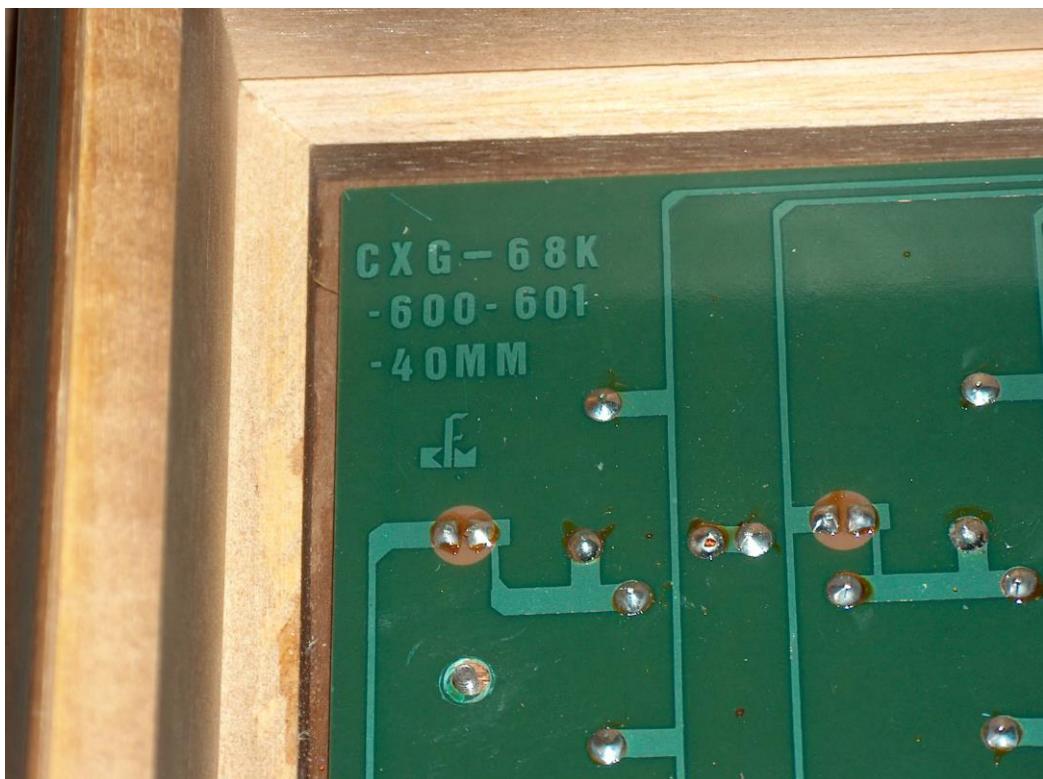
De 'Commander' van Robert Weck moet een omgebouwde Sphinx 40 Plus zijn met een Dominator 2.00 programma. Versie 2.00 dateert uit het 3e kwartaal van 1988. Deze schaakcomputer is werkelijk sfinxachtig (!), want er zat nog een oude 68.000 print-plaat in, die geen enkele functie meer had. Tijdens de ombouw door CXG was het te veel moeite om deze 68K PCB netjes te verwijderen! Ongelooflijk en te bizarre voor woorden...

E-mail aan Frans Morsch – 16 maart 2006:

Dag Frans,

Enkele verzamelaars hebben een onbekend model van CXG in huis. Aangezien ik een poging waag om alle geproduceerde modellen in een databank te beschrijven, hebben ze mij om een consult gevraagd. Een van hen kreeg bij zijn aankoop van CXG-importeur Wegam een "Galaxy" handleiding geleverd. De ene verzamelaar heeft een model met versie 2.00 en de andere, versie 2.04. Helaas kom ik via mijn literatuur ook niet echt verder. Gaat het hier om een Sphinx 40 prototype met 65C02 CPU? Of er echt een 65C02 CPU in zit is niet zeker! Standaard heeft een Sphinx 40 een 68000 CPU. Het gaat om de onderstaande afbeelding van een Duitse verzamelaar (Robert Weck).

Groet,
Hein Veldhuis

Wie du auf dem Bild 'CXG-68K-Platine' siehst, hat man anscheinend teilweise die Hardware vom 68000-40 verwendet!

E-mail Frans Morsch – 19 maart 2006:

Hallo Hein,

Volgens mij is dit niet mijn programma. Ik ben er niet helemaal zeker van, het is lang geleden en ik heb wel meer gewerkt aan programma's die nooit in productie zijn gegaan. Maar ik heb in ieder geval nooit gewerkt aan een systeem met een 68000.

**Groeten,
Frans Morsch**

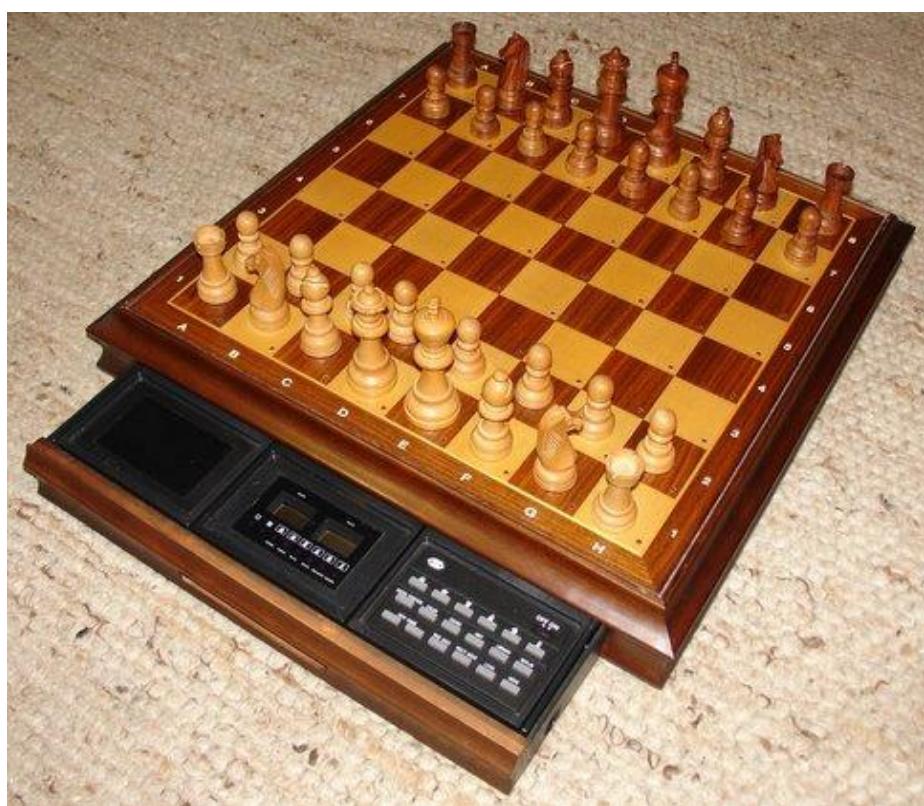

Luuk Hofman – 28 maart 2011

Hoi Hein,

Zoals je weet heb ik de CXG Commander (nr. 3018?), hoewel op de computer zelf geen enkele duiding staat. Zal ik Steffen Scholz vragen of deze computer in aanmerking komt voor het toernooi in Klingenberg, want de rating is me niet geheel duidelijk. Ik zag dat hij zelf meedoet met de CXG Sphinxs 40.

Groet, Luuk

Achim Pietig – 21 july 2013

Hello Luuk,

in Klingenberg you started with a CXG Sphinx Commander (Dominator 2.04 program), the size of the housing was identical to a CXG Sphinx 40. Steffen started with a CXG Sphinx 50 Plus (Dominator 2.00 program), his housing was identical to a CXG Sphinx 50. Micha and me had a discussion how to identify the several versions of 40, 40 Plus or Commander, he just added them to our Wiki. There is little information on these items, we only found an article of Ketterling (PDF in Heins database). And there are photos of a Commander on Steve Blincoes website. And your model seems to be the one from Tom Luif. The photo on Steves site shows a Commander with one large keypad and two LCD displays, like the CXG 3008. Ketterling also stated in the article that the commander comes in a 3008-housing. The letters Sphinx Commander is printed on the right side of the keyboard. The 40/50 Plus are in the housing of the old 40/50, but the displays are in a different position, it is a module design. The 40/50 Plus design is identical to your Commander in Klingenberg, there are no letters with a model name. We know that all Commanders and 40/50 Plus have a Dominator program, the old Sphinx 40/50 has 16 bit CPU and a Taylor/Levy software. But if your item is a Commander, then there are two different versions of the Commander in the market (3008-housing and Sphinx 40-housing). Maybe all Commanders are in a 3008-housing, like on Steves photos – then your item is a Sphinx 40 Plus! Is there any hint on your computer that makes you shure it is a Commander? Like a label on the bottom with Commander or a manual with Commander? Can you please help us to solve this miracle? Best regards, Achim.

Achim Pietig – 22 (?) july 2013

Hi Luuk,

after checking the latest information and reading the Ketterling fair report carefully and with the knowledge that even the 3008-Commander has versions from 2.00 to 2.04, we are quite shure that you own a 40 Plus. Only the items in the 3008 housing with Commander letters on top and on the label on the bottom are real Commanders. Micha and me adjusted the Wiki in that direction. Reason: At that time CXG was going down and had several housings on stock (40/50, 3008 etc.). The inbuilt programs did not sell, so they took their best software (Dominator) and put it in every existing housing and tried to sell as much as possible... Regards, Achim.

Luuk Hofman – 30 july 2013

Hello Achim,

I just returned from my holidays, which explains my late answer. Recently Jose (from Elpeon) asked me the same question about my Commander. I copy the tekst:

Jose: "please can you tell me why you know that your Commander is really one Commander and not for example a Sphinx40+?"

Luuk: "I bought this one from Tom Luif his collection, after he died. He calls it a Commander but there is nothing on the subject or manual that refers to the Commander or 40+. The programm is Dominator 2.04."

Jose: "My looks exactly as yours with 2.00 version. Thanks and Best José"

Hans van Mierlo komt in het bezit van een originele Commander!

Hans heeft zijn opmerkelijke verhaal over de aankoop van een Commander al in januari 2014 beschreven. Zie: <http://chesseval.com/ChessEvalJournal/Commander.htm>. Met toestemming van Hans zet ik zijn uiteenzetting hier nogmaals in mijn databank. Zijn Engelse tekst heb ik hier en daar wat vrij vertaald naar het Nederlands.

In 2013 was ik op vakantie in Duitsland en zocht ik op Nederlandse sites naar schaakcomputers. En plotseling werd daar een CXG Commander aangeboden! Ik keek naar de foto's en het was moeilijk om duidelijk te zien en te beschrijven wat het werkelijk was. Mijn eerste indruk was zoiets als: "Nou, dit is zonder twijfel een CXG." Ik dacht dat het de CXG Chess 3008 was, welke geprogrammeerd was door Kaare Danielsen. Dus ik dacht dat de man die deze aanbieding had geüpload, het mis had.

Ondanks mijn vermoeden, was ik uiteraard geïnteresseerd in de CXG 3008 van Kaare Danielsen. Ik belde de verkoper op en maakte een afspraak voor een eventuele aankoop. Na mijn vakantie ging ik naar hem toe. Toen zag ik de computer, een Chess 3008 behuizing met aan de rechterkant het officiële CXG embleem met opschrift "CXG Commander!" Om eerlijk te zijn was ik sprakeloos en heb natuurlijk deze schaakcomputer meteen van hem gekocht. Enkele dagen later plaatste ik een bericht op schachcomputer.info. Ik vroeg mij namelijk af of iemand deze computer ooit eerder had gezien.

Op basis van de opmerkingen van andere verzamelaars was de conclusie duidelijk: ZEER ZELDZAAM!! Gedurende al die jaren ervaring met schaakcomputers had ik deze versie nog nooit gezien of ervan gehoord. Uiteraard vroeg ik de vorige eigenaar over deze schaakcomputer en hoe hij deze ooit in zijn bezit kreeg. Hij vertelde mij dat hij het in Nederland had gekocht bij importeur en groothandel Wegam Trading. Later deed hij de upgrade van de EPROM van versie 2.00 naar 2.04. Dit kan betekenen dat de versie 2.05 nooit voor de Commander is uitgebracht.

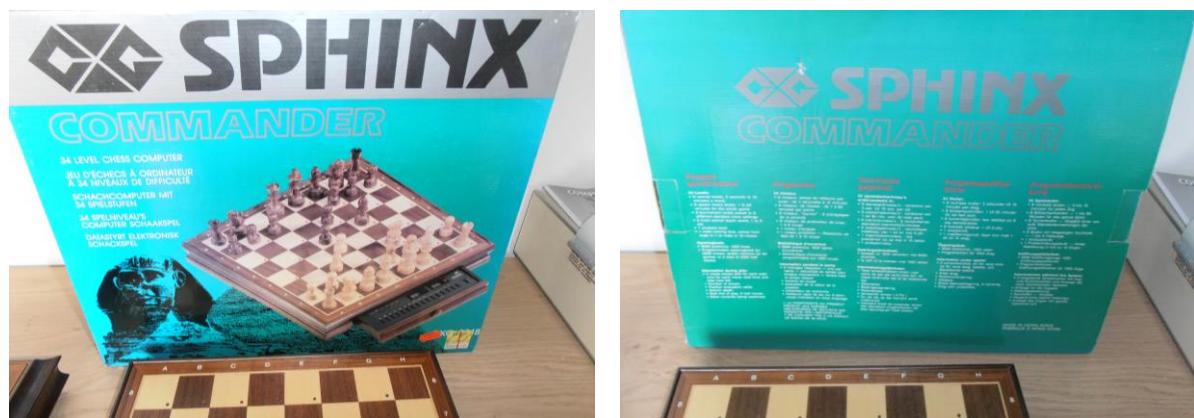
De Sphinx 40 Plus en 50 Plus zijn alleen uitgebracht tot versie 2.04. Toen dacht ik dat CXG misschien soms met veel te veel oude CXG 3008 behuizingen op voorraad bleven zitten, en dat ze daardoor een aantal daarvan hebben omgebouwd tot een Commander om deze oude behuizingen alsnog te kunnen verkopen. Maar was mijn gedachtegang goed of fout? Nou, ik kan je vertellen, ik had volkomen gelijk!

De modulaire CXG Sphinx 40 Plus met het Commander programma 2.00

Hoe weet ik dat dan zo zeker? Een paar weken geleden ontmoette ik iemand uit Denemarken en hij stelde mij een Commander voor om deze te kopen of te ruilen tegen een ander model. Ik zei dat ik geïnteresseerd was en hij stuurde mij enige foto's toe. Ik was stomverbaasd om opnieuw een Commander in een CXG 3008-behuizing te kunnen kopen, en nu ook met de originele doos!

Op de doos staat op het eerste gezicht de behuizing van de CXG Sphinx 3008 met aan de bovenkant CXG Sphinx Commander! Conclusie: CXG heeft deze computer oorspronkelijk uitgebracht met de elektronische hardware en het Commander-programma van Frans Morsch!

De doos van de CXG Sphinx Commander

Ik had niet één keer geluk, maar zelfs twee keer. Nu vraag ik mij af hoeveel de firma CXG Newcrest Technology van deze Commanders heeft geproduceerd, zodat ook een andere verzamelaar op enig moment het geluk zal hebben om er eentje te bemachtigen, of ben ikzelf wederom aan de beurt?

Ik ruilde deze tweede Commander niet voor mijzelf, maar stelde de verkoper voor om zijn computer te ruilen met mijn vriend Maurice Ohayon.

Er is veel informatie beschikbaar over het Commander-schaakprogramma van Frans Morsch in het algemeen, maar zeer weinig over de originele CXG Commander. De CXG Sphinx Commander met modelnummer 3018 is een zeer zeldzame schaakcomputer gebaseerd op de houten behuizing en design van zijn voorgangers, de CXG Chess 3000 en CXG Chess 3008.

Het Commander schaakprogramma

Het Commander-programma werd geschreven door de Nederlander Frans Morsch. Zijn eerste programma kreeg de naam Nona (uit 1983) en was geschreven in assembly voor de 6502-microprocessor. Hij staat verder bekend om zijn Fritz-programma.

Het Commander-programma zit in vele schaakcomputers zoals...

- Sphinx Galaxy – model CXG-230 (eerste verschijningsdatum in Nederland: augustus 1988)
- Sphinx Commander – model CXG-3018 (eerste verschijningsdatum in Nederland: augustus 1988)
- Sphinx Dominator – model CXG-239 (eerste verschijningsdatum in Nederland: september 1988)
- Sphinx 40 Plus – model CXG-3038 (eerste verschijningsdatum in Nederland: september 1988)
- Sphinx 50 Plus – model CXG-3048 (eerste verschijningsdatum in Nederland: september 1988)
- Mephisto Modena (eerste verschijningsdatum in Nederland: december 1991)

Waarschijnlijk zijn al deze schaakcomputers technisch in staat om de versies 2.00 tot en met 2.05 operationeel te laten draaien.

Links CXG Sphinx 40 Plus en rechts CXG Sphinx Commander

Er waren ook schaakcomputers aangekondigd met het Commander-programma die nooit commercieel verschenen zijn zoals...

- Sphinx Advanced Star Chess Plus - model CXG-231
- Sphinx Super Enterprise Plus - model CXG-230 (= Sphinx Galaxy!)

Releasedatums van de programmaversies van Frans Morsch

- Sphinx Galaxy (= Galaxy V1.03) is uitgebracht in het 2e kwartaal van 1988
- Sphinx Commander (= Galaxy V1.03) is uitgebracht in het 2e kwartaal van 1988
- Sphinx 40 Plus (= Dominator V2.00) is uitgebracht in het 3e kwartaal van 1988
- Sphinx 50 Plus (= Dominator V2.00) is uitgebracht in het 3e kwartaal van 1988
- Sphinx 40 Plus Limited Edition (in bezit van verzamelaar Steve Blincoe – release ??)
- Sphinx Dominator V2.00 is uitgebracht in het 3e kwartaal van 1988
- Sphinx Dominator V2.03 is uitgebracht in het 4e kwartaal van 1988
- Sphinx Dominator V2.04 is uitgebracht in het 4e kwartaal van 1989
- Sphinx Commander V2.04 is uitgebracht in het 4e kwartaal van 1989
- Sphinx Dominator V2.05 is uitgebracht in het 2e kwartaal van 1991
- Mephisto Modena V2.05 is uitgebracht in het 4e kwartaal van 1991

CXG Sphinx Commander met programmaversie 2.04 van Frans Morsch

De schaakprogrammaversies in het kort

De versies 2.00 tot en met 2.04 hadden te maken met bugs (programmafouten). Versie 2.00 had diverse bugs, deze werden steeds minder tot en met 2.04. Versie 2.05 zou bugvrij moeten zijn.

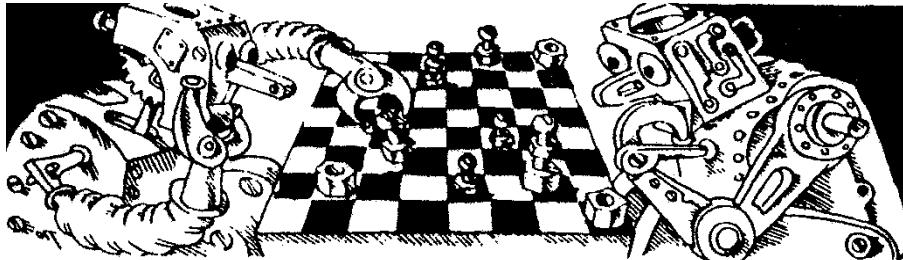
Hoe weet u welke programmaversie is geïnstalleerd?

Druk tegelijk op de paard- en pionknop wanneer u de schaakcomputer voor de eerste keer opstart. Er kan dan als voorbeeld in de displays komen te staan: tEST - 2:00 (= versie 2.00).

Tot zover het verhaal van Hans van Mierlo uit 2014. Ik ben zo vrij geweest om hier en daar wat informatie te wijzigen of erbij te zetten. Dat heb ik (nu in 2020) enkel en alleen gedaan om het verhaal zo compleet en waarheidsgrouw te maken.

Hein Veldhuis: We gaan terug naar 1987 om het geschiedkundige verhaal over de CXG Commander te reconstrueren...

1987 was het jaar waarin CXG Newcrest Technology (White & Allcock) aansluiting zocht met Hegener + Glaser (Mephisto) om een groter marktaandeel te verwerven. De schaakcomputermarkt was "booming business" en iedere fabrikant wilde daar graag de vruchten van plukken. Eric White was de grote man achter CXG en die had voor de komende jaren grootse plannen. Die ontvouwde hij in februari 1987 op de speelgoedbeurs te Neurenberg met een aantal nieuwe houten schaakbehuizingen met een moduul-systeem zoals we dat kennen van de borden Mephisto Exclusive- en München. Het grootste bord uit deze serie was de Chess 7000, een operationeel prototype op deze beurs.

Een klein stukje geschiedenis over Eric White

De firma 'Cassia' met aan het hoofd Eric White en Ken Cohen, begon al in de zomer van 1979 schaakcomputers te produceren. Hun eerste product was 'Chess Mate', welke in de herfst van 1979 op de commerciële markt kwam. Pikant detail is wel dat 'Chess Mate' een kloonversie is van de Fidelity Chess Challenger 10 (A). Zo rond 1981 werd Cassia omgedoopt in 'White and Allcock' en in 1984 kwam men de naam 'Newcrest Technology' (CXG) tegen, welke eind 1987 de merknaam 'Sphinx' ging voeren. Hieronder een klein overzicht door de jaren heen...

1979-1980	Cassia	Eric White & Ken Cohen	(Chess Mate)
1981-1984	White & Allcock	Eric White & Ken Cohen	MultiTech
1984-1991	Newcrest Technology / CXG Systems	Eric White & Ken Cohen	Sphinx (1987)
1991-1993?	National Telecommunications System	Eric White	Sphinx
1994-1995?	Krypton	David Levy	Krypton
1995-1996?	Timorite	Eric White & David Levy	Krypton
1997-1998	Timorite	Eric White & David Levy	Krypton /Systema
1998-1999	Timorite / Tiger Toys	Eric White & David Levy	Krypton /Tiger
???????????			

WK te Rome

Het topschaakprogramma voor deze borden moest o.a. uit de koker van de firma Intelligent Chess Software van David Levy komen. Levy had veel vertrouwen in zijn 16 bits programma van Mark Taylor, en White schreef zich in voor het 7^e microwereldkampioenschap dat in september 1987 te Rome gehouden zou worden. Andere fabrikanten zoals Fidelity, SciSys en Novag dachten daar anders over en bleven thuis. Firmachef Eric Winkler: SciSys wil goede betaalbare schaakcomputers bouwen in plaats van met drie opgevoerde superschaakcomputers in Rome deel te nemen. Peter Auge (Novag): Dit wereldkampioenschap heeft zich de afgelopen jaren ontwikkelt als een farce! Wanneer een fabrikant een bedrag van ca. \$ 500.000 moet investeren om het microwereldkampioenschap eventueel te kunnen winnen, dan wordt het punt bereikt waarop wij afhaken.

Fidelity: Wij verloren het Dallas-toernooi in 1986 met één half punt omdat ons beste programma met multiprocessor- en hashfuncties geen deel uit mocht maken. Ze verzekерden ons destijds dat wij bij het volgende micro-WK daar wél gebruik van konden maken. Nu heeft het organiserend comité opnieuw besloten, dat ons beste programma niet mee kan spelen. We hebben het luid en duidelijk te verstaan gekregen; we zijn niet uitgenodigd op dit toernooi. Niettemin zullen we zodra alle beperkingen en partijdigheden opgeheven zijn, ons meteen weer aanmelden voor een volgende WK.

Richard Lang is in Rome opnieuw kampioen!

(Foto: CSVN Computerschaak - oktober 1987)

CXG bleef dus alleen over om het op te nemen tegen Hegener + Glaser in de commerciële groep. De tweekamp met Mephisto werd een zware nederlaag. Niet één partij wist CXG te winnen of zelfs maar remise te spelen! Vooral in het eindspel bleek het Sfinx-programma van Levy en Taylor veel te zwak. Voor Eric White werd dit WK een financiële catastrofe!

Oorzaak en gevolg (een hypothese)

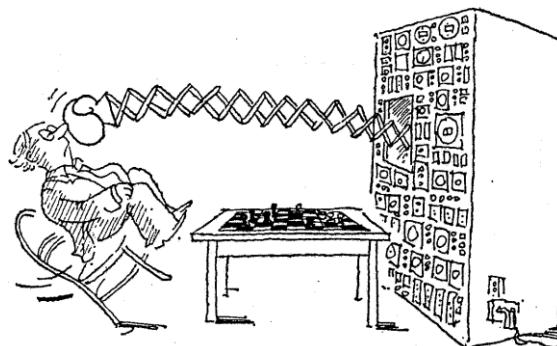
Eric White en zijn compagnoen Ken Cohen hadden met deze uitslag in Rome totaal geen rekening gehouden. Sterker nog, ze hadden zelfs gedacht dat daar écht iets te halen viel! Bij deze gedachtegang hadden ze vóór het WK alvast vele honderden houten behuizingen laten produceren, en een flink aantal daarvan al uit laten rusten met diverse 16- (en 32 bit?) programmaversies van Taylor. Na het verlies bleef CXG met honderden schaakcomputers en borden zitten. Een aantal daarvan heeft White tegen dumpprijzen kunnen verkopen, maar het overgrote deel bleef zo goed als onverkoopbaar. Hoe moest hij van zijn voorraad afkomen?

CXG ging meteen op zoek naar andere programmeurs

White was helemaal klaar met de softwarefirma van David Levy. De namen van Kaare Danielsen, Dan & Kathe Spracklen, Dave (David) Wilson "Advance" en Frans Morsch kwamen voorbij. Uiteindelijk kaapte CXG begin 1988 de 3^e programmeur bij Hegener weg!

CXG en Frans Morsch

Begin 1988 richtte Frans Morsch samen met Henk Kuyer (Chesscity) een free-lance software bureau op. Morsch beschouwde zijn contract met Manfred Hegener als beëindigd, maar Manfred dacht daar heel anders over. De firma Hegener blokkeerden zijn licentiebetalingen. Hegener kwam erachter dat dit nieuwe free-lance bureau ook voor andere fabrikanten "Super Mondial-achtige programma's" ontwikkelde. Een aangekondigde rechtszaak wegens contractbreuk werd ingetrokken en daarna was alles weer bij het oude en vertrouwde zaken doen met elkaar. CXG gaf Morsch in het voorjaar van 1988 een contract om zijn sterkste schaakprogramma verder te ontwikkelen. Het 8 bit programma van Morsch bleek namelijk van meet af aan 25% sterker te spelen dan de 16 bit versie van Taylor! White had haast, en in de vroege zomer van 1988 werd dit programma geïmplementeerd en geproduceerd in de CXG Sphinx Galaxy, 40- en 50 Plus en (in veél mindere mate) in de Commander. In augustus van 1988 was dan de CXG Galaxy en Commander in Nederland te koop. Maar juist door al die gehaastheid van CXG was Morsch niet klaar, en daardoor bevatte zijn programma nog erg veel fouten (bugs). Daardoor kwam Morsch telkens met nieuwe programmaversies.

De introductie van de Commander in Nederland

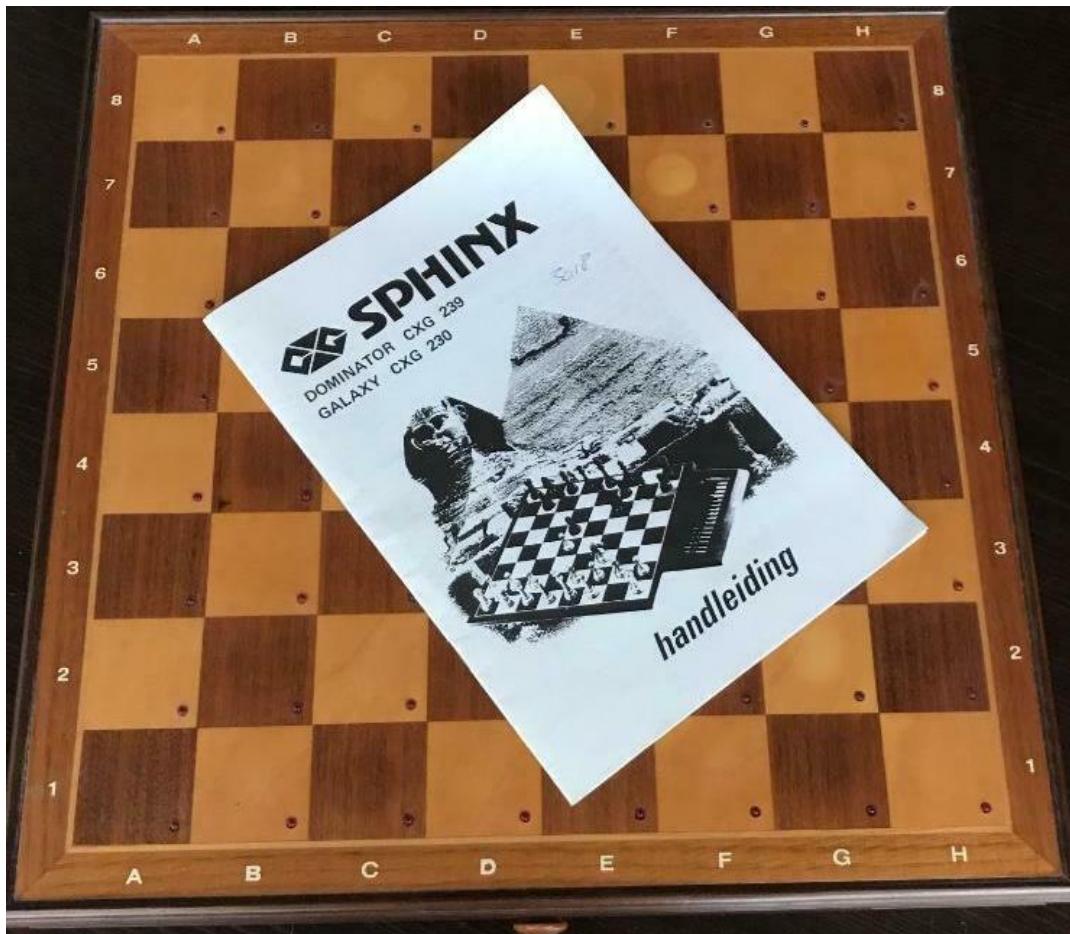
Importeur van schaakcomputers, de firma Wegam Trading BV uit Amstelveen had de exclusive rechten om deze computer in Nederland te gaan verspreiden! Volgens een brochure en prijslijst van deze groothandelaar zou deze computer in augustus 1988 commercieel verkrijgbaar zijn. Er is geen enkele reden om daaraan te twijfelen. Zeker ook gezien het feit dat Witteman, een speciaalzaak uit Amsterdam in een advertentie uit oktober 1988 deze computer aanbiedt. Ook bij de Koninklijke Nederlandse Schaakbond (KNSB) kon men deze computer tegen een gereduceerde prijs vanaf oktober bestellen. Nederland had daarmee een unieke positie verworven, want in Duitsland was deze computer toen nog niet te verkrijgen!

De Commander in Duitsland?

CXG speelde in Duitsland een ondergeschikte rol. Mephisto was de marktleider, dus verkocht CXG daar alleen in de lagere en middelste prijsklasse. Bovendien werd de Commander door CXG in zeer kleine aantallen geproduceerd. Waarschijnlijk had dit te maken met een eerdere overproductie aan Sphinx 40 behuizingen. White produceerde dus liever het Commander-programma in een Sphinx 40 en Sphinx 50. In Duitsland bleef de Commander daardoor een zeldzaamheid. Hans-Peter Ketterling schreef over de speelgoedbeurs van 1989 in Neurenberg, dat de verschijningsdatum voor Duitsland nog steeds open stond. Verzendhuis Monika Weitkus uit Hennef (bij Bonn) was de eerste in Duitsland die in september 1989 middels een brochure de Commander aanbood. Bij speciaalzaak Peter en Inge Kisters uit Mönkloh (bij Hamburg) was in november 1989 geen Commander of zelfs een Sphinx 40/50 Plus in het assortiment opgenomen. Zelfs bij de grootste aanbieder in Duitsland, de Hobby Computer Centrale van Ossi Weiner was de Commander slechts kortstondig in maart 1990 te koop. Er is dus bijna geen enkele Commander in Duitsland verkocht!

De Commander en de grote verwarring met andere CXG modellen

CXG verkocht de modulaire Sphinx 40 Plus en Sphinx 50 Plus als was het een originele Commander! De kopers van het eerste uur wisten dus niet beter dan dat zij een Commander hadden gekocht. CXG nam zelfs niet eens de moeite om een juiste handleiding te leveren. Dat werkje liet CXG over aan de Nederlandse importeur Wegam Trading uit Amstelveen. Want wie bijvoorbeeld een Sphinx Galaxy of een Sphinx 40/50 Plus kocht, kreeg er een handleiding bij met de afbeelding van een originele Commander! Een Franstalige brochure uit 1990 ging nog een stap verder en noemde een Sphinx 40 Plus gewoon een Commander! CXG zelf nam het in zijn brochures ook niet zo nauw. In de brochure van de Sphinx 40 en 50 "Plus" staat zijn voorganger de Sphinx 40 "Adversary" afgebeeld (!) met het oude 16 bits programma van David Levy en Mark Taylor. Verzamelaars konden door de jaren heen vaak ook geen onderscheid maken, en gingen hun verzameling op het internet zetten met verkeerde omschrijvingen! Ja, en dan gaan anderen dat weer overnemen als de enige waarheid.

Een Sphinx Commander met een handleiding van de Dominator en Galaxy?
Dit was voor CXG de gewoonste zaak van de wereld!

Tot slot – de verzamelaarswaarde van een originele Commander

Zelfs bij de grootste Duitse verzamelaars is momenteel geen Commander aan te treffen, en dat zegt toch wel iets over de zeldzaamheid. Wereldwijd zijn er maar 4 of 5 verzamelaars die een Commander in hun collectie hebben. Ik schat dat er nog maar een stuk of 20 exemplaren op een vergeten zolder liggen, en dat wie er eentje uit bijvoorbeeld een nalatenschap erft, niet eens in de gaten heeft wat de verzamelaarswaarde is. Een Commander in een redelijk goede staat, dus zonder lichtvlekken, compleet en met de originele verpakking zou zomaar eens méér dan € 2000,00 op kunnen leveren!

Het grote mysterie is eindelijk opgelost!

Links op de foto staat de enige echte CXG Sphinx Commander en rechts de CXG Sphinx 40 Plus, welke uit de nalatenschap van Tom Luif komt. Deze Sphinx 40 Plus heeft jarenlang bij vele verzamelaars voor beroering gezorgd, want dit model ging door het leven als een Sphinx Commander terwijl dit dus niet zo was! Beide machines hebben programmaversie 2.04 aan boord, welke geprogrammeerd is door Frans Morsch.

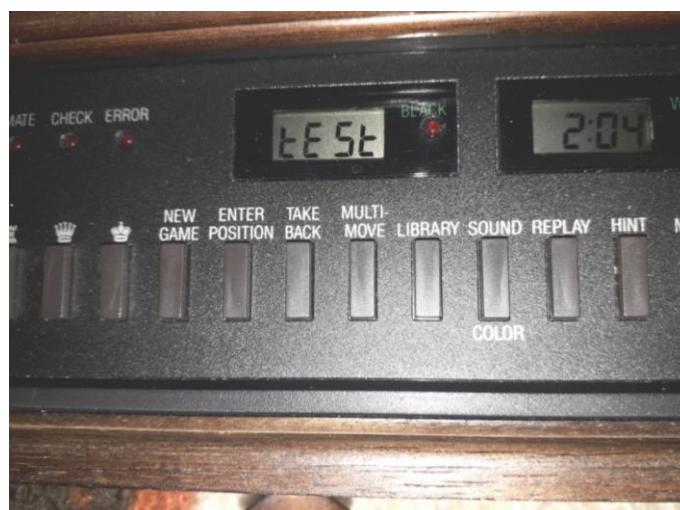
Alleen de echte CXG Commander heeft op de onderzijde 'Sphinx Commander' staan!
Op de rechterfoto staat de zeer verwarringe bijgeleverde handleiding...

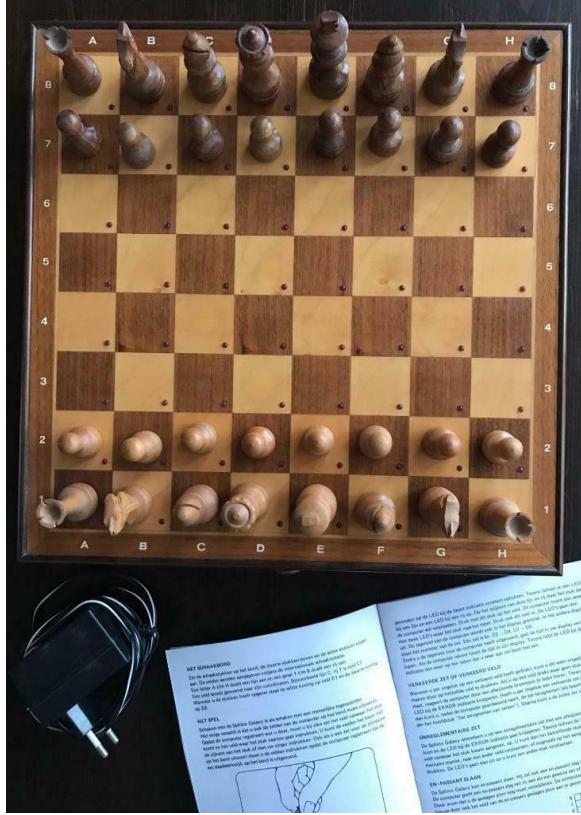
En alleen de echte CXG Commander heeft rechtsboven 'Sphinx Commander' staan!

De houten behuizing van de originele CXG Commander – model 3018 – heeft een zuivere afmeting van 33.5 x 33.5 cm., en het zuivere speelveld meet 29 x 29 cm. Dat is exact gelijk aan zijn voorgangers de CXG 3000 (met een programma van Richard Lang) en de CXG 3008 (met een programma van Kaare Danielsen). Het laatje met het bedieningspaneel is niet erg stabiel als je het uit de behuizing trekt, en kun je niet helemaal open trekken. Dat is op zich niet hinderlijk, maar CXG had hier bij de productie wel wat meer aandacht aan kunnen schenken. De bruine schaakstukken zijn vrij licht gekleurd, en eigenlijk iets te licht ten opzichte van de witte (lichtgele) stukken.

Pas bij een tweede poging gaf de CXG Sphinx Commander programmaversie 2.04 aan!

Wereldwijd zijn er maar 4 of 5 verzamelaars die een Commander hebben. Ik schat dat er nog maar een stuk of 20 exemplaren op een vergeten zolder liggen. Tijdens het maken van dit item kwam ik heel toevallig een aanbieding tegen van een Commander! Luuk en ondergetekende hebben toen besloten om deze Commander gezamenlijk aan te kopen! ☺

Tot zover mijn reconstructie en hypothese als historicus.

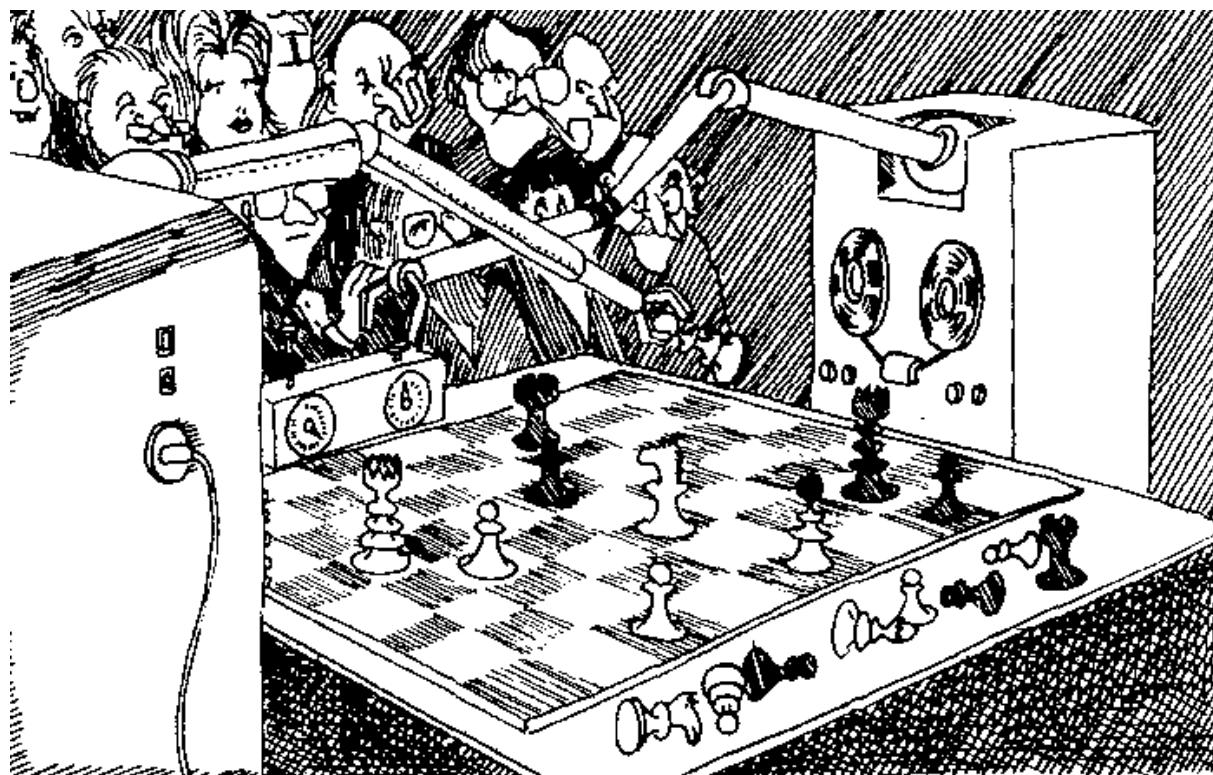
Europa-Rochade (1987)

Hans-Peter Ketterling

Neuigkeiten aus Nürnberg

White & Allcock (CXG)

Bei White & Allcock stand Eric White persönlich zur Verfügung und gab Einzelheiten über die neuen Geräte und die solide Firmenpolitik preis, die auf ein stetiges aber nicht überhitzenes Wachstum ausgerichtet ist. Im Gegensatz zu der noch vor einiger Zeit vertretenen Firmenpolitik will man jetzt doch Spitzengeräte herstellen. Wenn dieser Absicht Erfolg beschieden ist, so wird White & Allcock künftig in der Spitzenklasse ein gewichtiges Wörtchen mitzureden haben. Bei der Durchsprache des Lieferprogramms versicherte Eric White zunächst einmal, daß das seit kurzem für DM 698,00 lieferbare Magnetsensorgerät **Chess 3000** (CXG 3000) das wohlbekannten **Chess 2001** (CXG 2001) enthält.

Chess 4000, ein weiteres Gerät dieser Reihe, die äußerlich einer anderen sehr bekannten Marke nachempfunden ist, enthält ein verbessertes Super Enterprise-Programm.

Das Gerät hat ein 40 cm x 40 cm messendes Magnetsensorbrett und verfügt über drei Modulsteckplätze. Bei den Spielstufen gibt es unter anderem einige mit Zugzeitvorgaben und einige Count-Down-Stufen für Blitz- und Schnellschach. Das Gerät ist für DM 898,00 zu haben, es wird aber mit der Bezeichnung **Chess 5000** eine weitere Version mit einem 50 cm x 50 cm messenden Brett geben und es soll noch eine kleinere Ausführung in der Größe des **Chess 3000** herauskommen.

Selbst wenn man die neuen Geräte nur flüchtig betrachtet, ist nicht zu übersehen, wem man hier Marktanteile abjagen möchte. Eine Besonderheit aller drei Geräte ist die Möglichkeit der Fragestellung "What if?" Hierbei kann man den Antwortzug des Computers durch einen anderen ersetzen und sich zeigen lassen, welchen Gegenzug er in diesem Fall befürchtet hat.

Die neuen Spitzengeräte von White & Allcock sind **Chess 6000** und **Chess 7000**, die äußerlich den anderen Geräten der neuen Tausender-Serie gleichen und Magnetsensorbretter mit den Abmessungen 40 cm x 40 cm und 50 cm x 50 cm aufweisen. Sie verfügen über Plätze für drei Programm- und Anzeige-Einschübe und kosten DM 1748,00 bzw. DM 2498,00. In dieser Preislage erwartet man natürlich auch etwas Besonderes.

Die ab Mai in die Produktion gehenden Geräte enthalten den 16-Bit-Prozessor 68.000, der mit 8 bis 12 MHz laufen wird, und verlagen über 64 kByte ROM und 64 kByte RAM, alles in stromsparender CMOS-Technik, so daß neben Netz- auch Batteriebetrieb möglich ist.

Man hat zwei Displays vorgesehen, was insbesondere nur die Darstellung der Schachuhren sehr nützlich ist. Weiterhin sind 16 Spielsstufen mit mittleren Rechenzeiten von 5 s bis 3,75 min, Count-Down-Stufen und Stufen mit festen Rechenzeiten sowie Stufen, deren Rechenzeiten sich automatisch nach dem Zeitverbrauch des Gegners richten, vorhanden.

Außerdem kann man die üblichen Zeitbedingungen, wie sie in normalen Turnieren gebräuchlich sind, einprogrammieren, andererseits aber auch solche Spezialitäten wie 2 h für 40 Züge und 15 min für den Rest der Partie, wie sie zunehmend in Gebrauch kommen. Natürlich gibt es auch die üblichen Sonderfunktionen wie Multi-Move-Eingabe und Mattsuchstufen für bis zu achtzügige Mattprobleme mit Nebenlösungen.

Auch die Stellungsbewertung kann man abrufen, sie wird in zehntel Bauerneinheiten ausgegeben. Schließlich kann man Alternativzüge abfragen, denn die vorausberechnete Variante wird komplett mit weiteren Details gespeichert. Da es sich um ein flexibles Baukastensystem handelt, können später auch andere Prozessoren eingesetzt werden, vor allem die Typen 68.020 und 68.030 kommen infrage, und es sind auch Mehrprozessorsysteme realisierbar.

Die Programmentwicklung hat drei Jahre gedauert und als Autor wurde Mark Taylor genannt, der wie Richard Lang auch aus David Levys Mitarbeiterkreis kommt. Ob die Stärke des Programms tatsächlich mit **Mephisto Dallas** mithalten kann, wie das mehrmals versichert wurde, bleibt abzuwarten. Auf jeden Fall soll das neue Spitzenprogramm ständig weiter verbessert werden und es sollen auch Zusatztmodule dafür entstehen ...

Nach wie vor gibt es bei White & Allcock eine große Palette von Einsteiger- und Mittelklassegeräten, die schon seit einiger Zeit im Angebot sind. Dazu gehören das klitzekleine Tasengerätchen **Pocket Chess** (CXG 219) für DM 75,00 mit dem Programm von Levys **Mighty Mitget, Computachess III** (CXG 008), ein Batteriegerät mit 16 Spielstufen und Drucksensorbrett für DM 168,00, **Computachess IV** (CXG 227) für DM 138,00, ein neues Gerät mit 16 Spielstufen, dessen Programm dem des **Portachess** entspricht und keine Positionskontrolle gestattet. Die Tasengeräte **Portachess** (CXG 202), mit Stecksensorbrett und 16 Spielstufen für DM 78,00, und **Advanced Portachess** (CXG 201) in ähnlicher Äufmachung mit 8 Spielstufen für DM 108,00 sind als Reisebegleiter gedacht.

Die Spielstärke aller dieser Einsteigergeräte ist aber nicht überragend, interessanter ist da schon das Mittelklassegerät **Crown** (CXG 228) mit einem relativ großen Drucksensorbrett und dem Programm des **Enterprise** für DM 198,00, das erst in Schwarz herauskam und nun in Braun geliefert wird. Die beiden Vorgänger **Enterprise-S** [**Enterprise 'S'**] (CXG 208) für DM 268,00 und **Star Chess** (CXG 209) für DM 168,00 sind ebenfalls noch immer lieferbar und decken den Spielstärkebereich zwischen den Einsteigergeräten und der oberen Mittelklasse ab.

Super Enterprise LCD (CXG 210C) mit dem starken Programm von Kaare Danielsen, das auch an der Mikrocomputer-WM 1986 in Köln teilnahm, wird neuerdings mit zwei Flüssigkristalanzeigen geliefert, hat 44 Spielstufen und gehört mit seinem Preis von DM 348,00 derzeit zu den Geräten mit dem besten Preis-Leistungs-Verhältnis. Das gleiche Programm steckt im Taschengerät **Advanced Star Chess** (CXG 211) für DM 248,00, das mit einem Stecksensorbrett ausgestattet ist, und im neuen Tischgerät **Super Crown** (CXG 218) für DM 268,00.

Nebenbei sind noch sechs LCD-Spiele für den sagenhaften Preis von knapp DM 20,00 im Angebot, es handelt sich um **Fussball**, **Basketball**, **Tennis**, **Ufos**, **Löwenjagd** und **Seeschlacht**. In Nürnberg würden in diesem Jahr, keine Bäume ausgerissen, aber es zeigte sich, daß die Entwicklung stetig weiter vorangetrieben wird, nicht zuletzt von SciSys und White & Allcock, zwei Firmen mit Sitz in Hongkong, die in Deutschland gegen den Marktführer Hegener + Glaser angetreten sind.

Quelle - <https://rochadeeuropa.com/> März 1987 und April 1987,
Hans-Peter Ketterling: Neuigkeiten aus Nürnberg.

Computer-Schach & Spiele (1987)

Nürnberger Spielwarenmesse

bot interessante Neuigkeiten über

Newcrest Technology

Mit phantastischen neuen Enthüllungen konnte man bei der diesjährigen Nürnberger Spielwarenmesse gar nicht rechnen, da die Hersteller ihr Pulver im letzten Herbst bereits verschossen zu haben schienen. Es kam aber anders: So manche aufregende Neuheit war zu sehen - und noch mehr: Es kursierten viele Gerüchte, es gibt Bewegung in der Szene.

Eine perfekte Kopie

Einige Hegener+Glaser-Mitarbeiter, die in den Nürnberger Messehallen die Runde gemacht hatten, kamen grinsend zurück: "Haben Sie schon gesehen, was es bei Newcrest gibt...?" In der Tat verblüfft der Hersteller aus Hong Kong, der (laut Firmenchef Eric White) SciSys den Titel des weltweit größten Herstellers inzwischen gern streitig machen möchte, mit einer i-Tüpfelchen-genauen Kopie der Schachcomputer von Hegener und Glaser. Erst zwei Tage vor der Messe in Deutschland angekommen, zeigten sich die **Prototypen (einer davon spielbereit)** in zwei verschieden großen Holzgehäusen in annähernd Mephisto-"Exclusive"- bzw. "München"-Format.

Sie sind aus Holz, von ansprechendem Äußeren und bergen in der vorn herausziehbaren Schublade drei vertauschbare schwarze Moduleinschübe. Es gibt einen Tastatur-, einen Display- und einen Leereinschub. Der Anzeige-Einschub hat praktischerweise gleich zwei Displays, welche die verbrauchte Zeit für beide Seiten gleichzeitig anzeigen vermögen. Außerdem gibt es eine Taste mit der ominösen Aufschrift "W.I.": Gemeint ist "What if?" ("Woas is?" übersetzten bajuwarische Messebesucher) und es ist eine Funktion, die als eine Art Schachlehrer Informationen darüber vermittelt welcher Spielverlauf nach einer vom Spieler vorgeschlagenen Variante einträfe – falls Newcrest das Feature nicht doch noch überarbeitet.

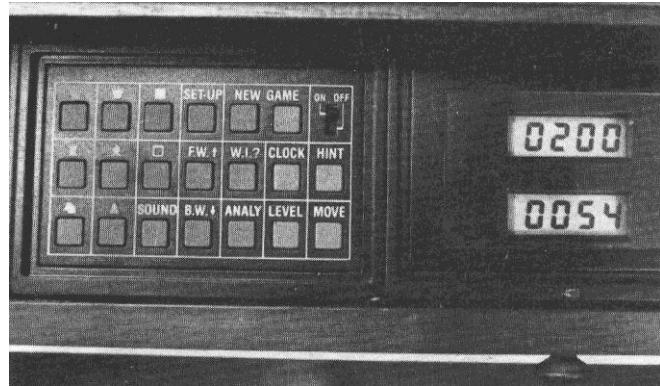
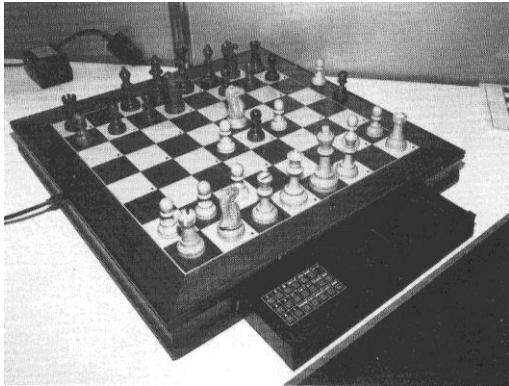
Die Geräte werden zunächst unter der Bezeichnung **Chess 4000** für DM 898,- und als **Chess 5000** für einen knappen Tausender erscheinen, später dann mit 16-Bit-Prozessor als **Chess 6000** und **Chess 7000** für DM 1748,- bzw. DM 2498,- auf den Markt kommen. Der Programm-Umfang beträgt 64 kByte ROM und 64 kByte RAM. Zudem ist eine preisgünstige Plastikversion ohne Programmtauschmöglichkeit in Sicht. Mit den neuen Geräten plant Eric White auch eine Teilnahme an der WM '87, die möglicherweise in Rom stattfinden soll.

Schubladen einzige Lösung?

Auf die offenkundige Hegener+Glaser-Kopie angesprochen, meinte Eric White, anders als so könne man einen Schachcomputer gar nicht gestalten, wenn man das Brett nicht mit Tasten verunzieren und außerdem Module unterbringen wolle. Der Wahrheit näher kommen dürfte, daß Hegener+Glaser im internationalen Konzert keine bedeutende Rolle spielt und sich daher der Mißkredit, den Newcrest u.U. wegen seiner Kopien zu fürchten hat, auf den deutschen Markt beschränken wird. Schade übrigens für den rührigen Importeur Lorenz Siwek! Dieser teilte inzwischen mit, daß Newcrest sich entschlossen habe, die neuen Geräte doch äußerlich so zu verändern, daß die Ähnlichkeit mit den Hegener+Glaser-Modellen geringer ausfällt.

Siwek ist auch bewußt, daß die neue Gerätreihe nur dann eine Chance hat, wenn der Preis konkurrenzfähig gehalten wird. Aus dem Grunde hat er bereits eine Preissenkung des **Chess 3000** (siehe Vorstellung in CSS 1/87) ins Auge gefäßt. Darüber hinaus war zu erfahren, daß dieses (ursprünglich für den deutschen Markt gar nicht vorgesehene) Gerät demnächst mit jenem Programm von **Kaare Danielsen** ausgestattet werden soll das bisher im **Super Enterprise** steckt. Dann dürfte auch **Chess 3000** zwei kleine Displays erhalten.

Op de foto's uit CSS 2/87 staat een Chess 7000 prototype afgebeeld, welke operationeel was tijdens de Nurnbergse speelgoedbeurs. Nu in het jaar 2020 een uniek exemplaar! Waar is dit model gebleven? Is het misschien in het bezit gekomen van een verzamelaar?

Beide Fotos aus CSS April 1987 zeigen einen CXG Chess 7000-Prototyp (!), der während der Nürnberger Spielwarenmesse einsatzbereit war. Jetzt im Jahr 2020 ein Unikat! Wo ist dieses Modell geblieben? Ist es vielleicht in den Besitz eines Sammlers gekommen?

Ansonsten kann man bei Newcrest (auch "CXG" – eine rein optische Bezeichnung ohne Inhalt – oder "White & Allcock") auf eine breite Palette von Geräten der unteren Preisklasse verweisen z.B. den **Advanced Portachess**, einen Reiseschachcomputer für DM 78,-, den **Super Crown** mit dem **Super-Enterprise-Programm**, jedoch ohne Display für DM 194,-, oder den inzwischen mit schwarzem Gehäuse ausgerüsteten **Advanced Star Chess** für DM 166,-.

Eines haben sich (mit ausnahme von Novag) alle Hersteller in diesem Jahr einmütig auf die Fahnen geschrieben: Spielstärke. Es gilt als akzeptiert, daß die Teilnahme an der Weltmeisterschaft publikumswirksam ist – ein Erfolg dabei umso mehr – ferner, daß man gut beraten ist, ein starkes Topmodell im Programm zu haben. So darf man damit rechnen, daß es in absehbarer Zeit nicht nur weitere Holzgeräte, sondern auch einmal eine WM unter Teilnahme von CXG und SciSys geben wird: Für die Fans sicher eine begrüßenswerte Aussicht.

Quelle: Computer-Schach & Spiele (CSS 2/87), April 1987, Spielstärke ist Trumpf
Nürnberger Spielwarenmesse bot interessante Neuigkeiten
Newcrest Technology (Auszug).

CXG Holzbretter-Übersicht

Chess 3000: 33,5 x 33,5 cm – 8-Bit (1986 – DM 698,00 – Richard Lang)

Chess 3008: 33,5 x 33,5 cm – 8-Bit (1987 – DM 698,00 – Kaare Danielsen)

Chess 6000: 40 x 40 cm - 16-Bit = CXG Sphinx 40 (1987 – DM 998,00 – Levy & Taylor)

Chess 7000: 50 x 50 cm - 16-Bit = CXG Sphinx 50 (1987 – DM 1498,00 – Levy & Taylor)

Chess Commander: 33,5 x 33,5 cm – 8-Bit (1988 – DM 898,00 – Frans Morsch)

Chess 4000: 40 x 40 cm - 8-Bit = CXG Sphinx 40 Plus (1988 – DM 998,00 – Fr. Morsch)

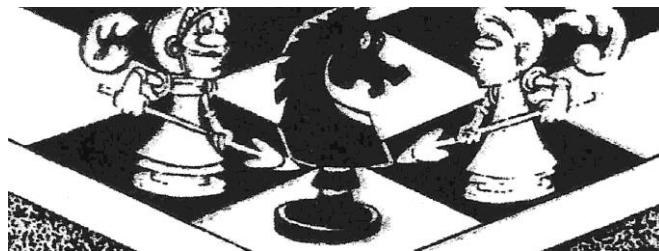
Chess 5000: 50 x 50 cm - 8-Bit = CXG Sphinx 50 Plus (1988 – DM 1498,00 – Fr. Morsch)

Schach Echo (Mai 1987)

Alexander Canetti

Schachcomputer auf der Nürnberger Spielwarenmesse

Dieser stand fiel vor allem dadurch auf, daß dort Holzbretter mit 'déjà vu'-Effekt zu besichtigen waren. Man sehe: Maße 40 x 40 bzw. 50 x 50 cm, ausziehbare Schublade, drei auswechselbare Module... Herr White und Herr Siwek beeilten sich zu versichern, daß dies nur vorläufige Muster seien, und daß die endgültigen Produkte natürlich ganz anders aussehen werden. Warten wir's ab.

Jedenfalls kündigt CXG gleich zwei neue 68.000-Programme an, die angeblich nicht aus dem Hause Levy, sondern von dem Engländer Wilson ("Advance") stammen sollen. Das kleinere Programm soll jedenfalls stärker als der Super Enterprise werden, das größere Programm soll sich sogar in "Dallas-Regionen" vorwagen. Auf jeden Fall will CXG damit bei der nächsten Microcomputer-WM gegen die übermächtigen Mephisto's antreten, was sicher begrüßenswert erscheint.

Folgende Neuerscheinungen wurden für 1987 angekündigt:

CXG 3003: Holzgerät wie CXG 3000, aber mit Super Enterprise-Programm. Preis voraussichtlich zwischen DM 500,- und 600,-.

Super Enterprise 68.000: Kunststoffgerät mit 16 Bit-Prozessor. Preis voraussichtlich zwischen DM 700,- und 800,-.

Und dazu 4 verschiedene Versionen von Holzsensorbrettern mit 16 Bit-Prozessoren:

CXG 4000 (68.000 / 40 x 40 cm) ca. DM 900,-

CXG 5000 (68.000 / 50 x 50 cm) ca. DM 1250,-

CXG 6000 (68.000 / 40 x 40 cm) ca. DM 1750,-

CXG 7000 (68.000 / 50 x 50 cm) ca. DM 2500,-

Man darf auf diese Modelle bestimmt gespannt sein, denn CXG hat sich ja schon immer als Preisbrecher einen Namen gemacht.

Quelle - Schach Echo, Mai 1987, Alexander Canetti:
Schachcomputer auf der Nürnberger Spielwarenmesse (Auszug)

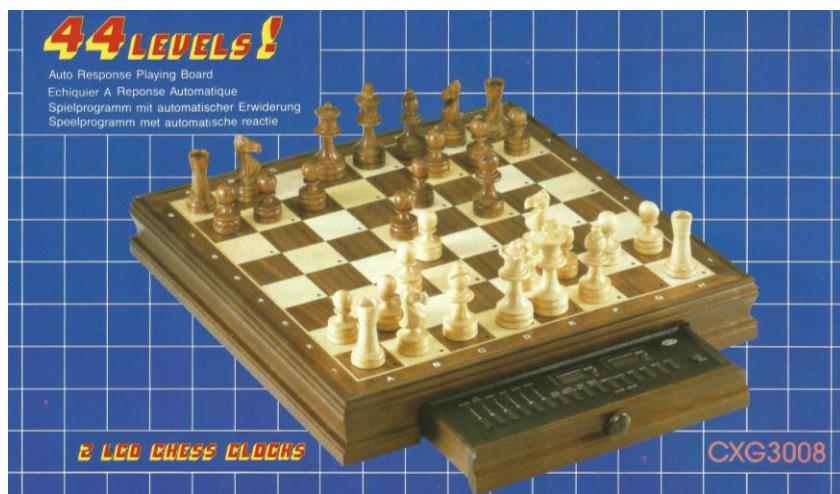
NB: Herr Canettis Berichterstattung ist teilweise falsch!

Computer-Schach & Spiele (1987)

Bernd Schneider

Chess 3008 – Aus zwei mach' eins

Die Firma CXG (Newcrest) war bereits vor zwei Jahren mit ihrem schlagkräftigen **Super Enterprise** recht nachhaltig in Erscheinung getreten. Im vergangenen Winter folgte dann das Holzgerät **Chess 3000**. In diesem Herbst macht CXG nun aus beiden Geräten eines: Das Holzgehäuse kommt fortan mit dem 16-K-Programm von **Kaare Danielsen** und den beiden kleinen, vom **Super Enterprise** her bekannten, Displays. Den Namen "**Chess 3008**" leitet man wohl aus der Gehäusebezeichnung (3000) und der MHz-Zahl (8) her. Bernd Schneider begutachtete die Fusion und war entzückt.

**Der Vorläufer des CXG Sphinx Commander...
CXG Chess 3008 – Erscheinungsjahr: 1987**

(photo copyright © by <http://www.schaakcomputers.nl/>) (600 dpi)

Am **Super Enterprise** (den es weiterhin gibt) mißfielen mir seinerzeit die eigenwillig geformten Figuren, die das Sensorbrett nicht sehr gut aktivieren konnten, ferner die sehr klein geratenen Rand-LEDs. Beide Mankos behebt der Transfer der Innereien des **Super Enterprise** ins Gehäuse des **Chess 3000** aufs allerbeste: Hier hat man nun ein wirklich bildhübsches Holzgerät mit Magnetsensoren, 64 LEDs im Brett und einer sehr umfangreichen Liste an Features, die zwar vom **Super Enterprise** her bekannt sind, sich aber auf dem Vollsensor weitaus besser und deutlicher realisieren lassen. So bekommt man z.B. die Hauptvariante sechs Züge weit auf dem Brett vorgeführt oder kann Figurenpositionen mit einem Knopfdruck auch während der Computerbedenkzeit überprüfen.

Beim von Importeur Lorenz Siwek in Aussicht gestellten Preis des Gerätes von unter 700,00 DM müßte es eigentlich mit dem Teufel zugehen, wenn es nicht seine Liebhaber fände, auch wenn die Gesamtspielstärke hinter der einiger 16-K-Kollegen etwas herhinkt. Taktisch jedoch ist das Ding fantastisch. Auch hat die Bedienungsanleitung inzwischen die von mir erhoffte "teutonische Aufbesserung" erfahren und die Verarbeitung der Schublade vorn im Gerät ist besser geworden (wenn dieses auch immer noch keine Filzfüßchen hat). Herz, was willst du mehr?

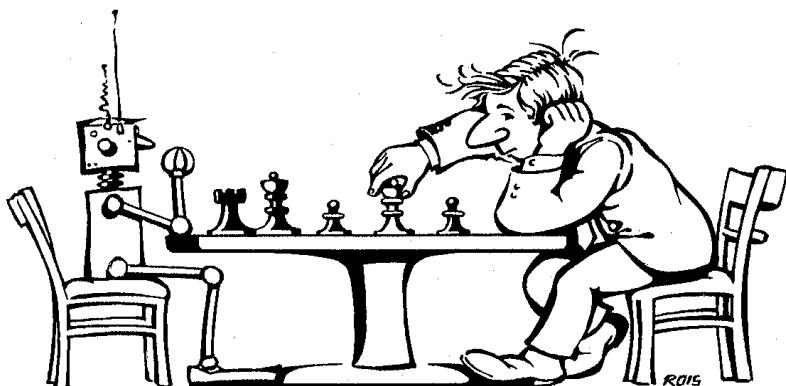
Quelle - Computer-Schach & Spiele (6/87) – Dezember 1987
Bernd Schneider: Unergründlich lächelt die Sphinx.

Europa-Rochade (1988)

Hans-Peter Ketterling

Nürnberger Messeneuheiten

White & Allcock wird in Deutschland schon seit längerer Zeit von Lorenz Siwek vertreten, der nun auch deutscher Fidelity-Repräsentant geworden ist, und hat ebenfalls einige Neuheiten angekündigt. Die beiden neuen Spitzengeräte **Sphinx 40** und **Sphinx 50** für DM 998,00 und DM 1498,00 wurden erst in den letzten Tagen vor Weihnachten 1987 eingeführt, trotzdem gibt es schon wieder Neuigkeiten von ihnen zu berichten.

Man plant für beide Geräte ein völlig neues Programm, das gleich mehrere Überraschungen bietet. Erstens kommt es nicht aus Levys Programmschmiede, statt dessen hat Kaare Danielsen, der sympathische dänische Programmierer des **Advanced Star Chess**, seine Hand im Spiel, zusammen mit einem weiteren noch ungenannten Programmierer.

Zweitens soll das Programm nicht auf dem 68.000 sondern auf dem guten alten 6502 laufen und trotzdem stärker als das jetzige Sphinx-Programm sein. Bei richtiger Handhabung ist der 6502 nämlich sehr leistungsfähig, abgesehen davon, daß er wesentlich preisgünstiger ist.

Drittens wird das Programm als Austauschmodul für **Sphinx 40** und **Sphinx 50** lieferbar sein und man wird es wohl auch bei der geplanten diesjährigen Mikrorechner-WM in Spanien antreten sehen. Sphinx soll fortan nicht nur eine spezielle Programmamilie kennzeichnen, sondern als Markenname fungieren, also die Bezeichnung für die gesamte Produktpalette von White & Allcock werden. Hinter **Sphinx Junior** wird sich ein Tastengerät für DM 129,00 mit LC-Anzeige und einem mitgelieferten kleinen Schachspiel verbergen.

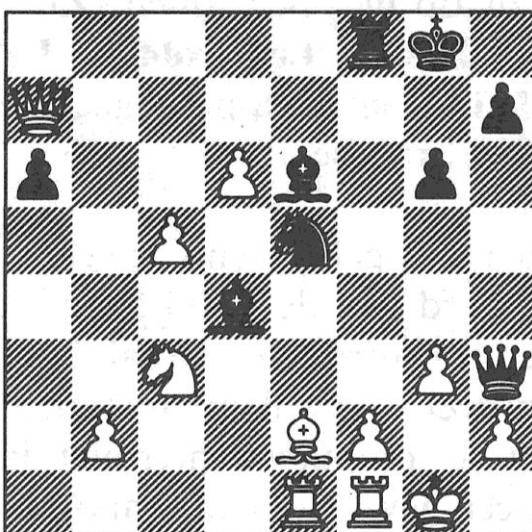
Advanced Starchess Plus (Advanced Star Chess Plus) bzw. **Sphinx Supra** wird mit einem neuen Programm für DM 298,00 zu haben sein, das auch im Gehäuse des **Chess 3008** mit Magnetsensorbrett für DM 898,00 als **Sphinx Commander** herauskommen wird, während **Chess 3008** für DM 698,00 unverändert im Angebot bleibt. Daneben werden auch noch einige kleinere Geräte lieferbar bleiben, vermutlich werden einige davon jedoch ein Facelifting erhalten. Alle neuen Geräte sollen bis September im Handel sein.

Quelle - <https://rochadeeuropa.com> April 1988, Hans-Peter Ketterling:
Nürnberger Messeneuheiten (Fortsetzung aus dem März-Heft).

CXG Sfinx-Voorn

Benoni

1. d4 Pf6 2. c4 c5 3. d5 e6 4. P_c3 exd5 5. cxd5 d6 6. P_f3 g6 7. e4 Lg7 8. L_e2 a6 9. 0-0 b5 10. a3 0-0 11. Lg5 Dc7 12. e5! dx_e5 13. d6 Dd8 14. Px_e5 Te8 15. Lxf6! Lxf6 16. Px_f7! Kxf7 17. Dd5+ Le6 18. Dx_a8 Ld4 19. Db7+ Kg8 20. Dc7 Dh4 21. Tae1 Pbd7 22. Da7 b4 23. g3 Dh3 24. axb4 Pe5 25. bxc5 Tf8

Zwart heeft nu alles klaar staan om via f3 binnen te dringen. De arme Sfinx ziet het niet. 26. T_ed1 Lg4 27. Dx_a6 Op 6 Ply. Het mat ligt buiten de horizon. 27. ..., Lf3 28. Da2+ Kg7 29. Da7+ Kh6 30. Dg7+ en wit geeft het op.

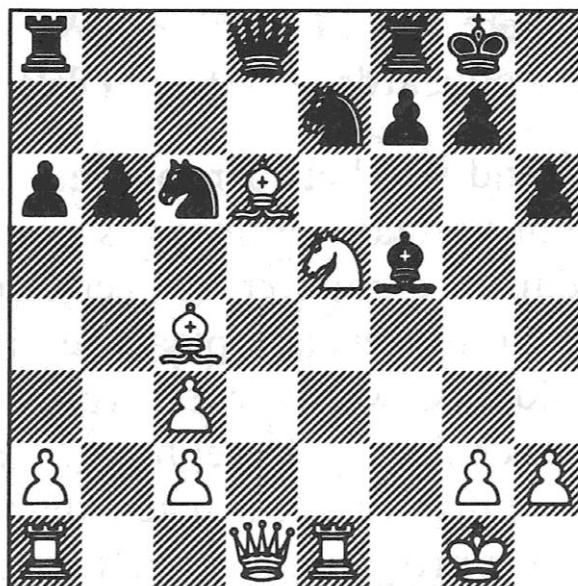
Uit het Aegon-toernooi welke begon op 9 mei 1988 komt de oudste gepubliceerde schaakpartij van een bétaversie van Frans Morsch, die in opdracht van CXG Newcrest Technology een schaakprogramma aan het ontwikkelen was. Het kreeg heel toepasselijk de naam CXG Sfinx mee, wat in augustus van 1988 commercieel zou verschijnen in de CXG Galaxy, en de Commander. Een tragische gebeurtenis speelde zich af aan het bord van de Sfinx, (waarschijnlijk een Sphinx 40 prototype). Met een uitstekende centrumdoorbraak komt wit in het voordeel. Terwijl hij materiaal verzamelt ziet de computer echter niet dat zwart (Martin Voorn) bezig is een gevaarlijke aanval op te zetten. Als de realiteit eindelijk binnen zijn horizon komt te liggen is het te laat, en is mat niet meer te voorkomen.

(Bron: CSVN Computerschaak nr. 3 – juni 1988) (photo copyright © by <http://www.schaakcomputers.nl/>) (600 dpi)

Jongsma-CXG Sfinx

Onregelmatig

1. P_c3 P_c6 2. d₄ P_f6 3. e₄ e₅ 4. dxe5 P_xe5
5. f₄ P_c6 6. e₅ P_g8 7. L_c4 L_b4 8. P_f3 h₆ 9.
0-0 L_xc3 10. bxc3 b₆(?) 11. L_a3 P_e7 12. f₅
d₅ 13. exd6 e.p. cxd6 14. L_xd6 L_xf5 15.
T_e1 a₆ 16. P_e5 0-0

17. L_xe7 P_xe7 18. D_xd8 T_xd8 19. P_xf7
T_c8 20. L_b3 T_c7 21. P_xh6+ K_h7 22. P_xf5
P_xf5 23. T_f1 T_f6 24. T_f3 K_g6 25. T_af1 b₅
26. L_d5 P_d6 27. T_g3+ K_h5 28. T_e1 a₅ 29.
T_e5+ T_f5 30. T_xf5 P_xf5 31. T_d3 K_g5 32.
L_e6 P_e7 33. T_d7 T_xd7 34. L_xd7, zwart
geeft het op.

Hier nog een laatste partij uit het Aegon-toernooi 1988. In de laatste (6^e) ronde slaagde Lex Jongsma er in zijn honderd procent score te handhaven. Hij had het tegen de CXG Sfinx niet al te moeilijk, ook al had organisator Cock de Gorter het openingsboek speciaal aangepast aan de bizarre openingskeuze van Jongsma. Het mocht niet baten. Jongsma kreeg een grote voorsprong in ontwikkeling en won vlot. CXG Sfinx eindigde met 3 punten uit 6 partijen in de middenmoot. De sterkste schaakcomputer was Mephisto Mega IV, een commerciële versie aangesloten op een turbokit met 18 MHz. De Mega IV eindigde met 4 punten uit 6 partijen.

(Bron: CSVN Computerschaak nr. 3 – juni 1988) (photo copyright © by <http://www.schaakcomputers.nl/>) (600 dpi)

Jeroen Noomen: De strijd tegen drie computers in Dieren

Van 18 tot en met 28 juli 1988 vond in Dieren weer het traditionele Open Kampioenschap van Nederland plaats. Voor de achtste achtereenvolgende keer was er ook weer de speciale computergroep en evenals vorig jaar mocht ik weer meedoen. Vorig jaar had ik 7 uit 8 gescoord en ik was benieuwd of de computers er dit jaar in zouden slagen mij meer punten afhandig te maken. Ik kon er immers van uitgaan dat de fabrieken hun nieuwste apparaten in het strijdperk zouden laten aantreden, met de nieuwste snufjes en verbeteringen. Teleurstellend nieuws bereikte mij een week voor de aanvang: **Novag** en **Fidelity** hadden zich teruggetrokken. Kennelijk waren deze fabrieken bang om hun nek uit te steken en lieten ze beide het eerste ratingtoernooi voor computers in Europa schieten. Persoonlijk vond ik dat zeer jammer, want ik had graag tegen de eindspelsterke **Fidelity Mach II** en de combinerende **Novag** willen spelen. Als voorbereiding was het net verschenen tijdschrift van de CSVN Computerschaak nr. 3 uit, wat goed van pas kwam. Alle partijen van de **CXG Sphinx** en de **Mephisto Mega IV** werden aandachtig nagespeeld. Ik besloot elke partij weer iets anders te spelen om de computers een eerlijke kans te geven, dus bijvoorbeeld niet steeds Koningsindisch en Siciliaans met zwart (via m'n eigen **Mephisto MM IV** weet ik dat computers met deze openingen grote moeite hebben). De eerste drie ronden moest ik tegen de **CXG Sphinx** van **Frans Morsch** aantreden. Het werden drie vrij gemakkelijke overwinningen. In twee partijen zag het programma de gevaren van mijn koningsaanval te laat en in de eerste partij gebeurde zoals u hieronder kunt zien.

Wit: J. Noomen (Elo 2091)

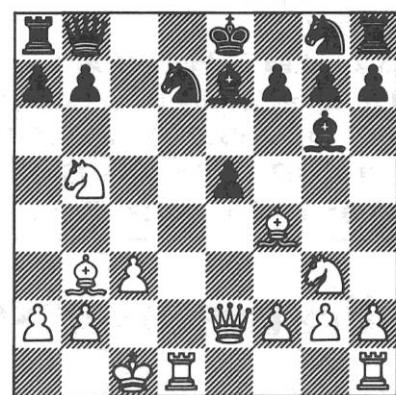
Zwart: **Sphinx C**

Caro-Kann

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Pd2 de4 4. Px e4 Lf5 5. Pg3 Lg6 6. Lc4 Einde boek. 6. ..., Pd7 7. P1e2 Pb6 8. Lb3 c5?! 9. c3 cd4 10. Pxd4 e5? Al de beslissende fout. Verwaarlozen van de ontwikkeling kan in zo'n open stelling niet goed gaan. 11. De2 Dc7 12. Lf4 Pd7 13. Pb5 Db8 14. 0-0-0 Le7

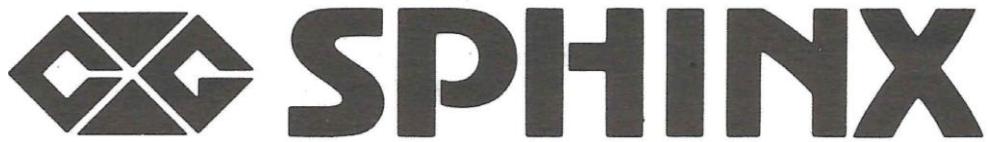
15. Txd7! Niet al te moeilijk. Op ..., ef4 komt nu Txb7! 15. ..., Kxd7 16. Td1+ Kc6 Of ..., Ke8 17. Lxe5. 17. Dc4+ Lc5 18. Dd5+ Kxb5 19. La4+! Kb6 Op een andere zet komt Dxc5 en snel mat. Nu won Db3+ snel en eenvoudig, maar ik was gebiologeerd door een dameoffer: 20. Dxc5+!? Kxc5 21. Le3+ Kc4 22. b3+ Kxc3 23. Lc5! Ld3 24. Txd3 Kxd3 25. Lb5+ Kc3 26. Pe2 mat.

Grappig is de onderste rij van zwart, waar al zijn zware materiaal hulpeloos moet toeziен hoe de eigen koning wordt matgezet.

(Bron: CSVN Computerschaak nr. 4 – augustus 1988) (photo copyright © by <http://www.schaakcomputers.nl/>) (600 dpi)

NB: Tegen een sterke (computer)schaker (Jeroen stond lange tijd onder contract bij Mephisto als openingsexpert) is het niet eenvoudig een vuist te maken. In 1988 kwam Frans Morsch daar ook achter die zijn programma schreef voor Newcrest Technology. Slechts één maand later zou zijn nieuwe programma verschijnen als **CXG Galaxy** en **CXG Commander**!

Prijslijst CXG schaakcomputers 1988

Type	Naam	Transformator bijgeleverd	Speelsterkte niveaus	Advies verkoop
CXG-219	Pocketchess	neen	8	Fl. 89,00
CXG-202	Portachess	neen	8	Fl. 99,00
CXG-237	Sphinx Junior	neen	64	Fl. 149,00
CXG-227	Computachess IV	neen	16	Fl. 169,00
CXG-209	Starchess	neen	16	Fl. 199,00
CXG-011	Galaxy Mark II	neen	8	Fl. 199,00
CXG-008	Computachess III	neen	8	Fl. 249,00
CXG-240	Sphinx Royal (**)	neen	64	Fl. 279,00
CXG-228	Crown	neen	16	Fl. 279,00
CXG-211	Advanced Starchess	neen	44	Fl. 279,00
CXG-208	Enterprise S	neen	8	Fl. 299,00
CXG-218	Super Crown	neen	44	Fl. 349,00
CXG-210	Super Enterprise	neen	44	Fl. 399,00
CXG-210C	Super Enterprise LCD	neen	44	Fl. 469,00
CXG-230	Sphinx Galaxy (*)	ja	56	Fl. 569,00
CXG-239	Sphinx Dominator (**)	ja	56	Fl. 649,00
CXG-3008	Chess 3008	ja	44	Fl. 849,00
CXG-3018	Sphinx Commander (*)	ja	56	Fl. 979,00
CXG-3038	Sphinx 40 Plus (**)	ja	56	Fl. 1299,00
CXG-3048	Sphinx 50 Plus (**)	ja	56	Fl. 1599,00
WTA	Transformator (***)			Fl. 29,50

(*) Leverbaar vanaf augustus 1988

(**) Leverbaar medio september 1988

(***) WTA transformator is voor alle CXG modellen aansluitbaar, behalve voor CXG-219 en CXG-202

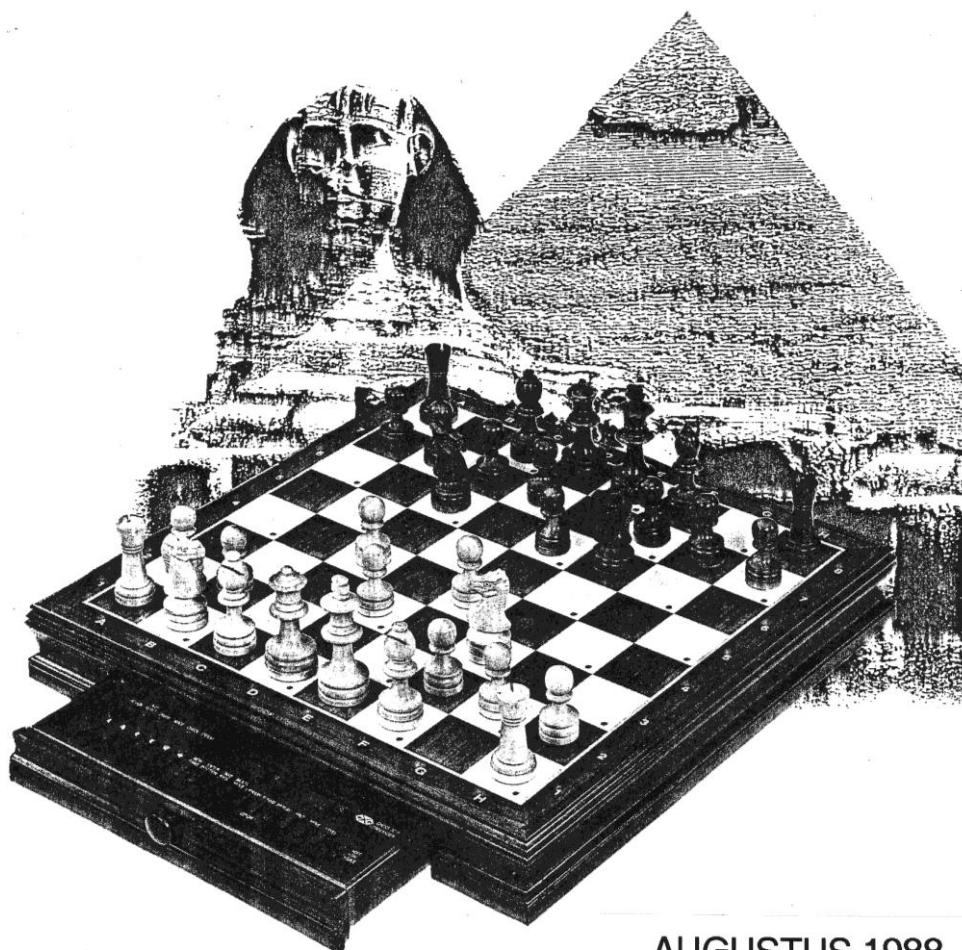
WEGAM TRADING BV

BOUWERIJ 1 - 1185 XW AMSTELVEEN
POSTBUS 311 - 1180 AH AMSTELVEEN
TEL.: 020 - 45 64 51 - TELEX 16099 BETON NL

(Bron: Wegam Trading BV – 1988) (photo copyright © by www.schaakcomputers.nl/) (600 dpi)

NB: Deze Wegam prijslijst is een reproductie van het origineel. De exacte verschijningsdatum van deze prijslijst is niet meer te achterhalen, maar juli 1988 lijkt mij het meest aannemelijk.

CXG SPHINX COMMANDER

AUGUSTUS 1988

De Sphinx Commander beschikt over hetzelfde programma en dezelfde mogelijkheden als de aan de ommezijde beschreven Sphinx Galaxy. Het verschil zit in het fraaie houten bord met sensoren en de houten stukken met magneten. U hoeft het stuk slechts te verplaatsen op het bord en de computer "voelt" wat uw zet is. De tegenzet van de computer wordt met individuele LED's per veld aangegeven. Het resultaat is een zeer fraai ogende en nog eenvoudiger en sneller te bedienen computer.

Afmetingen 34 x 34 cm.

Leverbaar vanaf augustus 1988.

Adviesverkoopprijs f 979,--.

Importeur

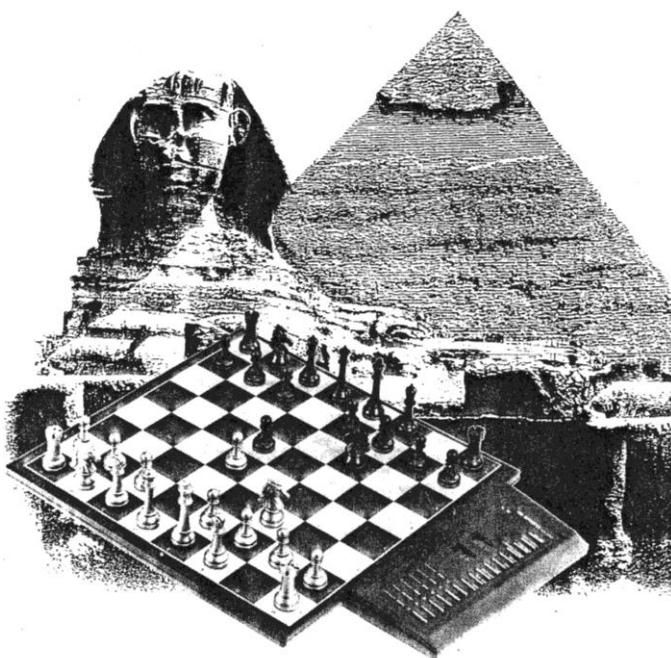
WEGAM TRADING BV

BOUWERIJ 1 - 1185 XW AMSTELVEEN
POSTBUS 311 - 1180 AH AMSTELVEEN
TEL: 020 - 456451 - TELEX 16099 BETON NL

CXG Sphinx Commander: leverbaar vanaf augustus 1988

Release: August 1988 in the Netherlands!

(Bron: Wegam Trading BV - 1988) (photo copyright © by www.schaakcomputers.nl/) (600 dpi)

CXG 230 SPHINX GALAXY

Moderne tafelmodel schaakcomputer met ingebouwde schaakklokken en sensorveldbediening. De zeer eenvoudig te bedienen Sphinx Galaxy beschikt over een zeer uitgebreid en zeer sterk programma van de Nederlandse topprogrammeur Frans Morsch en wordt inclusief lichtnetadapter geleverd. Geschikt voor gemiddelde spelers tot zeer ervaren clubschakers.

Technische gegevens:

Speelsterkte	: ca. 2050 Elo.
Microprocessor	: 65C02.
R.O.M. geheugen	: 32 Kbyte.
R.A.M. geheugen	: 8 Kbyte.
Kloksnelheid	: 4 MegaHerz.
Invoer van de zetten	: sensorvelden.
Weergave van het antwoord	: 16 LED's / L.C.D. display.
Aantal speelsterkteniveaus	: 56, onderverdeeld in o.a.: toernooiniveau's, snelschaakniveau's, rekendiepteniveau's en probleemniveau's.
Schaakklok	: 2 klokken die zowel count-downtijd, zettijd en totaaltijd kunnen tonen.
Zetten terugnemen	: onbeperkt (hele partij is naspeelbaar uit het geheugen).
Informatiemogelijkheden	: toont op verzoek rekendiepte, stellingswaardering, verwachte variant en zettenteller.
Aantal varianten in openingsbibliotheek	: 1200 (8000 zetten in transpositions).
Openingsbibliotheek uitbreidbaar met	: 64 varianten (max. 3000 zetten).
Maximum rekendiepte	: 20 ply.
Lost problemen op tot	: mat in 10 zetten.
Eindspel	: voorgeprogrammeerde eindspelstrategieën.
Geschikt voor	: snelschaak, toernooischaak, briefschaak en probleemschaak.
Voeding	: lichtnet/batterijen (wordt inclusief lichtnetadapter geleverd).
Afmetingen	: 42 cm x 32 cm.

Adviesverkoopprijs f 569,--

Importeur

WEGAM TRADING BV

BOUWERIJ 1 - 1185 XW AMSTELVEEN
POSTBUS 311 - 1180 AH AMSTELVEEN
TEL: 020 - 456451 - TELEX 16099 BETON NL

CXG Sphinx Galaxy: leverbaar vanaf augustus 1988

Release: August 1988 in the Netherlands!

(Bron: Wegam Trading BV - 1988) (photo copyright © by www.schaakcomputers.nl) (600 dpi)

Computer-Schach & Spiele (1988)

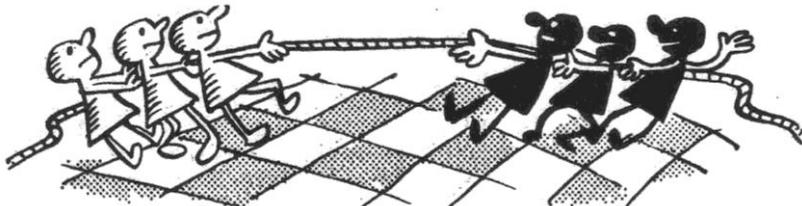
Günter Niggemann

Aus II Mach III

Computer-Neuheiten beim 20. Porz Open

Das traditionelle Porz Open scheint sich zu einem Testfeld für Schachcomputer zu entwickeln. Immer mehr Hersteller schicken ihre neuesten Maschinen zur Erprobung in dieses harte Turnier. Bei der 20. Veranstaltung dieser Art, die vom 9. bis 17. Juli stattfand, gaben einige Geräte ihr Debüt. Günter Niggemann berichtet.

Zum Jubiläumsopen der Schachgemeinschaft Porz e.V., das der Internationale Meister, mehrfache Deutsche Blitzmeister und ehemalige Weltrekordinhaber im Simultanschach Karl-Heinz Podzielny (ELO 2515) mit dem Traumergebnis von 9 Punkten aus 9 Runden für sich entscheiden konnte, entsandten die Computerhersteller eine Schar von illustren Gästen – ein letzter Test vor der WM in Spanien?

Die Firma CXG/Newcrest ging mit einem neuen Gerät an den Start: CXG Commander mit dem Programm von Frans Morsch, den Lesern als Autor der Mondial/Supermondial Programme wohl bestens bekannt. Das Programm lief auf einem 6502-Prozessor im Gehäuse des CXG 3008. In der CXG-Produktpalette wird dieses Gerät die Typenbezeichnung CXG 3018 erhalten; der CXG 3008 bleibt im Programm. Im Gewande des Super Enterprise soll der empfohlene Verkaufspreis für diesen Computer bei ca. DM 398,- bis DM 448,- DM liegen. Zweites Gerät von diesem Hersteller: eine CXG Sphinx 40 mit überarbeitetem Programm, aber immer noch mit 16-Bit-Prozessor.

Fidelity war mit einem Mach II mit Los Angeles Programm erschienen. Und mit einer Neuheit: Fidelity Mach III. Hierbei handelt es sich um eine 68020-Maschine mit dem neuesten Programm (Philadelphia), das bei der WM in Spanien eingesetzt werden soll. Das Gehäuse ist mit dem des Mach II identisch. Das Gerät ging versiegelt an den Start. Nach Angaben des Importeurs Lorenz Siwek war das Elektronenhirn mit 20 MHz getaktet. Als Mach III mit dem 68000er wird es ab Ende September für ca. 1.500,- DM lieferbar sein.

Saitek schickte einen Kasparov Galileo mit Analyst Modul 8 Mhz an den Start. Durch die Verwendung dieses Moduls ist in der Spielstärke Identität mit dem Vorgänger Leonardo gegeben, von dem er sich in der Basisversion durch das Blitzbrett, eine geänderte Bedienungsleiste für bessere Übersichtlichkeit und die Möglichkeit der direkten Anbindung eines Drukkers unterscheidet.

Hegener+Glaser entsandte ihr Flaggschiff Mephisto München Roma 68020. Worte über dieses Gerät zu verlieren, hieße Eulen nach Athen zu tragen. Das gleiche gilt für den Novag Super Expert, der sein sehr gutes Abschneiden beim 19. Porz Open bestätigen wollte.

Runde	Command.	Sphinx 40	Mach II	Mach III	Galileo	Roma	S. Expert
1	133/ 0	130/ 0	135/ 0	—	135/ 1	134/ 1	134/ 1
2	158/ 1	155/ 1	173/ 1	—	138/ 0	135/ 0	120/ 0
3	138/ 0	129/ 0	136/ 0	—	125/ 1	130/0.5	126/ 0
4	154/ 1	153/ 0	152/ 1	300/ 1	118/ 0	131/ 1	145/ 1
5	137/0.5	172/ 1	137/ 0	158/ 1	136/ 1	117/ 0	300/ 1
6	128/0.5	166/ 1	164/ 1	120/ 1	117/ 0	147/ 1	143/ 0
7	132/ 0	142/ 0	175/ 1	111/ 0	300/ 0	166/ 1	300/0.5
8	151/ 0	170/ 1	105/0.5	108/ 0	158/ 1	120/0.5	140/ 1
9	162/0.5	179/ 0	105/ 0	100/ 1	155/ 1	131/ 0	153/ 0
Gesamt	3.5	4	4.5	4	5	5	4.5
INGO	151 (9)	146 (18)	139 (18)	106 (6)	133-5	113-5	124 (18)

Die Ergebnisse

Leider ist ihm dies, wie auch den anderen Geräten, nicht ganz gelungen. Ob sie mit ihren Gedanken schon bei der WM weilten? In der Tabelle ist für jede Runde und jeden Computer die Ingo-Zahl des Gegners und das Resultat des Computers aufgeführt. Wer die Ingo-Zahlen in Elo-Zahlen umrechnen möchte, kann sich dazu der folgenden Formel bedienen: Elo = 2840-8 x Ingo.

Der Mach III wurde übrigens erst kurz vor Turnierbeginn nachgemeldet, traf dann aber nicht rechtzeitig ein, so dass er erst ab der 4. Runde eingesetzt werden konnte. Um die Vergleichbarkeit mit anderen Geräten zu gewährleisten – ansonsten hätte er nahezu ausschließlich Gegner deutlich unter seinem Spielstärkeniveau erhalten –, wurden ihm zunächst für Paarungszwecke 1,5 kampfflose Punkte gutgeschrieben, die nach seinen ersten Siegen wieder abgezogen wurden. Wegen der geringen Anzahl von nur 6 Partien kann die INGO-Erstbewertung des Mach III allerdings nur als sehr grober Anhaltspunkt dienen.

Bei den aufgeführten INGO-Zahlen handelt es sich um inoffizielle Werte. Zwar wurden sie nach den INGO-Regeln ermittelt, jedoch haben die INGO-Sachbearbeiter des Deutschen Schachbundes unverständlichlicherweise vor kurzem in einer knappen Mehrheitsentscheidung beschlossen, Schachcomputer nicht mehr für die Wertung zuzulassen. Ob man hier nicht ein Eigentor geschossen hat?

Schwächen ausgenutzt

Bei einem Vergleich mit Ergebnissen früherer Turniere fällt auf, daß die Resultate dieses Mal durchweg schlechter ausgefallen sind. Eine mögliche Erklärung hierfür ist, daß der Mittelbau (INGO 110 bis 160) beim 20. Open zahlenmäßig wesentlich stärker ausgeprägt war. Diese Spieler sind anders als die Spitzenleute augenscheinlich erfahrener im Umgang mit ihren elektronischen Partnern und daher in der Lage, bekannte Schwächen auszunutzen oder gar zu provozieren.

NB: Onderstaande 2 partijen werden gespeeld tijdens het Porzer Open in juli 1988. Waarschijnlijk is het nog goed mogelijk om te achterhalen, met welke programmaversie er toen is gespeeld. Was het de versie 1.03 (Dominator V1.03) of toch nog een bèta- of previewversie??

Reuter (INGO 158/ELO 1576)—CXG Commander: 1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.Lg2 dxc4 5.Da4+ Sbd7 6.Dxc4 a6 7.Sc3 c5 8.e3 cxd4 9.exd4 Sb6 10.Dd3 Sbd5 11.a3 Ld6 12.Sge2 Ld7 13.0-0 Lc6 14.Te1 Db6 15.Dc2 0-0 16.Lg5 Tfc8 17.Tad1 Sxc3 18.Sxc3 Lxg2 19.Kxg2 Dc6+ 20.f3 Sd5 21.De4?? (Verliert ersatzlos 2 Bauern) Sxc3 22.bxc3 Lxa3 23.d5 exd5 24.Txd5 Dxc3 25.Te3 Dc2+ 26.Kh3 Dxe4 27.fxe4 a5 28.Td7 f6 **0-1**

Lehmann—CXG Commander: 1.c4 e6 2.Sc3 d5 3.d4 c5 4.e3 Sf6 5.Sf3 Sc6 6.dxc5 Lxc5 7.cxd5 exd5 8.Le2 0-0 9.0-0 Lg4 10.Sa4 Le7 11.b3 d4 (der Bauer geht ersatzlos verloren) 12.Sxd4 Sxd4 13.Lxg4 Sb5 14.Dxd8 Taxd8 15.Lf3 Sd6 16.Lb2 Tc8 17.Tac1 Tfe8 18.Tfd1 Txc1 19.Txc1 b6 20.Sc3 h6 21.Kf1 Tc8 22.Ke2 Sf5 23.Sd5 Txc1 24.Sxe7+ Kf8 25.Sg6+ fxe6 26.Lxc1 Kf7 27.Lb2 Sd6 28.Kd3 Sd7 29.Ld5+ Kf8 30.La3 Ke7 31.e4 h5 32.Kd4 Sc5 33.Lxc5 bxc5+ 34.Kxc5 g5 35.a4 Kd7 36.b4 Se8 37.Lc6+ Kd8 38.Lxe8 Kxe8 39.Kc6 h4 40.Kb7 **1-0**

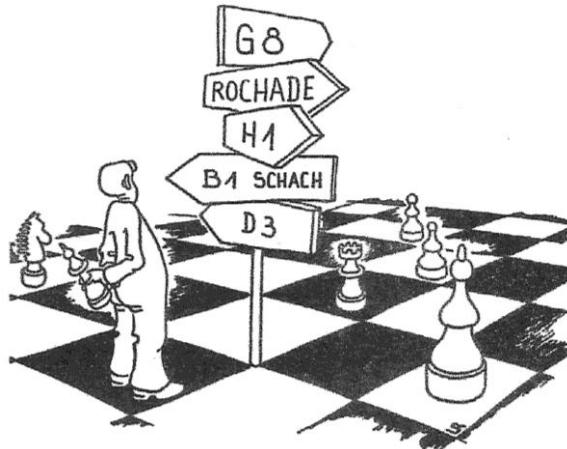
NB: Die obigen 2 Schachpartien wurden während der Porzer Open im Juli 1988 gespielt. Es ist wahrscheinlich immer noch möglich herauszufinden, welche Programmversion zu dieser Zeit gespielt wurde. War es Version 1.03 (Dominator V1.03) oder war es noch eine Beta oder Preview Version?

Quelle - Computer-Schach & Spiele 4/88 – August/September 1988,
Günter Niggemann: Aus II Mach III – Computer-Neuheiten beim 20. Porz Open.

Schach-Magazine 64 (August 1988)

Günter Niggemann: Sieben auf einen Streich Computer bei dem 20. Porz Open

Zum Jubiläumsopen der Schachgemeinschaft Porz e.V., über das an einer anderen Stelle dieser Ausgabe berichtet wird, entsandten die Computerhersteller eine Schar von illustren Gästen – ein letzter Test vor der Computerweltmeisterschaft im spanischen Sevilla. Es waren im einzelnen:

CXG Commander (CXG 3018) von der Fa. White & Allcock; ein Gerät mit hohem Bedienungskomfort (Magnetsensoren und Feldleuchtdioden) in einem ansprechenden Holzgehäuse. Das Spielmodul ist wie beim Mephisto Exclusive in einem Schubfach an der Vorderseite des Computers verborgen. Ob sich dieser Typ bei einem vorgesehenen Verkaufspreis von 998 DM gegen die in diesem Preisbereich bereits zahlreich vorhandene und zudem spielstarke Konkurrenz durchsetzen kann, darf durchaus bezweifelt werden. Das Programm soll auch im Gewande des Super Enterprise zu einem voraussichtlichen empfohlenen Verkaufspreis zwischen 398 und 448 DM angeboten werden und stellt hier in der Tat eine interessante Alternative zu dem bestehenden Angebot dar.

CXG Sphinx 40. Das Programm dieses 16-Bit Systems, welches bereits an der Schachcomputerweltmeisterschaft 1987 teilnahm, wurde von David Levy noch einmal überarbeitet. Bei gehobener Ausstattung ist dieser Schachrechner der z. Zt. preisgünstigste 16-Bitter. Als Besonderheit verfügt er über die Funktionstaste "What if" (Was wäre, wenn...). Wenn man diese Taste betätigt, begründet der Computer, warum er einen speziellen Zug gemacht hat. Gleichzeitig zeigt er die Alternativen zu dem ausgeführten Zug an und begründet, warum sie verworfen wurden.

Quelle - Schach-Magazine 64, Nr. 16/88, August 1988, Günter Niggemann:
Sieben auf einen Streich – Computer bei dem 20. Porz Open (Auszug).

NB: Im obigen Text ist mir klar, dass es einen CXG Sphinx 40 (Plus) Prototyp gibt! Jetzt ist mir sofort klar, dass es bei diesem Turnier keine Frage eines originalen CXG Commander gab!

Op de foto hierboven laat Hans van Mierlo zijn Sphinx 40 Plus zien met een Dominator 2.00 programmaversie (foto: 17.05.2007)

De twee foto's hierboven komen van het internet en geven enige details over de behuizing en de modulen

**CXG Sphinx 50 Plus met hetzelfde programma als dat van de Commander.
Sphinx 50 Plus is ook al uiterst zeldzaam aan te treffen bij verzamelaars.**

European Rating Tests (October 1988)

by Larry Kaufman

Commercial chess computers have been participating in a great number of human tournaments in many countries recently, but only in a few European countries (and the U.S.) have organized rating tests of 30 or more games been held. It is interesting to compare results in various countries, but there is a problem. American ratings are known to be nearly a hundred points above F.I.D.E. ratings, while the rating systems of most European nations are either at or below F.I.D.E. levels on average. Since this article is being written for an American audience, I have added a hundred points to all European ratings, plus an added 100 for Holland, France, and Sweden, and 150 for West Germany, based on my impression of the levels in those countries. If these numbers are in error, at least the relative ratings remain the same. All results listed were at 40/2 or slower, I believe.

In Holland, three 30 game tests were held in July of '88. The **Mephisto Mega IV** (5 MHz) finished first at 2176, the **CXG Commander** (5 MHz) next at 2058, and the **Saitek Turbo-King** (5 MHz) last at 2029. A 16 Mhz **MM4 Turbo** has performed at 2293 in 21 games in three tournaments, while **Mephisto Dallas 68020** performed at 2208 and **Forte B** at 2133 in these same events (21 games each). These results agree fairly well with results from computer, vs. computer, testing in Sweden and elsewhere, except for **Forte B**.

CXG decided to abandon plans to market David Levy's 68.000 program, as it became clear that it was simply not strong enough. David says that the selective search he uses has great potential, but sofar they have not been able to bring the frequency of oversights down to acceptable levels. So CXG has taken away Mephisto's number 3 programmer, Frans Morsch, and marketed his latest 8 bit program, at 4 MHz, as the "Sphinx Galaxy".

CXG Sphinx Galaxy / Commander

Its Swedish rating implies a USCF rating of 2078, in close agreement with its official 30 game Dutch rating of 1858 = 2058 USCF. If it becomes available in the U.S. for under \$200, it would be the strongest model in that price range, but as Fidelity has U.S. distribution rights for **CXG** we will probably not see it here, as it would only undercut the **Designer 2100**. Based on my tests of its predecessor program, the **Mephisto Super Mondial** (not to be confused with the much stronger **Mondial XL**), I expect it will be especially strong around the 1 min./move level. Why it runs at only 4 MHz vs. the 5 to 6 used by most other 6502 models is a mystery to me. The search used I believe is rather like the **Mephisto Europa**, by the same programmer. In Britain, it should replace the **Saitek Stratos** as the strongest model under 150 pounds, and with its many levels and features it looks like good value for money to Europeans.

Source: Computer Chess Reports Quarterly – Fall/Winter 1988-1989.

Foto Witteman: speciaalzaak in schaakcomputers

https://photos.google.com/share/AF1QipPF0-wDJ-Qg7KcWAiAwiLe7-h8h1Ds2A0SF_wN6YxHPg-2QOW5ndnqmsiai9sKI9Q?key=ZWZnaVZYaWxMWXEcVkJGc0ppbGtsY3NjdnpNX2x3

WITTEMAN speciaalzaak in SCHAAKCOMPUTERS

Gerrit van der Veenstraat 65/hoek Beethovenstraat - Amsterdam - Tel. 020-6628257
Voor telefonische afspraken ook 's avonds.

Uit voorraad (of in dec.*) leverbaar tegen KNSB-Prijzen:

MEPHISTO	EUROPA	f 269,-
	MARCO POLO	f 224,-
	MEGA 4	f 799,-
	MODULAR MM4 (metaal A.R. bord)	f 1029,-
	EXCLUSIVE MM4 (houten A.R. bord)	f 1249,-
	MUENCHEN MM4	f 1699,-
	MODUUL MM4	f 629,-
nieuw!	T + T SCHAAKACADEMIE*	f 1249,-
	MODULAR 68000 16 bit Almeria	f 3249,-
	EXCLUSIVE 68000 16 bit Almeria	f 3449,-
	MUENCHEN 68000 16 bit Almeria	f 3799,-
	MODUULSET 68000 16 bit Almeria	f 2745,-
nieuw!	EXCLUSIVE 68000 32 bit Almeria	f -,--
	MUENCHEN 68020 32 bit Almeria	f 4789,-
FIDELITY	DESIGNER DISPLAY 2100	f 569,-
	EXCEL 68000 MACH 3 MASTER	f 1449,-
nieuw!	PHANTOM ROBOT 2100	f 1699,-
NOVAG	CONSTELLATION SUPER FORTE	f 899,-
	CONSTELLATION SUPER EXPERT (houten A.R. bord)	f 1349,-
SAITEK	TEAMMATE	f 179,-
nieuw!	CAVALIER	f 199,-
	CONQUISTADOR	f 269,-
	SIMULTANO	f 539,-
	CORONA (houten A.R. bord)	f 719,-
	GALILEO (groot houten A.R. bord)	f 719,-
	GALILEO ANALYST MODUUL 6MHz	f 325,-
	RENAISSANCE*	f 899,-
CXG	SPHINX GALAXY	f 499,-
nieuw!	SPHINX DOMINATOR	f 565,-
	SPHINX COMMANDER (houten A.R. bord)	f 879,-

Ook OCCASIONS en SPECIALE AANBIEDINGEN in laaggeprijsde overjarige schaakcomputers.

INRUIL MOGELIJK

Deskundige voorlichting altijd aanwezig!

(Bron: CSVN Computerschaak nr. 5 – oktober 1988) (photo copyright © by <http://www.schaakcomputers.nl/>) (600 dpi)

Jan Louwman (1988)

Schaakcomputers

uit het KNSB assortiment

Deze keer behandelen wij uit de KNSB-winkel het nieuwe pakket CXG schaakcomputers. Deze KNSB-schaakcomputers zijn bij de KNSB te bestellen tegen gereduceerde prijzen.

CXG Super Enterprise LCD

De Super Enterprise LCD van CXG is een single-chip computer met een groot speelveld van 30 x 30 cm. De rekensnelheid is 2 MHz en er zijn 48 speelniveaus. De uitvoering is met twee kleine display's, waarop redelijk veel informatie ter beschikking is. Voor een single-chip computer is de speelsterkte zeer bevredigend. De sensorcontacten werken licht en goed. De winkelprijs is fl 469,00 en de KNSB prijs fl 409,00 beide prijzen exclusief adapter, die voor deze single-chip computer ook niet nodig is, omdat dergelijke computers langdurig op alkaline batterijen spelen. De speelsterkte is geschikt voor spelers van de tweede klasse Regionale Bond of zwakker spelend.

CXG Sphinx Galaxy, Dominator en Commander

De CXG computers Sphinx Galaxy, Dominator en Commander hebben een identiek schaakprogramma van onze landgenoot Frans Morsch, maar zijn verschillend van uitvoering. Het programma rekent op 4 MHz rekensnelheid en beschikt over geheugens van 8 Kb RAM en 32 Kb ROM. Er zijn 56 speelniveaus en problemen tot en met mat in acht kunnen worden opgelost. Op de twee kleine display's kan veel informatie worden opgeroepen. Deze drie computers zijn geschikt voor spelers van de derde klasse KNSB competitie of zwakker spelend.

Overzicht	Afmeting	Soort	Advies-	KNSB	Met of
CXG	speelveld	spel	prijs in	prijs in	zonder
schaakcomputers	cm x cm	bord	guldens	guldens	adapter
Super Enterprise LCD	30 x 30	sensor	469,00	409,00	nee
Sphinx Galaxy	30 x 30	sensor	569,00	499,00	ja
Sphinx Dominator	21 x 21	sensor	629,00	565,00	ja
Sphinx Commander	29 x 29	A.R.B.	979,00	879,00	ja

De programma's van deze drie schaakcomputers zijn in principe niet verwisselbaar. Vooral de Sphinx Galaxy is, het goede schaakprogramma in aanmerking genomen, een uiterst goedkope aanbieding, zeker als men het ruime speelveld in aanmerking neemt. De Sphinx Commander is in een mooie houten uitvoering met reedcontacten en heeft 64 veldleds De speelstijl is levendig en saaie partijen spelen deze computers bij voorkeur niet.

Bron: Schakend Nederland uit oktober en december 1988.

Spielwarenmesse Nürnberg 1988

Die wichtigsten Messeneuheiten der Schachcomputer-Hersteller

SAITEK (Hongkong)

Der Saitek Leonardo wird zukünftig in Galileo umbenannt; das Gerät soll 64 Feld-LEDs (statt wie bisher 16 Koordinaten-LEDs) und damit erheblich verbesserten Bedienungskomfort aufweisen. Neue Spaltenprogramme sollen bereits in Arbeit sein, um den Anschluß an die besten 8-Bit-Geräte des Wettbewerbs herzustellen; bisher konnte sich leider kein Saitek-Programm in der Liste der 15 besten Schachcomputer platzieren. 16-Bit Programme sind für .988 nicht angekündigt worden. Dafür sind mehrere Aktivitäten im unteren Preisbereich (Vorbild: Mephisto Schachschule) geplant.

NOVAG (Hongkong)

Seit kurzem sind die neuen NOVAG-Flaggschiffe Superforte und Superpertex am Markt. Gegenüber den Vorgängermodellen wurden sie weniger in der Spielstärke als vor allem in der Ausstattung (z.B. 16-stellige Punktmatrix-Anzeige, Speicher für 10 Partien) deutlich verbessert. Der Novag Accord wird durch das Modell Alto (VK: DM 228,-) ersetzt, das Gerät wird nur ein 4 K-Single Chip-Programm aufweisen und dürfte daher wesentlich schwächer sein als der Mephisto Europa. Besonders interessant wird der Novag Supremo (VK: DM 398,-); er soll ein 32 K-Single Chip-Programm, eine vierstellige LCD-Anzeige und einen Druckeranschluß besitzen. Vielleicht kommt das Programm auch als Reisegerät (ähnlich VIP) auf den Markt. Der VK des Novag Primo wird von DM 325,- auf DM 298,- gesenkt. Ferner wird ein Schachcomputer für Kinder (mit Comic-Figuren) auf den Markt kommen.

White & Alcock (Hongkong) und Fidelity (USA)

Ab 1.1.88 fungieren die Vertretungen beider Firmen, Eurotoy und Braun & Siwek, gemeinsam als Schach-Union.

Eurotoy ist Importeur für Fidelity und CXG und übernimmt den Service für beide Fabrikate; Braun & Siwek ist als Generalvertretung für den Vertrieb zuständig.

Die Produktion der Modelle CXG Sphinx 40/50 (DM 998,-/1498,-) wird eingestellt; die Geräte sollen in Kürze ein neues Programm (angeblich von Danielsen oder den Spracklens) erhalten.

Für dieses Jahr ist ein Billigerät (VK rund DM 120,-) geplant, das ein Sensorsbrett und Digitalanzeige besitzt.

Die Preise für CXG Super Enterprise und Advanced Starchess werden von DM 348,- auf DM 298,- bzw. von DM 298,- auf DM 198,- gesenkt.

Seit kurzem ist Fidelity Excel Mach II lieferbar; das sehr endspielstarke Gerät, das 128 K RAM (mit sogenannten Hash Tables) besitzt, sollte wegen des relativ hohen Preises von ca. DM 1200,- nur für "Insider" interessant sein.

Die bisherige Produktlinie wird durch die Designer-Serie abgelöst. Bei verändertem Aussehen (flacheres Gehäuse) werden die Geräte bekannte Programme enthalten:

- Designer 1500 (= Gambit) mit einem VK von ca. DM 298,-;
- Designer 2000 (= Excellence), VK ca. DM 398,-;
- Designer 2100 (= Par Excellence), VK ca. DM 450,-;
- Designer 2000 Display (= Excel Display), VK ca. DM 400,-;
- Designer 2100 Display, VK ca. DM 500,-.

Auch das neue Design dieser Geräte entspricht u.E. nicht ganz dem europäischen Geschmack.

Hinter Fidelity Phantom verbirgt sich der altbekannte Milton (Figuren werden selbsttätig bewegt), das Gerät hat jedoch ein Display und ein neues, starkes Programm. Der Preis soll ca. DM 1400,- betragen.

Im Avantgarde-Gehäuse wird das Los Angeles-Programm (32 Bit) auf den Markt kommen; bei einem VK von unter DM 3000,- ist das Gerät wohl als Konkurrenz zu den Mephisto-WM-Geräten konzipiert.

CHESS KING (England)

Der kleinste aller Hersteller stellt vor allem kleine preiswerte Geräte (z.B. Mighty Midget, Pocket Micro) her. Neu im Angebot sind die LCD-Spielcomputer Bridge Master und Backgammon Master sowie die elektronische Spielesammlungen Big Casino (Black Jack, Rommy, Poker) und Jet Set (Schach, Dame, Reversi).

CHESS MASTER (DDR)

Das formschöne Holzsensorgert Chess Master ist in Deutschland seit 2 Jahren zu Preisen unter DM 350,- im Handel. Neu herausgekommen und bereits lieferbar ist jetzt der Chess Master Diamond, der für DM 498,- eine Digitalanzeige sowie zusätzliche Eröffnungs- und Endspielmodule besitzt.

HEGENER + GLASER AG (Deutschland)

Der Marktführer MEPHISTO setzte diesmal auf Kontinuität; schließlich sind ja erst kurz vor Weihnachten mehrere neue Modelle eingeführt worden.

Sofort lieferbar ist das Eröffnungsmodul HG 440 (VK DM 298,-), das eine sehr wertvolle Ergänzung zu allen MM IV-Geräten darstellt.

Ende 1988 wird die überaus erfolgreiche Mephisto Schachschule durch zwei Weiterentwicklungen für stärkere Spieler ergänzt: Mephisto College (VK DM 598,-) und Mephisto Schachakademie (DM 998,-).

Diese beiden Computer werden besonders gut für Schachtraining geeignet sein.

Hobby Computer Centrale - 1988

(photo copyright © by <http://www.schaakcomputers.nl/>) (600 dpi)

Spielwarenmesse Nürnberg 1988: Vanaf 1 januari 1988 treden de vertegenwoordigingen van beide bedrijven, Eurotoy en Braun & Siwek samen op als schaakunie. Eurotoy is importeur voor Fidelity en CXG en neemt de service voor beide merken over; Braun & Siwek is het algemene verkoopkantoor. De productie van de modellen CXG Sphinx 40/50 (DM 998, - / 1498, -) wordt stopgezet; de apparaten ontvangen binnenkort een nieuw programma (zogenaamd van Danielsen of de Spracklens).

Europa-Rochade (1989)

Hans-Peter Ketterling

Nürnberger Spielwarenmesse

Sphinx Commander (CXG 3018) ist eine außerlich veredelte Ausführung des **Dominator** mit dem Holzgehäuse **Chess 3008**. Das Spielfeld misst 29 x 29 cm und ist mit Magnetsensoren ausgestattet, der Preis wird DM 898,00 betragen, das Erscheinungsdatum ist aber noch offen.

Sphinx 40 Plus (CXG-3038) für DM 998,00 und **Sphinx 50 Plus** (CXG-3048) für DM 1498,00 gibt es schon ein Weilchen, sie weisen das gleiche Holzgehäuse mit Magnetsensorbrett, aber größere Spielflächen von 32 x 32 bzw. 40 x 40 cm auf und sind ebenfalls mit dem gleichen Programm ausgestattet. Sie haben inzwischen die 16-Bit-Geräte gleichen Namens aber ohne das "Plus" abgelöst.

Angekündigt ist noch **Sphinx Galaxy** ein Gerät, welches im Gehäuse des **Super Enterprise LCD** das Programm des **Dominator** bieten wird, wahrscheinlich aber in Deutschland gar nicht erst auf den Markt kommen wird. Alle Geräte mit dem **Dominator**-Programm verfügen über die gleiche Elektronik und schaffen mit einem Batteriesatz 15 h.

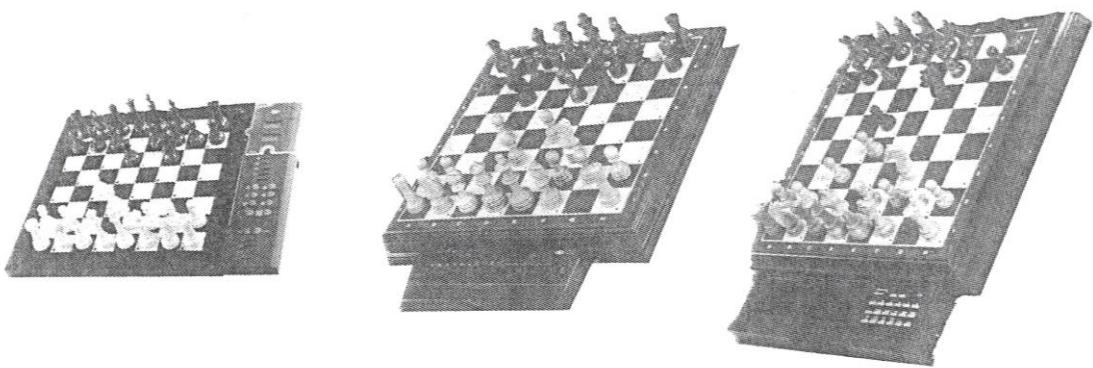
Die 16-Bit-Rechner **Sphinx 40** und **Sphinx 50** (DM 998,00 und 1498,00) mit dem 16-Bit-Prozessor 68.000 und dem Programm von Levy haben nicht den erwarteten Erfolg gehabt sind aber für Analysezwecke besonders interessant, während die Spielstärke nicht ganz die Spitzenklasse erreicht, jedoch beachtlich genug ist. Die Preise dieser nicht mehr lange verfügbaren Computer beginnen etwas nachzugeben, ein Gelegenheit sich noch eines dieser schönen Holzgeräte zuzulegen.

Quelle: <https://rochadeeuropa.com> August 1989, Hans-Peter Ketterling:
Auf der Nürnberger Spielwarenmesse 1989 (Teil IV).

The screenshot shows a Microsoft Excel spreadsheet titled 'Sammlung - Compatibiliteitmodus - Excel'. The table lists various chess computers, their features, and dates. Key columns include 'SCHACHCOMPUTER' (Model), 'OVP/Box' (Case/Box), 'Anleitung' (Manual), 'Netzteil' (Power supply), 'Optik' (Optics), 'Typ/Type', 'Specials', and 'Datum/Date'. Several entries are marked with 'ja' (yes) or 'nein' (no) in the first four columns. Some models are noted as 'Portable' or have specific material descriptions like 'Kunststoff' (Plastic). Dates in the 'Datum/Date' column indicate when each model was introduced, such as '3-7-2003' for the 'Erste Gehäuseform' (First case form) of the CXG Sphinx.

SCHACHCOMPUTER	OVP/Box	Anleitung	Netzteil	Optik	Typ/Type	Specials	Datum/Date
1 SCHACHCOMPUTER							
2 Gerald/Device							
3 Acetronic Pocketchess	ja	ja	ja	1-	Portable		
4							
5 Applied Concepts ARB mit Grandmaster 4.0-50% nein	ja	ja	ja	1-	Holz		
6 Applied Concepts ARB mit Sargon 2.5 nein	ja	ja	ja	1-	Holz		
7 Applied Concepts ARB mit Sargon 2.5. Morphy 3 nein	ja	ja	ja	1-	Kunststoff		
8 Applied Concepts ARB mit Sargon 2.5 nein	ja	ja	ja	1-	Holz		
9 Applied Concepts Boris nein	ja	ja	ja	1	Kunststoff		
10 Applied Concepts Great Game Machine ja	ja	ja	ja	1	Kunststoff		
11 mit Odin, Borcheck, Las Vegas, Gruen, Capa nein	ja	ja	ja	1-	Kunststoff		
12 Applied Concepts Prodigy 2.5. Morphy 3 nein	ja	ja	ja	1-	Kunststoff		
13 Applied Concepts MCS, Stein nein	ja	ja	ja	2*	Kunststoff		
14 Applied Concepts Prodigy Destiny nein	ja	ja	ja	2	Portable		
15 Applied Concepts Sandy Encore ja	ja	ja	ja	1	Kunststoff		
16 Applied Concepts Sargon 2.5 ARB Modul nein	nein	nein	nein	1	Kunststoff		
17							
18 Commodore Chess Mate nein	-	ja	2	Kunststoff			
19 Commodore Chess Mate ja	ja	ja	1	Kunststoff			
20							
21 Compuchess I nein	ja	ja	ja	2	Holz		
22 Compuchess II Koffer	ja	ja	1-	Holz			
23							
24 Conchess Ambassador ja	ja	ja	ja	1-	Holz		
25 Conchess Monarch ja	ja	ja	ja	1	Holz		
26							
27 CXG Chess 2001 ja	ja	ja	ja	1	Kunststoff		
28 CXG Chess 3000 ja	ja	ja	ja	1	Holz		
29 CXG Chess 3008 nein	ja	ja	ja	1	Holz		
30 CXG Advanced Star Chess ja	ja	ja	ja	1	Portable		
31 CXG Compuchess gold/schwarz ja	ja	ja	ja	1	Portable		
32 CXG Compuchess III nein	ja	ja	ja	1	Kunststoff		
33 CXG CGL Grandmaster Sensory 2 ja	ja	ja	ja	1	Kunststoff		
34 CXG Portafches II ja	ja	ja	ja	1	Portable		
35 CXG Sphinx 40 limited edition nein	ja	ja	ja	2-	Holz		
36 CXG-202 Portafches ja	ja	ja	ja	1	Portable		
37 CXG-241 Sphinx ChessCard ja	ja	ja	ja	1	Portable		
38 CXG-247 Grandmaster ja	ja	ja	ja	1	Kunststoff		
39 CXG-301 Legend ja	ja	ja	ja	1	Kunststoff		

The above Excel file from a very large collector from Germany shows that he also has an rare **CXG Sphinx 40 Limited Edition**. This collector wants to remain unknown. He stopped his long-term hobby in 2016. So not only Steve Blincoe has such a rare chess computer...! ☺ ☺

**Art.-Nr. 610
— CXG Dominator —**

Drei Schachcomputer mit identischem Programm. Der Dominator aus Kunststoff mit Drucksensoren. Der Commander und der Sphinx Plus mit Echtholzschachbrett, Holzfiguren und Magnetsensoren. 54 Spielstufen beinhalten alle erforderlichen Zeiteinstellungen. Schach, Matt und Remis werden angezeigt. In den beiden LCD-Anzeigen erscheint die Hauptvariante, Rechentiefe, Zugzähler u.a. Info's. Mit der Replay-Taste können Sie die gesamte Partie nachspielen. Die programmierbare Eröffnungsbibliothek ermöglicht noch 1.000 Zugeingaben oder das Abspeichern von bis zu 64 Schachpartien.

Stromversorgung: Netz / Batterie
Schachbrettgröße: 22 x 22 cm

**Art.-Nr. 615
— CXG Commander —**

Stromversorgung: Netz / Batterie
Schachbrettgröße: 29 x 29 cm

**Art.-Nr. 620
— CXG Sphinx 50 Plus —**

Stromversorgung: Netz / Batterie
Schachbrettgröße: 40 x 40 cm

Art.-Nr. 315 — Fidelity Mach II —

Der 68.000 16-Bit-Microprozessor mit 12 MHz Taktfrequenz bewirkt eine extreme Schnelligkeit. Durch sogenannte Hash Tables wird eine Verdoppelung bis Vervierfachung der Microprozessor-Geschwindigkeit erreicht. Im Display können die Informationen angewählt werden, die Sie sehen möchten. Das Drucksensorspielfeld ist mit 64 Leuchtdioden ausgestattet. 12 Spielstufen stehen zur Verfügung.

Stromversorgung: Netz / Batterie
Schachbrettgröße: 20 x 20 cm

Sehr verehrter Kunde, lieber Schachfreund,

mit unserem umfangreichen Prospekt haben wir Sie mit allen wesentlichen Details der angebotenen Schachcomputer vertraut gemacht. Auf der Rückseite dieses Prospektes finden Sie noch eine tabellarische Zusammenstellung, die Ihnen eine übersichtlichere Vergleichsmöglichkeit der einzelnen Schachcomputer ermöglicht.

Sie werden sicher festgestellt haben, daß unsere Angebotspalette Geräte vom Einsteiger bis zum Spitzenspieler umfaßt, so daß auch für Sie der richtige Schachcomputer dabei ist. Wenn Sie noch Fragen zu einzelnen Schachcomputern oder Zubehör haben, stehen wir Ihnen für ein Beratungsgespräch gerne zur Verfügung. Sollte unser Büro nicht besetzt sein, sprechen Sie Ihren Wunsch, Namen und Tel.-Nr. auf das Tonband unseres automatischen Telefondienstes. Wir rufen Sie schnellstens zurück.

Für Bestellungen verwenden Sie bitte die beiliegende Bestellkarte oder rufen Sie uns einfach an.

Wir gewähren auf Kasparov-Schachcomputer 1 Jahr, auf alle übrigen Schachcomputer 1/2 Jahr Garantie.

Wir hoffen, daß unser Angebot Ihnen zusagt, und werden Sie durch schnellstmögliche Lieferung von einwandfreien Erzeugnissen zufrieden stellen.

Über Ihren geschätzten Auftrag würden wir uns freuen und verbleiben

mit freundlichen Grüßen

M. Weitkus
(Schachcomputerversand)

Schachcomputerversand Monika Weitkus – 22 September 1989

(Quelle: Spezialversand Monika Weitkus – Hennef – 22.09.1989) (photo copyright © by <http://www.schaakcomputers.nl/>) (600 dpi)

NB: Op deze brochure van Monika Weitkus is te zien dat de originele CXG Commander in september 1989 aangeboden en verkocht werd in Duitsland!

Schachversand M. Weitkus - Sterntaler Weg 10 - 5202 Hennef -

P r e i s l i s t e

gültig ab 22.09.89

<u>Art. Nr.</u>	<u>Hegener und Glaser</u>	<u>Unser Preis</u>
105	Mephisto Schachschule (incl. Netzteil)	230,-
110	Mephisto Super Mondial -----	460,-
120	Mephisto College (incl. Netzteil) -----	558,-
121	Mephisto Modular Polgar -----	925,-
122	Mephisto Exclusive Polgar -----	1.125,-
123	Mephisto München Polgar -----	1.625,-
125	Mephisto Monte Carlo -----	598,- Sonderpreis
130	Mephisto Modular IV -----	748,-
135	Mephisto Exclusive IV -----	930,-
140	Mephisto Academy (incl. Netzteil) -----	930,-
145	Mephisto München IV -----	1.395,-
147	Mephisto Modular Roma II -----	1.395,-
148	Mephisto Exclusive Roma II -----	1.580,-
149	Mephisto München Roma II -----	2.098,-
150	Netzteil für Mephisto 8 Bit Computer -	35,-
155	Mephisto Mobil mit MM IV-Modul -----	588,-
160	Mephisto LCD-Aufsatz f.MM IV u. RomaII	190,-
165	Austauschmodul MM IV -----	398,- Sonderpreis
170	Eröffnungsmodul HG 440 für MM IV -----	275,-
173	Austauschmodul Roma II 16 Bit -----	929,-
174	Austauschmodulset Polgar -----	550,-
175	Bereitschaftskoffer für Modular -----	110,-
180	Bereitschaftskoffer für Exclusive -----	140,-
185	Mephisto Modular Porto Rose 16 Bit -	2.600,-
190	Mephisto Exclusive Porto Rose 16 Bit -	2.790,-
195	Mephisto München Porto Rose 16 Bit -	3.250,-
198	Mephisto Exclusive Porto Rose 32 Bit -	3.800,-
200	Mephisto München Porto Rose 32 Bit -	4.270,-
205	Modulset Porto Rose für Modular, Exclusive, München --16 Bit -	2.230,-
210	Modulset wie vor -----32 Bit -	3.250,-
215	Netzteil für Porto Rose Computer -----	95,-

Fidelity Electronics

305	Designer 2100 Display -----	470,-
310	Master 2325 (Mach IV) -----	3.750,-
320	Mach III -----	1.180,- Sonderpreis
325	Designer Master 2265 (MachIII Progr.)-	930,-
330	Netzteil für Fidelity-----	18,-
335	Elite Avantgarde (Version 2) -----	2.298,-
340	Elite Avantgarde (Version 6) -----	5.140,-
345	Elite Avantgarde (Version 9) -----	12.070,-
350	Aufrüstsatz (Version 2) -----	1.290,-
355	Aufrüstsatz (Version 6) -----	4.080,-

CXG Sphinx Schachcomputer

600	Star Chess Advanced -----	190,-
605	Super Enterprise -----	295,-
610	Dominator (incl. Netzteil) -----	430,-
615	Commander (incl. Netzteil) -----	740,-
620	Sphinx 40 (incl. Netzteil) -----	860,-
630	Chess Card -----	75,-
635	Netzteil für CXG Schachcomputer -----	18,-

Verschiedenes

700	Steckbriefe (ausführl. Beschreibung von derzeit 24 Schachcomp. mit 77 Notationen (alle weiteren kostenlos)	10,-
-----	--	------

Schachcomputer Spezialverzand Monika Weitkus 1989

(Quelle: Spezialverzand Monika Weitkus – Hennef – 22.09.1989) (photo copyright © by <http://www.schaakcomputers.nl/>) (600 dpi)

NEU

CHESS BASE

für Atari 520+, 1040 ST und MS DOS, bitte Unterlagen anfordern

<u>Art. Nr.</u>	<u>Saitek Kasparov Computer</u>	<u>Unser Preis</u>
420	Astral -----	278,-
425	Turbo King -----	465,-
430	Simultano -----	555,-
435	Corona -----	745,-
440	Netzteil für Saitek Schachcomputer --	35,-
445	Galileo (incl. Netzteil) -----	738,-
450	Renaissance (incl. Netzteil) -----	1.110,-
	<i>Module für Galileo u. Renaissance</i>	
455	Maestro D 6 Mhz -----	270,-
457	Maestro D 10 Mhz -----	560,-
460	Analyst D 6 Mhz -----	370,-
465	Analyst D 8 Mhz incl. Endspiel-Rom	560,-
466	Aufrüstsatz Analyst 6 (B/C auf D) -	170,-
467	Aufrüstsatz Analyst 8 (B/C auf D) -	190,-
470	Endspiel-Rom f. Maestro/Analyst 6Mhz	
	Turbo King/Corona/Simultano -----	90,-
	<i>Novag Schachcomputer</i>	
500	Solo -----	58,-
510	Super V.I.P. -----	298,-
515	Primo -----	278,-
525	Super Forte B 5 Mhz (incl. Netzteil)-	835,-
527	Super Forte B 6 Mhz (incl. Netzteil)-	910,-
532	Super Expert B 6 Mhz (incl. Netzteil)-	1.498,-
535	Netzteil für Novag Schachcomputer ----	29,-
540	Drucker für Super Forte/Super Expert -	265,-

Unsere Preise verstehen sich incl. Transportversicherung, Mwst und Lieferung frei Haus ab 500,-DM Auftragswert. Abholung nur nach Terminvereinbarung. Erfüllungsort ist Hennef. Die Preise sind freibleibend. Auf Saitek erhalten Sie 1 Jahr, auf alle übrigen Geräte 1/2 Jahr Garantie.

G e l e g e n h e i t s m a r k t

=====

Die Angebote sind unverbindlich. Eine feste Lieferzusage kann nicht gegeben werden. Da laufend neue Geräte hinzukommen, empfehlen wir vor einer Bestellung anzurufen. Alle Schachcomputer werden, soweit anschließbar, mit Netzteil geliefert.

Sie erhalten auf alle Gebraucht- und Vorführgeräte

1/2 Jahr Garantie

Saitek Leonardo -----	450,-
Mephisto Mirage -----	190,-
Mephisto Modul MM II -----	130,-
Eröffnungsmodul HG 440 -----	200,-
Mephisto Super Mondial -----	300,-
Mephisto Exclusive IV -----	700,-
Mephisto Exclusive II -----	580,-
Saitek Corona -----	600,-
Saitek Maestro-Modul A 4 Mhz -----	80,-
Saitek Maestro-Modul B 6 Mhz -----	200,-
Fidelity Elite Privat -----	580,-
Fidelity Mach II a -----	550,-
Fidelity Mach II c -----	598,-
Novag Super Forte B mit Drucker -----	750,-
Mephisto MM IV Modul -----	250,-
Mephisto I -----	120,-
Novag Super Expert 6 Mhz -----	850,-
Saitek Simultano -----	350,-

Schachcomputer Spezialverzand Monika Weitkus 1989

(Quelle: Spezialverzand Monika Weitkus – Hennef – 22.09.1989) (photo copyright © by <http://www.schaakcomputers.nl/>) (600 dpi)

HARTUNG
SPIELE-BERLIN

Dietmar Hartung, Postfach 411111, D-1000 Berlin 41

**Spielwarenvertrieb und
Entwicklung
Import/Export**

PREISLISTE SPHINX Schachcomputer

Ihre Nachricht
Your message

Ihr Zeichen
Your reference

Unser Zeichen
Our reference

Berlin, Januar 1990

Händler

EK-Preis

Art.Nr.	Bezeichnung	119,-	<i>Preis/Leistung</i>
CX008	Computachess III	156,-	
CX208	Enterprise S	198,-	
CX210	Super Enterprise LCD	112,-	
CX211	Advanced Star Chess	56,-	
CX223	Portachess II	119,-	
CX228	Crown (Holz-Design)	315,-	
CX239	Sphinx Dominator	39,-	
CX241	Chess Card	79,-	
CX269	Sphinx Backgammon	395,-	
CX3008	Super Enterprise (Holz)	169,-	
CX268	Scholar (neu)	169,-	
CX243	Professor	169,-	

Bis auf weiteres lieferbar:

CX022	Computachess I	77,-
CX201	Advanced Portachess	52,-
CX202	Portachess	45,-
CX209	Star Chess	66,-
CX3018	Sphinx Commander Holz	529,-
CX3038	Sphinx 40 Plus	595,-
CX5000	Sphinx 50 Modular	595,-

Zahlung: 10 Tage 2% Skonto

30 Tage netto

Lieferung: ab Lager Berlin

ab 1.500 DM Lieferwert frei Station

ab 3.000 DM Lieferwert frei Haus

Um die franco-Werte zu erreichen, können die Bestellungen mit anderen Hartung-Artikeln kombiniert werden.

Es gelten die umseitig abgedruckten Liefer- und Zahlungsbedingungen

Bayerische Vereinsbank
BLZ 100 208 90
Konto 2765519

Postgiro Berlin-West
BLZ 100 100 10
Konto 246450-106

Berliner Volksbank
BLZ 100 900 00
Konto 2300 84 83

In Hongkong:
Panda Toys Co.
Suite No. 3, 21/F Tower 1

Telefon:
Zentrale 030/850 06-0
Verkauf 030/850 06-1

Hartung Spiele Berlin
Postfach 411111
Bodenseeallee 126
D-1000 Berlin 41

Hartung-Spiele Berlin
D.Hartung, Sitz Blz.Reg.-Ger.
Charlottenburg HRA 21723

Berliner Bank
BLZ 100 200 00
Konto 710 8888 100

Dresdner Bank Berlin
BLZ 100 800 00
Konto 3 501 000 00

Tsim Sha Tsui, K.W.K.
Phone 00852-7361938
Fax 008523-7361780

Telex 030/850 06 22
Telex 185794 dha d
Teletex (17) 30 8337* dha

Lageranschrift
Bessemerstraße 78-80
D-1000 Berlin 42

CXG Preisliste Sphinx Schachcomputer Januar 1990

(Quelle: Hartung-Spiele Berlin – Januar 1990) (photo copyright © by www.schaakcomputers.nl/) (600 dpi)

NB: Op de bovenstaande prijslijst is sprake van een CXG Sphinx 50 Modular met modelnummer CXG 5000. Opmerkelijk is dat dit model exact dezelfde inkoopsprijs (Einkaufspreis) voor handelaren heeft als de Sphinx 40 Plus met modelnummer CXG 3038. Ik ben deze modeluitvoering met deze beschrijving nog niet eerder tegengekomen. Wat zou het verschil zijn, met een Sphinx 50 Plus met modelnummer CXG 3048? Wie het weet mag het zeggen!

	Artikelbezeichnung	Listenpreis	Exportpreis
NEU:	Schachcomputer von Fidelity Electronics (USA)		
	Fidelity Designer 2100 Display	398,00 DM	333,33 DM
	Fidelity Phantom (baugleich mit Mephisto Phantom)	1.498,00 DM	1.226,32 DM
	Fidelity Designer 2265 Master (16 Bit)	998,00 DM	831,58 DM
	Fidelity Mach IV (Master 2325; 32 Bit)	2.998,00 DM	2.498,25 DM
	Fidelity Avantgarde 68000 (Version #2, 16 Bit)	1.998,00 DM	1.664,91 DM
	Fidelity Avantgarde Multiprozessor (Version #5, 16 Bit)	2.998,00 DM	2.498,25 DM
	Fidelity Avantgarde 68020 (Version #6, 32 Bit)	4.598,00 DM	3.833,33 DM
	Fidelity Avantgarde 68030 (Version #9)	9.998,00 DM	8.331,58 DM
	Aufrüstsatz 68000 (Version #2, 16 Bit), incl. Einbau	1.398,00 DM	1.162,28 DM
NEU:	Aufrüstsatz 68000 (Version #5, 16 Bit), incl. Einbau	2.398,00 DM	1.995,61 DM
	Aufrüstsatz 68020 (Version #6, 32 Bit), incl. Einbau	3.998,00 DM	3.331,58 DM
	Fidelity Printer (Drucker für Avantgarde)	298,00 DM	250,00 DM
	Netzadapter 3200 (für Designer 2100 + 2265)	39,00 DM	30,70 DM
	Netzadapter 5012 (für Avantgarde, Phantom, Mach IV)	49,00 DM	39,47 DM
ANGEBOT:	Schachcomputer von Funkwerk Erfurt (DDR)		
	Chess Master (Holzausführung)	348,00 DM	261,40 DM
ANGEBOT:	Schachcomputer von Novag Industries (Hongkong)		
	Novag Solo de Luxe (mit Holzreiseschach)	129,00 DM	105,26 DM
	Novag Amigo (Reisegerät mit 2 Displays)	209,00 DM	173,68 DM
	Novag Super VIP (Taschengerät)	298,00 DM	250,00 DM
	Novag Beluga	298,00 DM	250,00 DM
	Novag Super Nova	448,00 DM	372,81 DM
	Novag Super Forte B (5 MHz)	895,00 DM	656,14 DM
	Novag Super Forte C (6 MHz)	948,00 DM	787,72 DM
	Novag Super Expert C (6 MHz)	1.595,00 DM	1.293,86 DM
	Novag Distributor (PC-Anschluß)	89,50 DM	74,56 DM
ANGEBOT:	Netzadapter für Novag-Schachcomputer	39,00 DM	30,70 DM
ANGEBOT:	Schachcomputer von CXG / White & Alcock (Hongkong)		
	Sphinx Chess Card	99,00 DM	65,79 DM
	Sphinx Dominator	498,00 DM	416,67 DM
	Super Enterprise LCD	349,00 DM	217,54 DM
ANGEBOT:	CXG Sphinx Commander (Holzsensorebrett)	698,00 DM	524,56 DM
	CXG Sphinx 40 Plus (Modulsystem; Holzsensorebrett)	998,00 DM	584,21 DM
ANGEBOT:	Schachcomputer von Saitek / Kasparow (Hongkong)		
	Simultano (mit LCD-Brett)	598,00 DM	480,70 DM
	Corona	798,00 DM	584,21 DM
	Galileo	798,00 DM	656,14 DM
	Renaissance	1.198,00 DM	986,84 DM
	Analyst D Modul 6 MHz	398,00 DM	324,56 DM
	Maestro D Modul 10 MHz	598,00 DM	491,23 DM
	Netzadapter	39,00 DM	30,70 DM
ANGEBOT:	Andere Spielcomputer		
	Double Six Backgammon-Computer	198,00 DM	166,67 DM
	Pro Golf Golf-Computer	198,00 DM	104,39 DM
ANGEBOT:	Chess King Bridge Master	248,00 DM	148,25 DM
	Bücher		
	Schachcomputer - was sie wirklich können (Yazgac)	34,00 DM	29,82 DM

Spalte A = Listenpreise in Deutschland • Spalte B = Unsere Vorauszahlungspreise für Export
Änderungen und Irrtum vorbehalten. Keinerlei Haftung für Inhalte von Hersteller-Aussagen bzw. Prospekte.
Alle Aufträge werden von uns nur gemäß unseren umseitigen Verkaufs-, Lieferungs- und Zahlungsbedingungen
angenommen und ausgeführt. Diese Preisliste ist gültig ab **01. März 1990**

HCC Preisliste 1 März 1990

(Quelle: Weiner Vertriebs – München: März 1990) (photo copyright © by <http://www.schaakcomputers.nl/>) (600 dpi)

NB: Op deze prijslijst biedt HCC voor de eerste keer een CXG Sphinx Commander aan.

CXG-3018
Sphinx COMMANDER

Le Choix...

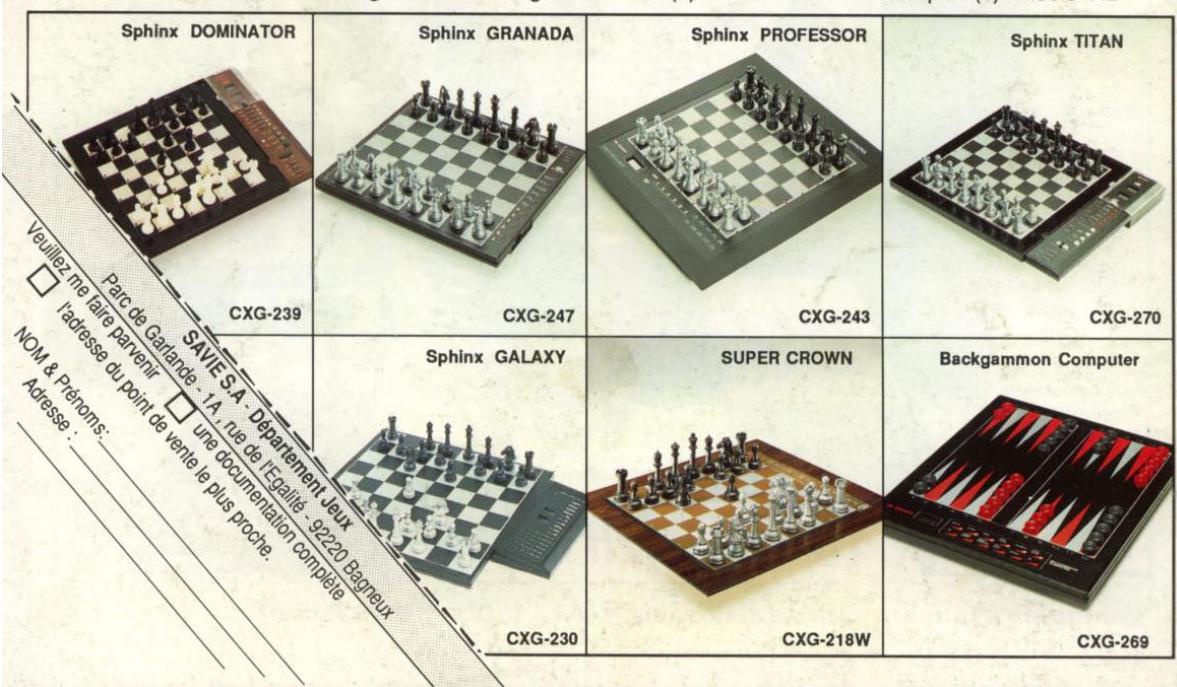
Les Performances ...

La Progression assurée ...

Les Ordinateurs
d'Echecs

CXG Distribué et Garanti par SAVIE S.A - Département Jeux
Parc de Garlande - 1 A , rue de l'Egalité - 92220 Bagneux - Tél. : (1) 47.35.44.65 Télécopie : (1) 47.35.04.42

NB: Deze Franse brochure uit 1990 heeft het over een Sphinx Commander, wat in werkelijkheid een Sphinx 40 Plus met een Commander-programma is! Dergelijke informatie in brochures heeft ertoe bijgedragen dat men vele jaren lang het onderscheid niet kon maken tussen een echte Commander en een Sphinx 40 Plus.

CXG – Review (April 1990)

by Larry Kaufman

CXG is primarily known for selling very cheap (and weak) models. However, they now have some decent mid range models, which although not presently sold in the U.S. may be imported at any time through **Fidelity**. The **Sphinx Dominator** is perhaps the most interesting; if it should go on sale for under \$200 (which is a likely price) it would be the strongest unit in that range once the discontinued **Fidelity 6097 LA version** is sold out. The programmer is **Frans Morsch**, formerly Mephisto's third man and author of the **Mephisto Europa/Marco Polo** program, which is amazingly strong for the hardware it uses. The **Dominator** is a 4 Mhz 6502 model, like the **Mephisto College**, and the programs are also very similar, since Morsch uses the same type and depth of selectivity (3 plies) as does Schröder they once collaborated. The **Dominator** seems to be a bit better tactically but a bit weaker positionally than the **College**.

I tested an old version which had some serious bugs, which have reportedly been mostly fixed in the current version. Despite the bugs, my unit performed around the 2075 level, and the Swedish ratings put the current version 45 points (adjusted) above the **Designer 2100** and just about 25 below the more expensive **Novag Super Forte B** and **Mephisto Mega IV**. If a fast (8-10 Mhz) version should come out for less than the **Mach III** it might be an excellent value. In a recent 9 round computer tournament in Europe an **8 Mhz Dominator** finished sixth out of 24, behind only 32 bit models and a **10 Mhz MM4**, but ahead of many very strong machines, including even an **Almeria 32 bit** and a **20 Mhz Mach III**. There is also an autosensory version, the **Commander** (also currently only at 4 Mhz). **Morsch** has recently written a new program on the 80386 processor used in high-end personal computers, but to what purpose is unknown. **CXG also plans soon to offer a new model based on the fast single chip (Hitachi) H8.**

It should be faster than the present 6502, and although it has limited RAM. **Morsch** has already proven that he is superb at living with that handicap in the **Mephisto Europa**. This machine may well make **CXG** the leader in the modest price category, but **Saitek** has similar plans so we'll have to wait and see who wins. Since **CXG** sells only through **Fidelity** in the U.S., it is not clear whether **Fidelity** will allow the new model to be sold at a price that would compete with the **Designer 2100**, assuming the **CXG** model to be clearly stronger, as i expect.

Source: Computer Chess Reports Quarterly – Vol. 1 No. 2 – Second Quarter 1990

CXG – Review (July 1990)

by Larry Kaufman

In the last issue I reported on the **CXG Sphinx program**, offered in various boards (**Dominator** and **Galaxy** are pressure boards, **Commander** is autosensory). I recently tested a new model, but I regret to say that it still has a bug (reported last year in "Modul" magazine) that causes it to blunder its queen in certain situations. Also, it is still being produced at the noncompetitive speed of 4 MHz. I feel that the program has good potential, and **CXG** prices tend to be more reasonable than others, so I urge **CXG** to fix the bug and offer the models at a decent speed, perhaps 8 Mhz. If a **Dominator** with these changes becomes available for under \$250, or a **Commander** for under \$400, they would be best buys and highly recommended. A bug-free **Dominator** at 8 MHz should be about as strong as the **Fidelity Mach III**. I have received no further word on the planned H8 program.

Source: Computer Chess Reports Quarterly – Vol. 1 No. 3 – Third Quarter 1990.

Europa-Rochade (1990)

Hans-Peter Ketterling

Neues aus Nürnberg

Titan (CXG-270) ist ein Drucksensorgerät mit Rand-LEDs, das ebenfalls mit einer 21 x 21 cm messenden Spielfläche ausgestattet ist und äußerlich dem **Dominator**, dem zur Zeit bekanntesten Gerät dieser Marke ähnelt. Es enthält einen 8-Bit-Singlechip, der mit 2 MHz getaktet wird. Das Programm hat einen Umfang von 16 KByte und weist ein Eröffnungsrepertoire von 6.000 Halbzügen und 44 Spielstufen auf. Maximal 250 Halbzüge kann man selbst als Partien oder Erweiterung des Eröffnungsrepertoires speichern. Das Gerät soll 1750 Elo-Punkte (136 Ingo) bringen und ist programm- und hardwaregleich mit dem **Super Enterprise** (CXG-210) der von **Kaare Danielsen** programmiert wurde. Gute Programme erweisen sich eben als recht zählebig und tauchen immer wieder in neuer Verpackung auf. Der Preis wird um DM 300,00 (€ 150,00) liegen.

Das Drucksensorgerät **Dominator** (CXG-239), dessen Spielfläche 21 x 21 cm mißt und über Einzelfeld-LEDs verfügt, enthält das mit 2000 Elo (105 Ingo) veranschlagte recht starke 32-Kbyte-Programm von **Frans Morsch**, dem die Schweden allerdings rund 150 Punkte weniger zugestehen. Es läuft mit 4 MHz auf einem 65C02 mit 8 KByte RAM, weist Spiel-, Analyse- und Problemstufen und ein Eröffnungsrepertoire von 8.000 Halbzügen in 1.200 Varianten auf. Man kann Partien komplett zurücknehmen und bis zu zehnzügige Probleme lösen lassen.

Zwei LCD-Anzeigen gestatten die Angabe der Rechenzeit, der Stellungsbewertung und sechs Halbzüge der Hauptvariante. Der Rechenvorgang nutzt die gegnerische Bedenkzeit aus. Der umfangreiche Speicher nimmt nicht nur die laufende sondern bis zu 64 Partien mit insgesamt maximal 3.000 Halbzügen auf, die man aber auch zur Erweiterung des Eröffnungsrepertoires verwenden kann. Soviel Schachleistung frißt kräftig Batterieleistung, nach 15 h ist der Ofen aus. Für das gute Stück muß man DM 498,00 (€ 249,00) anlegen, die Netzadapter ist allerdings inbegriffen.

Das gleiche Programm und die gleichen Eigenschaften verbergen sich im **Galaxy** (CXG-230), nunmehr allerdings im Gehäuse des **Super Enterprise LCD**, dessen Drucksensorspielfläche knapp 30 x 30 cm mißt, allerdings nur Rand-LEDs aufweist. Der Preis dürfte knapp DM 400,00 (€ 200,00) betragen, der Netzadapter gehört zum Lieferumfang. Das Lieferprogramm von **White & Allcock** umfaßt noch viele weitere Geräte, die aber hierzulande kaum eine Rolle spielen, größtenteils in die unteren Preis- und Spielstärke-Kategorien gehören und meist schon länger auf dem Markt sind.

Quelle - <https://rochadeeuropa.com> August 1990, Hans-Peter Ketterling: Neues aus Nürnberg. Computerschachankündigungen auf der Spielwarenmesse.

CHESS 3000

CHAMPIONSHIP QUALITY 12 LEVEL CHESS COMPUTER

Auto Response Playing Board.

- 12 levels of playing strength can be selected to match the skill of any player, novice or advanced.
- 1 level adaptable level (speeds up when user plays quickly, shows down when user plays slowly).
- Championship program strength.
- Selectable book openings — approx. 3,000 positions.
- Change levels at any time.
- Position verification — computer memory remembers moves.
- Take-back feature — allows up to 80 half-moves to be taken back.
- Step forward features — allows moves taken back to be stepped through.
- Hint — when asked, will give a hint for the opponent and show move currently assessed as best.
- 2-player mode — lets 2 players play while it checks legality of moves of both sides.
- Allows castling... en passant, pawn promotion.
- Rejects illegal moves.
- Set-up/Problem mode.
- Adapter included.

ORDINATEUR JEU D'ECHECS DENIVEAU COMPETITION DEGRES DE DIFFICULTE

Echiquier A Reponse Automatique

- 12 niveaux de difficulté pouvant adapter aussi bien à un joueur débutant qu'à un joueur confirmé.
- Le niveau s'adapte au joueur, en respectant son temps de réflexion.
- Force correspondant à un programme de championnat.
- Sélection des ouvertures: environ 3000 positions.
- Changement de niveau aussi souvent que souhaité.
- Vérification de la position — rappel de la mémoire.
- Retour en arrière: possibilité de revoir une partie jusqu'à 80 demi-mouvements en arrière.
- Arrêt de réflexion et touche conseil
- Peut arbitrer le jeu de 2 adversaires
- Pratique le roque, la prise en passant, la promotion et la sous-promotion.
- Rejet automatique des coups illégaux.
- Livré avec pièces, adaptateur de secteur, manuel d'instruction en français et bon de garantie.

MEISTERSCHAFTS-SCHACH-COMPUTER MIT 12 SCHWIERIGKEITSGRADEN

Spielprogramm mit automatischer Erweiterung.

- 12 Spielfähigkeitsstufen können ausgewählt werden, um zur Geschicklichkeit jedes Spielers zu passen, egal ob Anfänger oder Fortgeschrittenen.
- 1 anpassungsfähige Stufe spielt schnell, wenn der Spieler schnell spielt, spielt langsam, wenn der Spieler langsam spielt.
- Weltmeisterschaftsfähigkeit.
- Auswählbare Eröffnungen — ungefähr 3.000 Positionen.
- Wechsel der Spielfähigkeitstufe zu jeder Zeit.
- Überprüfung der Position — Computer-Gedächtnis.
- Rücknahme — bis zu 80 Halb-Züge können zurückgenommen werden.
- Vorwärtsspielen — zurückgenommene Züge können wieder gespielt werden.
- Hinweis — wenn gefragt, wird der Computer einen Hinweis für seinen Gegner geben und ihm die nächsten Züge augenblicklich für den besten gehalten wird.
- 2 Spieler — Zwei Spieler können spielen, während der Computer die Richtigkeit der Züge auf beiden Seiten kontrolliert.
- Durchführung von Rocheieren. En passant-Einnahmen, Promotion des Bauern
- Verweigert falsche Züge
- Aufstellen/Problemlösungen
- Einschließlich Adapter

KAMPIOENSCHAP KVALITEIT SCHAAK COMPUTER MET 12 NIVEAUS

Speelprogramm met automatische reactie.

- Keuze uit 12 verschillende speelsterkeniveaus.
- Voorzien van speciale speelstand waarop de computer zich aanpast aan de speelsnelheid van de speler.
- Met recht een toernooiwinnaar!
- Boekopeningsbibliotheek van ± 3000 zetten voor verschillende openingen geselecteerd.
- Op elk gewenst moment kan van niveau worden gewisseld.
- Positivenevaluatie
- Mogelijkheid tot het terugnemen van zet(en) (max. 80 halve zetten).
- Mogelijkheid tot het analyseren van stellingen en partijen, waarbij zowel vooruit als terug gespeeld kan worden.
- Geen enkel programma zet een zet welke niet bij overregel te doen.
- Monitorstand voor 2 spelers waarbij de computer als scheidsrechter optreedt.
- Staat en-passant, rocheert en promoveert.
- Weigert ongeldigmate zetten.
- Lost schaakproblemen op.
- Inclusief transformator 220V

newcrest TECHNOLOGY LTD.

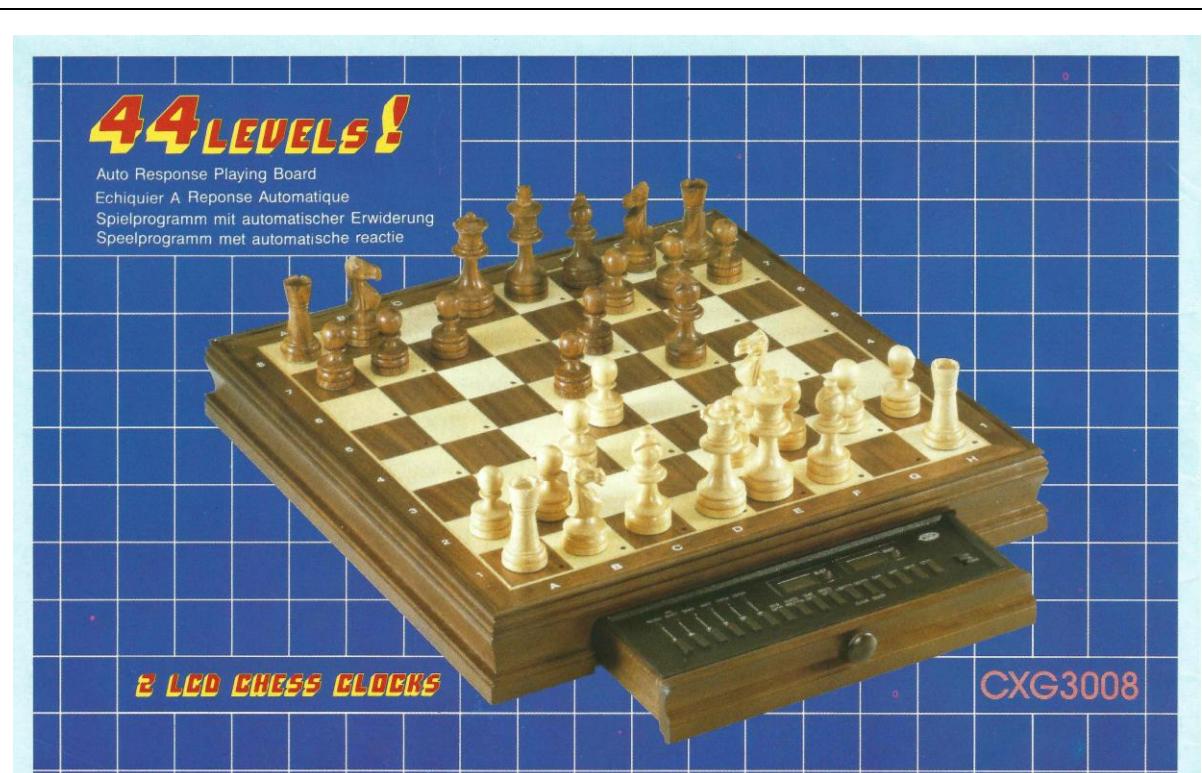
Flat E, 17/F, Derrick Industrial Building, 49, Wong Chuk Hang Road, Hong Kong.
Tel: 5-8147468 Telex: 85726 NCRST HX Fax: 852-5-8730148

CXG Chess 3000 – CXG 3000 – Release: 1986

Programmed by: Richard Lang

(Source: CXG Newcrest Technology Ltd. Hong Kong – 1986) (photo copyright © by <http://www.schaakcomputers.nl/>) (600 dpi)

CHESS 3008

44 LEVEL CHESS COMPUTER

- 44 Levels of playing capability
- 16 Levels of increasing playing strength.
- 16 Levels for fixed-time game — allows for blitz games and Speed Chess.
- 8 Training Levels.
- 2 Demonstration Levels.
- 1 Infinite Level.
- 1 Problem Solving Level.
- Selectable Opening with more than 6,000 moves
- User Programmable Library of more than 240 moves
- Very Strong Program
- Estimated ELO rating of 2,100 points.
- Problem Mode
- Solves problems up to 12 moves.
- Ability to find second selections and mates with knight and bishop.
- Chess Clock — 2 built-in chess clocks keep playing time of both sides (LCD Digital readout)
- 4 Different Playing Styles
 - Normal
 - Attacking
 - Very Aggressive
 - Passive
- Take-Back feature
- Allows up to 120 half-moves to be taken back.
- Hint
- When asked, gives hint of the currently assessed best move for the opponent.
- Very Powerful
- Allows verification of position of all pieces remaining in the game, even while the computer is making an analysis.
- Game Replay
- Save every move of current game, allowing player to replay the whole game later.
- Mate Announcement
- The computer announces the number of moves necessary to mate its opponent.
- Draw Recognition
- By stalemate, 3rd repetition, and the 50 move rule.
- Resign Announcement
- The computer offers to resign if in a losing position.
- Multi-Move Mode
- Allows players to play both sides while computer checks validity of moves.
- Repetition Moves
- Battery Operated
- Long battery life using 4 penlite batteries (not included)
- Replay Feature — Allows complete game to be replayed.

JEU D'ÉCHECS À ORDINATEUR À 44 NIVEAUX DE DIFFICULTÉ

- 44 Niveaux de jeu, de forces différentes, c.a.d.
 - 16 niveaux améliorant la force de jeu à chaque niveau plus élevé.
 - 16 niveaux avec fixation des réponses dans le temps (i.e. BLITZ).
 - 8 niveaux pour entraîner.
 - 2 niveaux de démonstration.
 - 1 niveau d'analyse.
- Basses-têtes d'ouvertures de plus de 6000 positions.
- 240 variantes d'ouvertures classiques programmables.
- Joue jusqu'à mat en 12 coups.
- Pendule interne (Lecture Digital LCD)
- 4 Styles de jeux différents:
 - NORMAL — ATTAQUANT — AGRESSIF — POSITIONNEL
- Possibilité de retour en arrière (max. 120 demi-coups).
- Donne coup sur les coups à jouer.
- Donne position en cours pendant l'analyse du computer.
- Position pour garder la mémoire.
- Remarque les matées.
- Connait les règles des 3 et 50 coups
- Le computer annonce gracieusement son échec lorsqu'il se trouve dans une situation perdue.
- Un programme extrêmement performant.
- Elo-rating ca. 2100 P
- Joue sur piles et transformateur.
- Postion rejouer — permet de rejouer complètement la partie

SCHACHCOMPUTER MIT 44 SPIELSTUFEN

- 44 Spieldächer
 - 16 Stufen mit wachsender Spielstärke
 - 16 Stufen mit festgelegter Zeit — für Blitz- und Zeitschachspiele
 - 8 Trainingsstufen
 - 2 Demonstrationsprogramme
 - 1 Stufe mit unbegrenzter Denkzeit
 - 1 Problemlösungsstufe
 - Eröffnungen mit bis zu 6000 Endstellungen
 - Vom Benutzer programmierbare Spielabläufe mit bis zu 240 Zügen
 - Sehr starkes Problem
 - geprägt durch ELO-Kapazität von 2100 Punkten
 - Problemlösungsmodus
 - löst Matt-in-12-Zügen
 - findet zweite Mattlösung und kann mit Springer und Läufer mattsätzen
 - Schachurh
 - 2 eingebaute Schachuhren überwachen die Spielzeit (LCD Digital — Uhr)
 - 4 verschiedene Spielformen
 - normal
 - offensiv
 - defensiv
 - passiv
 - Postionsspiel
 - nimmt bis zu 120 Halbzüge zurück
 - zeigt den momentan besten Zug für den Gegner an
 - Postionsüberprüfung
 - zeigt die Positionen aller Figuren an (selbst wenn der Computer eine Stellung analysiert)
 - Spezialfunktionen
 - speichert jeden Zug des momentanen Spieles, so daß später das ganze Spiel wiederholt und analysiert werden kann
 - Mattanzeige
 - zeigt an, wievielle Züge noch bis zum Matt des Gegners benötigt werden
 - enzyklische Analyse
 - bei Patt, dritter Zug wiederholung und nach der 50-Zug-Regel
 - Aufgabenerledigung
 - wenn der Computer in einer aussichtslosen Situation ist, bietet er dem Gegner die Aufgabe an
 - Matesuche
 - ermöglicht es zwei Gegner, gegeneinander zu spielen, während der Computer die Richtungen der Züge überwacht
 - nimmt keine illegalen Züge an
 - Batteriebetrieben mit 4 Mignonzellen (nicht eingeschlossen)
 - Akku
 - Akku speichert ein ganzes Spiel, jederzeit wieder abrufbar.

44 SPELNIVEAU'S COMPUTER SCHAAKSPEL

- 44 verschillende speelsterkeniveaus waaronder:
 - 16 niveau's met oplopende speelsterkte.
 - 16 niveau's met een vooraf ingestelde tijdsstandaard.
 - 8 instructie-niveau's.
 - 2 demonstratie-niveau's.
 - 1 analyse-niveau.
 - 1 probleemniveau.
 - Bodenopeningbibliotheek met meer dan 6000 zetten.
 - Programmaeerbaar via programma's.
 - Losse programma's op cd met in 12.
 - Ingetspelende schaakklok (LCD Digitale aflezing
 - 4 verschillende speeltijden: — normaal, aanvalend, zeer agressief en positioneel.
 - Nieuwsgewont zetten terug (max. 120 halve zetten).
 - Geef desgewenste advieszetten.
 - Geen postniveauteit terwijl de computer analyseert.
 - Memory-stand.
 - Kondigt mat aan.
 - Komt met een aantal tot de 9 en 50 zettenregels.
 - Computer kondigt rutinair zijn verlies aan als hij zich in een verliespositie bevindt.
 - Mattstand.
 - Uitvoerig sterke programma.
 - Speelt langdurig op batterijen (ca. 100 uur).
 - ELO-rating ca. 2100 punten.
 - Overspelstand — Staalt om het gehele spel opnieuw te spelen.

Datastyrt Elektronisk Schackspel.

- 44 nivåer på spelsynskarta
 - 16 nivåer med ökande spelsynskarta
 - 16 nivåer med fixerad speldiff — sätter blickavståndet och snabbtack.
 - 8 nivåer för tränning
 - 2 demonstrationsnivåer
 - 1 endast nivå
 - 1 problemlösningsnivå
 - Utvecklingsbiblioteket mer än 6,000 drag.
 - Programvara tillgänglig av mer än 240 drag.
 - Mycket starkt program
 - uppskattad ELO gradering av mer än 2,000 poäng.
 - Problemmål
 - löser matt i upp till 12 drag.
 - kunskap att finna andra dragval och matt med hjälp av en komputer.
 - Schackklocka — 2 inbyggda schackklockor visar speditiden för båda sidor (LCD Digitalfönster)
 - 4 olika färger
 - normal
 - attackande
 - mycket aggressiv
 - passivtakspel
 - Ta-tittspel
 - tilltar upp till 120 halvdrag att tas tillbaka.
 - Röd
 - när datum frigas, ger den röd på det drag den anser bäst för motståndaren.
 - Verifikation av positioner
 - tilltar verifikation av positioner av alla pjäser som finns i spelat, även medan datorn analyserar ett problem
 - Spelmane
 - berättar varje drag i partiet, och tilltar spelaren att spela om hela partiet senare.
 - Mattanvisning
 - datum visar antalet drag den behöver för att göra en matständarett.
 - Remiregler
 - genom "pat", 3:e repetition och 50 dragsregel.
 - Annonsering av uppgivet parti
 - datum erbjuder att ge upp om den är i förlorande ställning.
 - Tjänster
 - tilltar spelare att spela båda sidorna medan datum kontrollerar att reglerna följs.
 - Omspelmöjlighet — Möjliggör att helt parti spelas om

Chess 3008 – CXG 3008 – Release: 1987
Programmed by: Kaare Danielsen

(photo copyright © by <http://www.schaakcomputers.nl/>) (600 dpi)

SPHINX 40 SPHINX 50

- 68.000-Prozessortechnik
- Praktisch unbegrenzt viele Spielstärken, da man die Zeit, die der Computer für einen Zug braucht, eingrenzen kann, Endspielzeiteingabe
- ca. 20.000 Züge in der Eröffnungsbibliothek
- Zurücknahme von Zügen praktisch unbegrenzt
- Positioneingabe über Multi-Move-Funktion oder direkt
- macht Zugvorschläge
- erkennt Patt nach der Fünfzig-Zug-Regel und nach dreimaliger Zugwiederholung
- zwei LCD-Displays:
 - Schachuhr (Zug- und Summenzeiten)
 - Stellungsbewertung in Bauerneinheiten
 - Zugzähler
 - alphanumerische Zugangaben
- zurückgenommene Züge bleiben im Speicher und können wiederholt werden
- macht Vorschläge zur weiteren Entwicklung des Spieles
- löst Mattprobleme innerhalb von 21 Halbzügen und zeigt Alternativlösungen an
- der Computer sucht und findet Verteidigungen gegen drohendes Matt
- SPHINX 40 mit 40 × 40 mm Spielfeldern
- SPHINX 50 mit 50 × 50 mm Spielfeldern
- mit exclusiven Holzfiguren und Adaptern

**Sphinx 40 'Adversary' – CXG 3038 – Release: 1987
Sphinx 50 'Adversary' – CXG 3048 – Release: 1987**

Programmed by: Mark Taylor

(Quelle: L. Siwek GmbH – Fürth/Bay 1987) (photo copyright © by www.schaakcomputers.nl/) (600 dpi)

CXG 231

ADVANCED STARCHESS Plus

Program specifications

- 34 Levels:
 - 8 normal levels, 3 seconds to 10 minutes a move.
 - 8 speed chess levels, 1 to 60 minutes for the whole game.
 - 8 tournament levels preset to 8 different standard clock settings.
 - 8 fixed search depth levels, 1 to 8 ply.
 - 1 analysis level.
 - 1 mate solving level, solves from mate in 1 to mate in 10 moves.

- Openingbook:**
 - 8000 positions, 1200 lines.
 - Programmable openingbook for 2000 moves, and/or memory for 64 games, to a total of 2000 half moves.

- Information during play:**
 - 2 chess clocks with for each side: time for each move, total time and total time left.
 - Number of moves.
 - Position evaluation value.
 - Search depth.
 - Best line of play, 6 half moves.
 - Move currently being examined.

Programme

- 34 niveaus
 - 8 niveaux, temps de réflexion par coup : de 3 secondes à 10 minutes
 - 8 niveaux, de vitesse : de 1 à 60 minutes par partie
 - 8 niveaux, "tournoi" : 8 prérglages de la pendule
 - 8 niveaux, de profondeur de coup : 1 à 8 coups
 - 1 niveau d'analyse
 - 1 niveau problème — Résolution de Mat de 1 à 10 coups

- Bibliothèque d'ouverture**
 - 8000 positions, 1200 lignes d'ouverture
 - Bibliothèque d'ouverture programmable sur 1000 coups

- Information pendant la partie**
 - 2 horloges intégrées — une par joueur, indiquant le temps pour chaque mouvement — temps total et temps restant
 - nombre de coups
 - évaluation de la valeur de la position
 - profondeur de recherche
 - meilleure ligne de jeu sur 6 demi-coups indication du coup engagé.

Technische gegevens

34 speelstufeniveau's

- onderverdeeld in:
 - 8 standaardniveau's ; variërend van 3 sec. tot 10 min. per zet
 - 8 snelschaakniveau's ; variërend van 1 tot 60 min. voor de hele partij
 - 8 toernooiniveau's ; 8 verschillende standaardtoernooitcontroles
 - 8 zoekdiepteniveau's : rekendepte instelbaar van 1 tot en met 8 ply
 - 1 matprobleemniveau : lost problemen op tot mat in 10 zetten
 - 1 analysesniveau
 - 1 mattlösungsniivô : löser von matt et till 10 drag.

Openingsbibliotheek

- bestaat uit 1200 varianten met 8000 posities.
- is zelf uit te breiden met 1000 zetten

Informatiemogelijkheden

- Twee schaakklokken tonen naar wens de per zet verbrachte tijd, de totaal verbrachte tijd of de resterende tijd.
- Zettenteller
- Stellingswaardering
- Rekendepte
- Verwachte variant (6 Ply)
- De zet die op dat moment wordt onderzocht
- Uiteraard biedt de computer verder alle standaard mogelijkheden die elke topcomputer moet bieden

Programmspezifikationen

34 Nivô:

- 0 Nivôs röden 3 sekunder till 10 minuter för jeden Zug
- 8 blitzschachnivôr: 1 till 60 minuter för ett helt parti
- 8 turneringsnivôr: kan stöblaas po 8 olla standardtider.
- 8 fixrade sökdjup: 1 till 8 ply.
- 1 mattlösningsnivô: löser från matt et till 10 drag.

Öppningsbok:

- 8000 positioner, 1200 rader
- Programmerbar för 1000 drag.

Information under spelen:

- 2 schaakklokob, en för varje sida: tid för varje drag, totaltid, och österstående totaltid.
- Antal drag.
- Positionsövreding.
- Sökdjup.
- Bösta spelupplöggning, 6 halvdrag.
- Drag som undersöks.

Programmbeschreibung

34 Spielstufen:

- 0 Niveaus röden 3 sekunder till 10 Minuten für jeden Zug
- 8 Blitzschachstufen: 1 bis 60 Minuten für das ganze Spiel
- 8 Turnierstufen — Vorgabe einer von acht Standardeinstellungen der Uhren
- 8 Stufen mit festgelegter Suchtiefe
- 1 bis 8 Halbzüge
- 1 Analysestufe
- 1 Problemlösungsstufe — findet Mattlösung in bis zu 10 Zügen

Eröffnungsbibliothek:

- 8000 Eröffnungszüge 1200 Eröffnungspositionen
- Programmierbare Eröffnungsbibliothek für 1000 Züge

Informationen während des Spieles:

- 2 eingebauten Schachuhren mit Zug- und Summenzähler und Anzeige der noch verbleibenden Spielzeit
- Anzeige für die Zugganzahl
- Stellungsbewertung
- Suchtiefen — Anzeige
- Hauptvariante (sechs Halbzüge)
- Anzeige des Zuges, der gerade berechnet wird

CXG Sphinx Advanced Star Chess Plus

Model No. CXG 231 (1988) – Never released!

It was intended that Frans Morsch would deliver the chess program.

(photo copyright © by <http://www.schaakcomputers.nl/>) (600 dpi)

CXG 230

SUPER ENTERPRISE Plus

Program specifications

34 Levels:

- 8 normal levels, 3 seconds to 10 minutes a move.
- 8 speed chess levels, 1 to 60 minutes for the whole game.
- 8 tournament levels preset to 8 different standard clock settings.
- 8 fixed search depth levels, 1 to 8 ply.
- 1 analysis level.
- 1 mate solving level, solves from mate in 1 to mate in 10 moves.

Openingbook:

- 8000 positions, 1200 lines.
- Programmable openingbook for 2000 moves, and/or memory for 64 games, to a total of 2000 half moves.

Information during play:

- 2 chess clocks with for each side: time for each move, total time and total time left.
- Number of moves.
- Position evaluation value.
- Search depth.
- Best line of play, 6 half moves.
- Move currently being examined.

Programme

34 niveaus

- 8 niveaus, temps de réflexion par coup : de 3 secondes à 10 minutes
- 8 niveaus, de vitesse : de 1 à 60 minutes pour partie
- 8 niveaus, "tournoi" : 8 prééglages de la pendule
- 8 niveaus, de profondeur de coup : 1 à 8 coups
- 1 niveau d'analyse
- 1 niveau problème — Résolution de Mat de 1 à 10 coups

Bibliothèque d'ouverture

- 8000 positions, 1200 lignes d'ouverture
- Bibliothèque d'ouverture programmable sur 1000 coups

Information pendant la partie

- 2 horloges intégrées — une par joueur — compte le temps pour chaque mouvement — temps total et temps restant
- nombre de coups
- évaluation de la valeur de la position
- profondeur de recherche
- meilleures lignes de jeu sur 6 demi-coups indication du coup engagé.

Technische gegevens

34 speelsterkeniveau's

- onderverdeeld in:
 - 8 niveaus, tempo per coup : variërend van 3 sec. tot 10 min. per zet
 - 8 snelschaakniveaus ; variërend van 1 tot 60 min. voor de hele partij
 - 8 toernooiniveaus : 8 verschillende standaard toernooitijdcontroles
 - 8 zoekdiepteniveaus : rekendepte instelbaar van 1 tot en met 8 ply
 - 1 matprobleemniveau ; lost problemen op tot mat in 10 zetten
 - 1 analyseniveau

Öppningsbibliotek

- bestaat uit 1200 varianten met 8000 posities.
- is zelf uit te breiden met 1000 zetten

Informatiemogelijkheden

- Twee schakklokken tonen naar wens de per zet verbrachte tijd, de totaal verbrachte tijd of de resterende tijd.
- Zottenteller
- Stellingswaardering
- Rekendepte
- Verwachte variant (6 Ply)
- De zet die op dat moment wordt onderzocht
- Ultrahaar biedt de computer verder alle standaard mogelijkheden die elke topcomputer moet bieden

Programspecificaties

34 Nivôer:

- 8 normale nivôer: 3 sekunder till 10 minuter per zet
- 8 blitzschachnivôer: 1 till 60 minuter för ett helt parti.
- 8 turneringsnivôer: kan stöbillas po 8 olla standardarter.
- 8 fixrade sökdjup: 1 till 8 pky.
- 1 analysnivô.
- 1 mattlösningsnivô: löser från matt 1 till 10 drag.

Öppningsbok:

- 6000 positioner, 1200 rader
- Programbart för 1000 drag.

Information under spelen:

- 2 schakklokob, en för varje sida: tid för varje drag, totaltid, och öterstående totaltid.
- Antal drag.
- Positionsverdering.
- Sökdjup.
- Bösta spelupplöggning, 6 halvdrag.
- Drag som undersöks.

Programmbeschrijving

34 Spielstufen:

- 8 normale stufen — 3 bis 10 Minuten pro Zug
- 8 Blitzschachstufen — 1 bis 60 Minuten für das ganze Spiel
- 8 Turnierstufen — Vorgabe einer von acht Standardeinstellungen der Uhr
- 8 Stufen mit festgelegter Suchtiefe — 1 bis 8 Halbzüge
- 1 Analysestufe
- 1 Problemlösungsstufe — findet Mattlösung in bis zu 10 Zügen

Öffnungsbibliothek:

- 8000 Eröffnungszüge 1200 Eröffnungspositionen
- Programmierbare Eröffnungsbibliothek für 1000 Züge

Informationen während des Spieles:

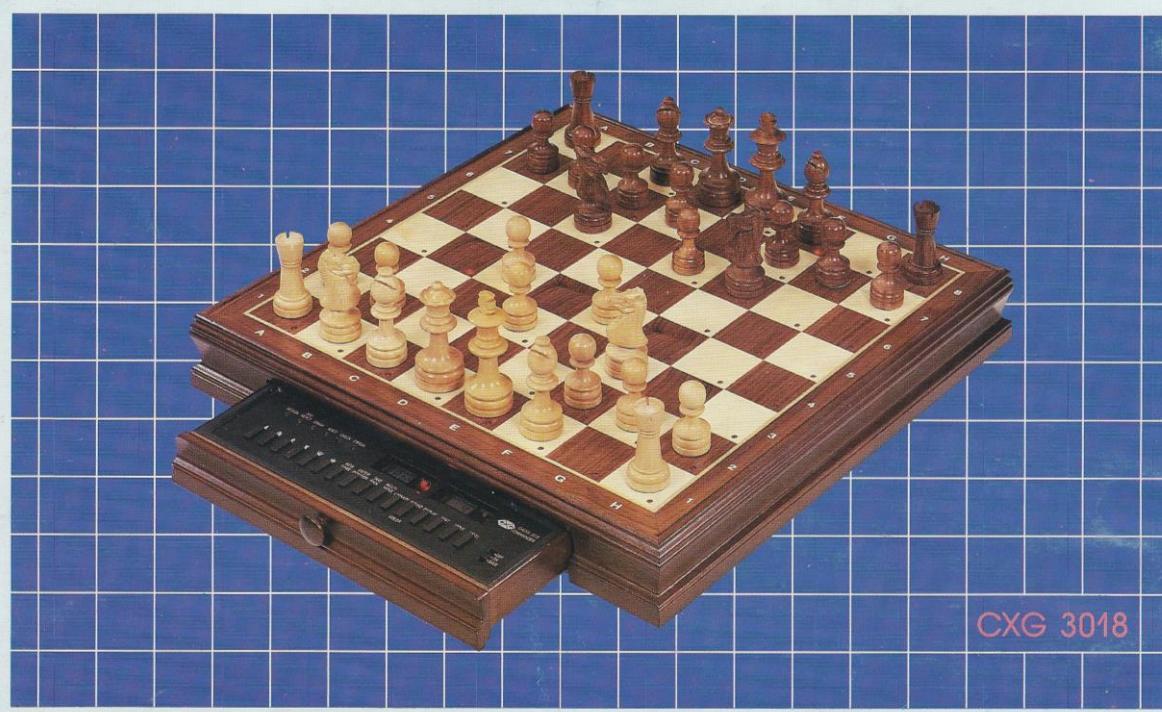
- 2 eingebaute Schachuhren mit Zugzeit, Stellungswerten und Anzeige der noch verbleibenden Spielzeit
- Anzeige für die Zugzahl
- Stellungsbewertung
- Suchtiefen — Anzeige
- Hauptvariante (sechs Halbzüge)
- Anzeige des Zuges, der gerade berechnet wird

CXG Sphinx Super Enterprise Plus Model No. CXG 230 (1988)

**Super Enterprise Plus was never released,
but later appeared as CXG Sphinx Galaxy!**

It was intended that Frans Morsch would deliver the chess program.

(photo copyright © by <http://www.schaakcomputers.nl/>) (600 dpi)

CHESS 3018 COMMANDER

Program specifications

- 34 Levels:**
 - 8 standard levels, 3 seconds to 10 minutes
 - 8 speed chess levels, 1 to 60 minutes for the whole game.
 - 8 tournament levels preset to 8 different standard clock settings.
 - 8 fixed search depth levels, 1 to 8 ply.
 - 1 analysis level.
 - 1 mate solving level, solves from mate in 1 to mate in 10 moves.

- Openingbook:**
 - 8000 positions, 1200 lines.
 - Programmable openingbook for 2000 moves, and/or memory for 64 games, to a total of 2000 half moves.

- Information during play:**
 - 2 chess clocks with for each side: time for each move, total time and total time left.
 - Number of moves.
 - Position evaluation value.
 - Search depth.
 - Best line of play, 6 half moves.
 - Move currently being examined.

Programme

- 34 niveaux**
 - 8 niveaux de profondeur de réflexion par coup : de 3 secondes à 10 minutes
 - 8 niveaux, de vitesse : de 1 à 60 minutes par partie
 - 8 niveaux, "tournoi" : 8 prééglages de la pendule
 - 8 niveaux, de profondeur de coup : 1 à 8 coups
 - 1 niveau d'analyse
 - 1 niveau problème — Résolution de Mat de 1 à 10 coups

- Bibliothèque d'ouverture**
 - 8000 positions, 1200 lignes d'ouverture
 - Bibliothèque d'ouverture programmable sur 1000 coups

- Information pendant la partie**
 - 2 horloges intégrées — une par camp — décompte du temps pour chaque mouvement — temps total et temps restant
 - Nombre de coups
 - évaluation de la valeur de la position
 - profondeur de recherche
 - meilleure ligne de jeu sur 6 demi-coups indication du coup engagé.

Technische gegevens

- 34 speelsterkteniveau's onderverdeeld in**
 - 8 standaardniveau's ; variërend van 3 seconden tot 10 minuten
 - 8 snelsschaakniveau's ; variërend van 1 tot 60 min. voor de hele partij
 - 8 toernooinniveau's ; 8 verschillende standaard toernooitijdcontroles
 - 8 zoekdieptenniveau's ; rekendepte instelbaar van 1 tot en met 8 ply
 - 1 matprobleemniveau : lost problemen op tot mat in 10 zetten
 - 1 analyseniveau

- Öppningsbibliotek**
 - består vid 1200 varianter med 8000 posities.
 - är zif vil te breiden med 1000 zetten

- Informationsmöjligheden**
 - Twee schaakklokken tonen naar wens de per zet verbrachte tijd, de totaal verbrachte tijd of de resterende tijd voor varijs drag, totaald, och österstående totaald.
 - Antal drag
 - Positionsfördering
 - Sökdjup
 - Bösta spelupplöggning, 6 halvdrag.
 - Drag som undersöks.

Programspecificaties

- 34 Nivôr:**
 - 8 normala nivôr: 3 sekunder till 10 minuter per drag.
 - 8 snellschacknivôr: 1 till 60 minuter för ett hela parti.
 - 8 turneringsnivôr: kan stöblias po 8 olika standardtider.
 - 8 fixerade sökdjup: 1 till 8 pky.
 - 1 analysnivôr.
 - 1 matlösningsnivôr: löser från matt 1 ett till 10 drag.

- Öppningsbok:**
 - 8000 positioner, 1200 rader
 - Programmerbart för 1000 drag.

- Information under spelen:**
 - 2 schaakklokken, en för varje sida: tid för varijs drag, totaald, och österstående totaald.
 - Antal drag
 - Positionsfördering
 - Sökdjup
 - Bösta spelupplöggning, 6 halvdrag.
 - Drag som undersöks.

Programmbeschrijving

- 34 Spelstufen:**
 - 8 normale stufen — 3 bis 10 Minuten für jeden Zug
 - 8 Schnellschachstufen — 1 bis 60 Minuten für das gesamte Spiel
 - 8 Turnierstufen — Vorgabe einer von acht Standardeinstellungen der Uhr
 - 8 Stufen mit festgelegter Suchtiefe — 1 bis 8 Halbzüge
 - 1 Analysestufe
 - 1 Problemlösungsstufe — findet Mattlösung in bis zu 10 Zügen

- Öffnungsbibliothek:**
 - 8000 Öffnungsmazüge 1200 Eröffnungsspezialien
 - Programmierbar
 - Öffnungsbibliothek für 1000 Züge

- Informationen während des Spiels:**
 - 2 eingebaute Schachuhren mit Zug- und Summenzeiten und Anzeige der noch verbleibenden Spielzeit
 - Anzeige für die Zugzahl
 - Stellungsbewertung
 - Suchtiefen — Anzeige
 - Hauptvariante (sechs Halbzüge)
 - Anzeige des Zuges, der gerade berechnet wird

newcrest TECHNOLOGY LTD.

15/F & 16/F, Lea Hin Ind. Bldg., 41-43 Wong Chuk Hang Road, Hong Kong.
Tel: 5-538194 Telex 85726 NCRST HX Fax No: 852-5-8730148

CXG Sphinx Commander – CXG 3018
Release: August 1988 – Programmed by: Frans Morsch

(photo copyright © by <http://www.schaakcomputers.nl/>) (600 dpi)

Adversary

SPHINX 50 Plus/SPHINX 40 plus

Program specifications

- 34 Levels:
 - 8 normal levels, 3 seconds to 10 minutes a move.
 - 8 speed chess levels, 1 to 60 minutes for the whole game.
 - 8 tournament levels preset to 8 different standard clock settings.
 - 8 fixed search depth levels, 1 to 8 ply.
 - 1 analysis level.
 - 1 mate solving level, solves from mate in 1 to mate in 10 moves.

- Openingbook:
 - 8000 positions, 1200 lines.
 - Programmable openingbook for 2000 moves, and/or memory for 64 games, to a total of 2000 half moves.

- Information during play:
 - 2 chess clocks with for each side: time for each move, total time and total time left.
 - Number of moves.
 - Position evaluation value.
 - Search depth.
 - Best line of play, 6 half moves.
 - Move currently being examined.

SPHINX 40 — 40x40 cm Cabinet
SPHINX 50 — 50x50 cm Cabinet

Programme

- 34 niveaus:
 - 8 niveaus, temps de réflexion par coup : de 3 secondes à 10 minutes
 - 8 niveaus, de vitesse : de 1 à 60 minutes par partie
 - 8 niveaus, "tournoi" : 8 préglagages de la pendule
 - 8 niveaus, de profondeur de coup : 1 à 8 coups
 - 1 niveau d'analyse
 - 1 niveau problème — Résolution de Mat de 1 à 10 coups

- Bibliothèque d'ouverture
 - 8000 positions, 1200 lignes d'ouverture
 - Bibliothèque d'ouverture programmable sur 1000 coups

- Information pendant la partie
 - 2 horloges intégrées — une par camp — décompte du temps pour chaque mouvement — temps total et temps restant
 - Nombre de coups
 - évaluation de la valeur de la position
 - profondeur de recherche
 - meilleure ligne de jeu sur 6 demi-coups indication du coup engagé.

Technische gegevens

- 34 speelstufen/niveau's
 - onderverdeeld in:
 - 8 standaardniveau's ; variërend van 3 sec. tot 10 min. per zet
 - 8 snelsschaakniveau's ; variërend van 1 tot 60 min. voor de hele partij
 - 8 toernooiniveau's ; 8 verschillende standaard toernooitijdcontroles
 - 8 zoekdiepteniveau's ; rekendepte instelbaar van 1 tot en met 8 ply
 - 1 matprobleemniveau ; lost problemen die tot mat in 10 zetten
 - 1 analyse niveau

- Openingsbibliotheek
 - bestaat uit 1200 varianten met 8000 posities.
 - is zelf uit te breiden met 1000 zetten

- Informatiemogelijkheden
 - Twee schaakklokken tonen naar wens die per zet verbrachte tijd, de totale verbrachte tijd of de resterende tijd.
 - Zettenteller
 - Stellingswaardering
 - Rekendepte
 - Verwachte variant (6 Ply)
 - De zet die op dat moment wordt onderzocht
 - Uiteraard biedt de computer verder alle standaard mogelijkheden die elke topcomputer moet bieden

Programspecificaties

- 34 Niveaus:
 - 8 normale niveaus: 3 sekunder till 10 minuter för drag.
 - 8 blitzschacknivåer: 1 till 60 minuter för ett helt parti.
 - 8 turneringsnivåer: kan ställas po 8 olika standardtider.
 - 8 fixerade sökdjup: 1 till 8 pky.
 - 1 analysnivå.
 - 1 matlösningsnivå: löser från matt 1 till 10 drag.

- Öppningsbok:
 - 8000 positioner, 1200 rader
 - Programerbart för 1000 drag.

- Information under spelen:
 - 2 schackklockor, en för varje sida: tid för varje drag, totaltid, och översöndad totaltid.
 - Antal drag.
 - Positionsövredring.
 - Sökdjup.
 - Bösta spelupplöggning, 6 halvdrag.
 - Drag som undersöks.

Programmbeschrijving

- 34 Spieldauern:
 - 8 normale stufen — 3 bis 10 Minuten für jeden Zug
 - 8 Blitzschachstufen — 1 bis 60 Minuten für das ganze Spiel
 - 8 Turnierstufen — Vorgabe einer von acht Standardeinstellungen der Uhr
 - 8 Stufen mit festgelegter Suchtiefe — 1 bis 8 Halbzüge
 - 1 Analysetufe
 - Problemlösungsstufe — findet Lösung in bis zu 10 Zügen

- Eröffnungsbibliothek:
 - 8000 Eröffnungszüge 1200
 - Eröffnungspositionen
 - Programmierbar
 - Eröffnungsbibliothek für 1000 Züge

- Informationen während des Spiels:
 - 2 eingebauten Schachuhren mit Zug- und Summenzeiten und Anzeige der noch verbleibenden Spielzeit
 - Anzeige für die Zugzahl
 - Stellungsbewertung
 - Suchtiefen — Anzeige
 - Hauptvariante (sechs Halbzüge)
 - Anzeige des Zuges, der gerade berechnet wird

CXG Sphinx 50 Plus & CXG Sphinx 40 Plus

Release: September 1988 – Programmed by: Frans Morsch

NB: On the above brochure, CXG has mistakenly placed an image of the Sphinx 40 'Adversary'. As we know, no Sphinx 40 Plus or Sphinx 50 Plus has the addition 'Adversary' on the wooden housing! Also the description below the image about the playing strength levels is not correct. A CXG Sphinx 40 Plus or CXG Sphinx 50 Plus has 56 adjustable game levels! Very sloppy and unprofessional from CXG Newcrest and it always gives us as collectors, a historical trap...

(photo copyright © by <http://www.schaakcomputers.nl/>) (600 dpi)

CSVN Computerschaak (1989)

Henk Peperkamp

CXG Sphinx Galaxy (= Commander)

Bij het naast elkaar leggen van de recente prijs- en ratinglijsten valt het op dat boven- genoemde machine een zeer gunstige prijs/prestatieverhouding lijkt te hebben. Aangezien de fabrikant (CXG) ook veel "features" heet in te bouwen was dit een goede aanleiding om eens naar dit apparaat te kijken en het met zijn voorganger, de Super Enterprise te vergelijken.

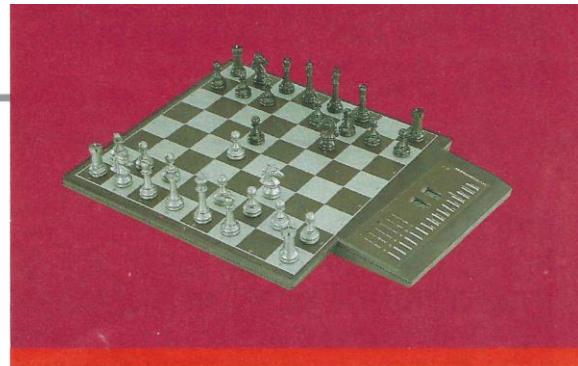
SPHINX GALAXY CXG 230

**GROTE TAFELMODEL
SCHAACKOMPUTER MET EEN
UITZONDERLIJK STERK
PROGRAMMA, 2 INGEBOUWDE
L.C.D. DISPLAYS EN
SENSORVELDEN.**

- 56 speelsterkeniveau's onderverdeeld in o.a. toernooi — en snelschaakniveau's.
- Zeer uitgebreide voorprogrammeerde openingsbibliotheek (8000 zetten in transpositions) die door uzelf met nog eens 2000 zetten kan worden uitgebreid.
- Toont op verzoek rekendiepte, stellingswaardering, verwachte variant en zettenteller.
- Lost problemen op tot mat in 10 zetten.
- Geeft advies en laat zien waaraan hij denkt.
- Twee ingebouwde schaakklokken die zowel zettijd, totaaltijd en resttijd kunnen tonen.
- Mogelijkheid om onbeperkt zetten terug te nemen.
- Wordt inclusief lichtnetadapter geleverd.
- Speelt ca. 15 uur op alkaline batterijen.

CXG Sphinx Galaxy – CXG 230 – Release: 1988

(Source: CXG Newcrest Technology Ltd. Hong Kong) (photo copyright © by www.schaakcomputers.nl/) (600 dpi)

Verpakking en documentatie

Deze waren zonder meer sfinxachtig: op de doos stond "Sphinx Galaxy 34 levels", op de Engelse gebruiksaanwijzing was "Commander" overgeplakt met "Galaxy" en werd eveneens gesproken over 34 levels. De Nederlandse gebruiksaanwijzing spreekt correct van "Galaxy" en 56 niveaus, maar bevat toch een aantal storende onjuistheden:

- positieverificatie ook tijdens computerdenkfase mogelijk (niet waar)
- computer overschrijdt nooit zijn bedenkijd (eveneens niet waar)
- partijen van maximaal 120 zetten kunnen in de bibliotheek worden opgeslagen (123 zetten lukte ook nog)
- op analysesniveau een bedenkijdinstelling van 3 min. tot 8 min. per zet (is van 10 min. tot oneindig)
- op monitorniveau geeft de computer advieszetten (ook niet waar).

De standaard features

Hier zal ik kort over zijn, ze zitten er allemaal in: gevarieerd openingsboek (in transpositions), take back, minorpromoties, opgeven, herkennen van stellingsherhaling, 50-zettenregel, monitorstand, eenvoudig spel etc.

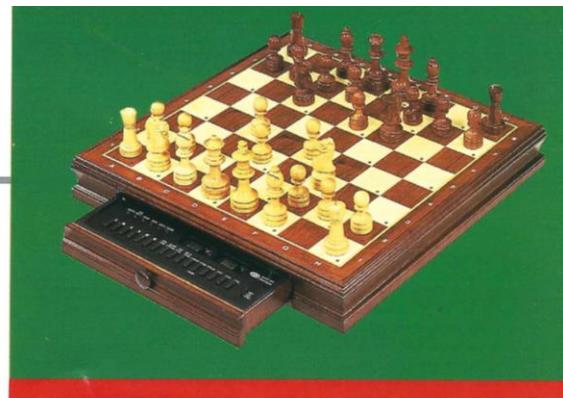
De twee displays (2 x 4 posities)

De samenhang met de leds (2 x 8 stuks) was voor mij wat verrassend. Je bent niet verplicht de aanwijzingen van de leds uit te voeren. Een voorbeeld: de computer geeft "zijn" zet aan op de display in de gebruikelijke notatie en op het bord door aanduiden van het startveld. Je kunt die zet nu op het bord uitvoeren door het indrukken van de sensorvelden, maar dat hoeft niet noodzakelijkerwijs. Bij positieverificatie blijkt dat hij hem intern al heeft uitgevoerd en wanneer je bijvoorbeeld meteen op "move" drukt protesteert hij niet, maar gaat gewoon ten behoeve van de andere kant nadenken,

Een ander voorbeeld: Bij een "take back" geeft hij weer het veld aan dat als startpunt dienst doet. Je kunt de zet op het bord uitvoeren, maar je kunt ook bijvoorbeeld eerst nog 5x op "take back" drukken. Daarmee is intern de stelling van 6 ply geleden hersteld en je kunt die dan in een keer uit het hoofd of met behulp van positieverificatie weer op het bord brengen. Dat scheelt toch 12x indrukken van een veldsensor. Makkelijk, maar wel even wennen.

SPHINX COMMANDER CXG 3018

FRAAIE HOUTEN
SCHAACKOMPUTER MET
AUTOMATISCHE SENSOREN, 2
L.C.D. DISPLAY'S EN EEN
UITZONDERLIJK STERK
PROGRAMMA.

- 56 speelsterkteniveau's onderverdeeld in o.a. toernooi-en snelschaakniveau's.
- Zeer uitgebreide voorgeprogrammeerde openingsbibliotheek (8000 zetten in transposities) die door uzelf met nog eens 2000 zetten kan worden uitgebreid.
- Toont op verzoek rekendiepte, stelling swaardering, verwachte variant en zettenteller.
- Lost problemen op tot mat in 10 zetten.
- Geeft advies en laat zien waaraan hij denkt.
- Twee ingebouwde schaakklokken die zowel zettijd, totaaltijd en resttijd kunnen tonen.
- Mogelijkheid om onbeperkt zetten terug te nemen.
- Wordt inclusief lichtnetadapter geleverd.
- Speelt ca. 15 uur op alkaline batterijen.

CXG Sphinx Commander – CXG 3018 – Release: 1988

(Source: CXG Newcrest Technology Ltd. Hong Kong) (photo copyright © by www.schaakcomputers.nl/) (600 dpi)

Beide displays worden simultaan bediend door een hintknop waarbij de informatie cyclisch wordt getoond. In de bovenste display komen achtereenvolgens, kloktijd van zwart en daarna resp. ply 1, ply 2 t/m ply 6 van de verwachte voortzetting. In de onderste display verschijnen dan respectievelijk kloktijd van wit, stellingswaardering, tijdsverbruik lopende zet, zet onder overweging, aantal gespeelde zetten, brute-force diepte en selectieve diepte.

Vergelijking met de CXG Super Enterprise met een programma van Kaare Danielsen
Uiterlijk lijkt de Sphinx Galaxy als twee druppels water op zijn voorganger. Er zijn echter enorme verschillen.

Functies die verdwenen zijn

- nadere aanduiding bij onreglementaire zet
- de 4 speelstijlinstellingen (beïnvloedden in algemene zin ook de openingskeuze)
- mataankondiging
- positieverificatie tijdens de denkfase van de computer
- openingsboekuitschakeling
- opslagmogelijkheid met behoud van de klokposities
- bedenkijdinstelling gelijk aan of half van die van jezelf
- hernieuwde instelling van de klokken na de eerste controle

Functies die veranderd zijn

- 8 matniveaus voor evenzo vele zetten i.p.v. 1 niveau oneindig (tenzij mat gevonden) plus 1 niveau mat inclusief nevenoplossingen
- plydiepteniveaus die ook voor slag en schaakzetten niet verder gaan dan de opgegeven plydiepte
- informatie op de displays niet (ook nog) via de leds

Functies die sterk verbeterd zijn

- de speelsterkte
- de sensorvelden werken lichter en daarmee veel aangenamer
- de leds geven veel meer licht
- de replaymogelijkheid (in ieder stadium mogelijk, zonder zelf iets te hoeven onthouden, ook de klokstanden blijven dan nog bewaard)
- de klokken zijn tegelijk zichtbaar, afhankelijk van speelwijze optellend of aftellend
- stellingswaarderingsweergave (getalsmatig)
- opslagmogelijkheid van partijen en openingen, 64 in totaal, behoorlijk "geadministreerd"

Extra functies

- een zettenteller
- automatisch spel (tegen zichzelf zonder zetten op het bord te hoeven uitvoeren)
- 8 novice niveaus (ook beginners kunnen dan eens winnen)
- easy mode (sterker dan novice, maar de Sphinx Galaxy denkt niet meer in jouw tijd)

Analyseren

Iedere ingevoerde stelling kun je met behulp van "automatisch spel" gevolgd door een replay op ieder gewenst niveau laten analyseren. Doordat de positieverificatie tijdens automatisch spel niet werkt is het echter niet mogelijk om tijdens de analyse een indruk van de vorderingen te krijgen. Stoppen, kijken en doorgaan is echter wel mogelijk. Je kunt de Sphinx Galaxy helaas geen stelling laten analyseren uit een partij die je hebt opgeslagen in de bibliotheek. Dit is bijvoorbeeld wenselijk wanneer je een partij tegen hem hebt gespeeld waarbij je denkt kansen te hebben laten liggen. Je wil dan graag dat hij, met jouw kleur te beginnen, de analyse van enkele posities uitvoert. Hij zoekt de stelling dan echter eerst - zoals gebruikelijk - in zijn openingsboek, vindt deze en doet onmiddellijk de boekzet (= jouw oorspronkelijke zet).

Een zeer gebruikersonvriendelijke manier om dit op te vangen is het bord intern omdraaien en met "enter position" de te analyseren stelling met verwisselde kleuren inbrengen.

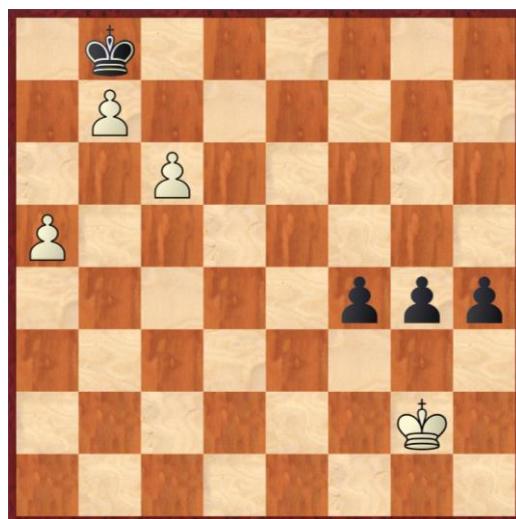
De programmeerbare bibliotheek

Over het nadeel dat geen kunstmatig onderscheid tussen openingen en gehele partijen is te maken sprak ik in de vorige paragraaf. Een andere ongunstige eigenschap waarmee de eventueel ingeprogrammeerde openingen worden gekozen. Bijvoorbeeld: op de normale (niet-novice) niveaus wordt met wit als volgt geopend: 50% d4, 25% e4, 25% c4 of Pf3. Ik bracht nu een extra zeer korte opening in, nl. 1. a3. Deze bleek nu in 44% van de gevallen te worden gekozen. Bij het inbrengen van nog twee extra openingen (1. a4 en 1. b3) werd uit het extra trio in 71% van de gevallen gekozen. M.a.w. je gaat je computer eigenlijk een heel beperkt repertoire geven. Meer in algemene zin vraag ik mij trouwens af wat het nut is van programmeerbare openingsbibliotheeken daar je toch elke gewenste opening met de monitorstand zeer snel op het bord brengt.

De speelsterkte

Als matige huisschaker moet ik op mijn tenen gaan staan om heel af en toe een partijtje te winnen. De goede ouwe Fidelity Chess Challenger 9 (Elo ca. 1500) werd met 10-0 weggezet. Het is echter opvallend dat in het eindspel soms weer zo eigenaardig geschoven wordt. Ik deed daarom enkele eindspeltesten.

Ten eerste de loper- en pionneneindspeltesten uit het tijdschrift van de CSVN "Computerschaak" van april 1987. Hoewel de Sphinx Galaxy hier respectievelijk "gebrekkig" en "zeer goed" scoort blijkt juist uit bestudering van de stellingswaardering bij de pionproblemen dat hij er vaak helemaal niets van begrijpt en per ongeluk de goede zet doet en handhaaft.

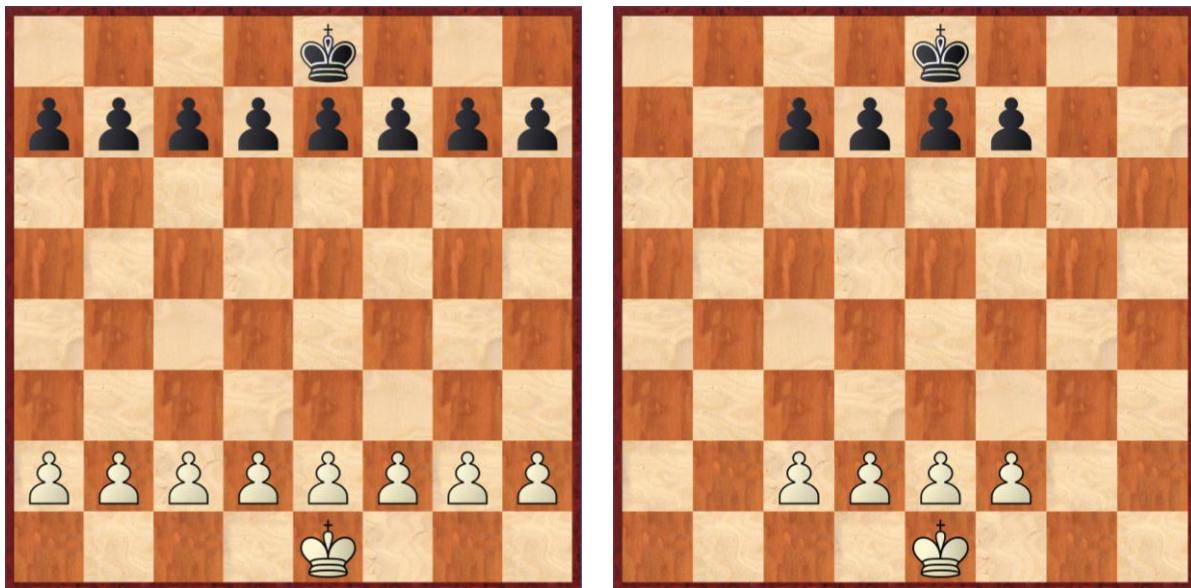
Behting – 1929
1. Kg1! en wit wint

Heel illustratief was bijvoorbeeld probleemnr. 12 (Behting, 1929) dat ik hem tegen de Chess Challenger 9 liet spelen. Deze stelling is gewonnen voor wit; de sleutelzet (Kg1) die de Sphinx Galaxy zeer vlot vindt is noodzakelijk, maar op zichzelf nog niet voldoende voor winst.

Men zie:

- Sphinx Galaxy (3 min./zet) – Chess Challenger 9 (3 min./zet) 0-1
- Chess Challenger 9 (3 min./zet) – Sphinx Galaxy (3 min./zet) 1-0
- Sphinx Galaxy (10 min./zet) – Chess Challenger 9 (3 min./zet) 0-1
- Sphinx Galaxy (20 min./zet) – Chess Challenger 9 (3 min./zet) 1-0 eindelijk.

Ten tweede bedacht ik zelf twee teststellingen die niet direct een tactische pointe hebben. De beginstelling waaruit alle stukken behalve de Koningen verwijderd waren en dezelfde stelling waarbij ook nog alle a-, b-, g- en h-pionnen verwijderd waren.

Op 1-minuutniveau diende Chess Challenger 9 weer als sparringpartner, hanteerde achtereenvolgens beide kleuren en won tot zijn verbazing met 3-1.

Aanbevelingen

De Sphinx Galaxy zou voor mij nog sterk in waarde winnen wanneer de volgende verbeteringen zouden kunnen worden aangebracht.

- hint functie ook actief in openingsfase en wel zodanig dat je na elkaar alle antwoorden kunt laten verschijnen die hij in een bepaalde openingsstelling nog kent;
- loskoppeling van openingenopslag en partijenopslag of de mogelijkheid om de bibliotheek uit te schakelen;
- eenvoudig heenspelen van een teruggenomen zettenreeks;
- optie om de Sphinx Galaxy ook tijdens de normale niveaus uit de meer ongebruikelijke openingen van de noviceniveaus (25% f4, 25% g3 overige ieder 5%) te laten kiezen.

Conclusie

Na alle kritiek aarzel ik toch niet om een positief oordeel uit te spreken. De Sphinx Galaxy is door zijn sterke spel, zijn vele features en vooral gezien zijn lage prijs een uitstekende aankoop.

Bron - CSVN Computerschaak, nr. 3 – juni 1989, Henk Peperkamp:
Enkele opmerkingen over de CXG Sphinx Galaxy (= CXG Commander).

Programmierer / Programmer

- Frans Morsch

Baujahr / Release

- Erste Einführung: August (!) 1988 (!) in den Niederlanden (NLG 879,00 = € 398,87)

Technische Daten / Technical specifications

- Mikroprozessor: 65C02
- Taktfrequenz: 4 MHz
- Programmspeicher: 32 KB ROM
- Arbeitsspeicher: 8 KB RAM

Spielstärke / Playing strength

- Spielstärke auf Turnierniveau 3 Minuten pro Zug (DWZ/ELO): ca. 1880

Verwandt / Related

- Sphinx Galaxy – model CXG-230
- Sphinx Dominator – model CXG-239
- Sphinx 40 Limited Edition – (owned by collector Steve Blincoe)
- Sphinx 40 Plus – model CXG-3038
- Sphinx 50 Plus – model CXG-3048
- Mephisto Modena

Verwandte Weblinks / Related weblinks

http://www.schaakcomputers.nl/hein_veldhuis/database/files/11-1987,%20Schakend%20Nederland,%20Jaap%20van%20den%20Herik,%20Richard%20Lang%20aan%20top%20-%20micro-WK%20in%20Rome.pdf

Het zevende wereldkampioenschap voor microschaakcomputers te Rome

http://www.schaakcomputers.nl/hein_veldhuis/database/files/08-1988,%20Rochade,%20Gunter%20Niggemann,%20Porz-Open%20mit%20sieben%20teilnehmenden%20Rechnern.pdf

G. Niggemann: Porz Open mit dem CXG Commander

<http://chesseval.com/ChessEvalJournal/Commander.htm>

Hans van Mierlo tells his story about the Commander

<http://users.boardnation.com/~chesscomputers/index.php?board=1;action=display;threadid=1334>

CXG Commander discussion

https://www.schach-computer.info/wiki/index.php/CXG_Sphinx_Dominator#Die_morsche_Sphinx
Die morsche Sphinx – Rätselhafter CXG Sphinx Galaxy

<http://chess-computer.blogspot.com/search?q=Commander>

Peter Haupert (Blog): Die Metamorphosen der morschen Sphinx

https://www.chessprogramming.org/Newcrest_Technology

CXG Newcrest Technology

<http://alain.zanchetta.free.fr/docs/Misc/SphinxGalaxyEN.pdf>

Manual CXG Dominator / Commander